

M.A. 127506

การวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อแก้ปัญหการอ่านของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

นางสาวนิภาพร โพธิราช

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
พ.ศ. 2562

สงวนสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ชื่อเรื่อง : การวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อแก้ปัญหาการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
ผู้วิจัย : นางสาวนิภาพร โพธิราช
ปริญญา : ครุศาสตรมหาบัณฑิต (วิจัยและประเมินผลการศึกษา)
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ร้อยตรี ดร.อรุณ ชูยกระเดื่อง
อาจารย์ ดร.อาทิตย์ อัจฉาญ
ปีการศึกษา : 2562

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อแก้ปัญหาการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนภูดินทร์นุกูล ปีการศึกษา 2561 จำนวน 44 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ (1) แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 7 แผน (2) แบบฝึกหัดเพื่อแก้ปัญหาการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 7 ชุด (3) แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน จำนวน 30 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า (1) ผลการแก้ปัญหาการอ่านของนักเรียนวงจรถี 1 นักเรียนบางคนอ่านคำไม่ได้ ขาดทักษะในการอ่าน ผลทดสอบวัดความสามารถในการอ่านไม่ผ่านเกณฑ์ที่ตั้งไว้ จึงนำผลไปปรับปรุง ในวงจรถี 2 โดยปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ให้ดียิ่งขึ้น จนนักเรียนสามารถผ่านเกณฑ์ที่ตั้งไว้ (2) ผลการศึกษาความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 วงจรถี 1 นักเรียนทำคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 24.26 จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 80.86 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.19 และมีผู้ผ่านเกณฑ์คะแนนร้อยละ 80 จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 72.73 ในวงจรถี 2 ผลการวัดความสามารถในการอ่านของนักเรียน 12 คนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ มีค่าเท่ากับ 24.67 จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 82.22 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.50 และมีจำนวนผู้ผ่านเกณฑ์คะแนนร้อยละ 80 จำนวน 12 คน คิดเป็น ร้อยละ 100

คำสำคัญ : การวิจัยเชิงปฏิบัติการ แผนการจัดการเรียนรู้ การอ่าน

_____ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

Title : Action Research Report for Solving Reading Problems of Students in Prathomsuksa 1.

Author : Miss. Nipaporn Phothirach

Degree : Master of Education (Curriculum and Instruction)
Rajabhat Maha Sarakham University

Advisors : Acting 2LT. Asst. Dr. Aran Suikradueng
Dr. Athit Athan

Year : 2019

ABSTRACT

This research aimed at solving the reading problems of Prathomsuksa 1 students (Grade 1) at the Phubodinnukul School during the 1st semester of the 2018 Academic Year. The sample group consisted of 44 students. The tools used to collect data for this study included the following: (1) seven lesson plans; (2) seven sets of exercises to solve the reading problems of the Prathomsuksa 1 students; and (3) A 30-item reading test. The statistics used to analyze the data included percentages, means, and standard deviations.

The results revealed the following: Firstly, based on the results of solving student reading problems from the first time, some students were unable to read words because they lacked reading skills. Their test results from the reading test did not pass the set criteria. Therefore, the results from the 1st time were used to improve the results for the 2nd time by improving the learning management plan,

which resulted in the students passing in accordance with the set criteria. Secondly, based on the reading performance of the Prathomsuksa 1 students for the 1st time, the students obtained an average score of 24.26 out of 30 points, which represents 80.86 percent, with a standard deviation of 1.19. In addition, there were 32 students, who passed with 80 percent of the criteria, representing 72.73 percent. However, based on the 2nd time plan, the average score of the reading ability test for the 12 students, who had not passed the criteria, was 24.67 out of 30 points, which represented 82.22 percent. The standard deviation was 0.50 and the number of students, who passed 80 percent of the criteria, was 12, representing 100 percent.

Keywords : Action Research, Lesson Plans, Reading.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

Major Advisor

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ร้อยตรี ดร.อรรณู ชูยกระเดื่อง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อาทิตย์ อาจหาญ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่ให้ความอนุเคราะห์ ให้ข้อเสนอแนะ ตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งจนเสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิไลน์ จุมปาแฝด ที่กรุณาให้เกียรติเป็นประธาน กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร.อนุสรณ์ จันท์ประทักษิ์ และอาจารย์ ดร.อัจฉริยา พรหมท้าว เป็นกรรมการในการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้ความเมตตาให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ เพื่อให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณ ว่าที่ร้อยตรี สิทธิพงษ์ สิงห์น้อย ครูโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 30 สังกัดสำนักงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ นางธิดิมา อุปศรี ครู คศ.3 ชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุบาลขอนแก่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 1 นางอภิญา คำภา ครู คศ.3 ชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านหนองด่าน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภูเขต 2 นางประพร โชติพงษ์ ครู คศ.3 โรงเรียนบ้านบัวขาว (วันครู 2500) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 3 และ ดร.ภูเงิน บุตรเคน ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลภูผาจันทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภูเขต 1 ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณ นายวีรวัฒน์ วังหนองเสียว ผู้อำนวยการโรงเรียนภูผาจันทร์นุกูล ตำบล กุดแห่ อำเภอนากลาง จังหวัดหนองบัวลำภู สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาธิการจังหวัดหนองบัวลำภู ที่คอยให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนให้ผู้วิจัยทำการศึกษาค้นคว้าจนสำเร็จ

ท้ายนี้ผู้วิจัยขอน้อมรำลึกถึงอำนาจบารมีของคุณพระศรีรัตนตรัย และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายที่อยู่ในสากลโลกอันเป็นที่พึ่งให้ผู้เขียนมีสติปัญญาในการจัดทำวิทยานิพนธ์ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ผู้วิจัยขอให้เป็นกตเวทิตาแต่บิดา มารดา ครอบครัวของผู้วิจัย ตลอดจนผู้เขียนหนังสือ และบทความต่าง ๆ ที่ให้ความรู้แก่ผู้วิจัย จนทำให้วิทยานิพนธ์สำเร็จลุล่วงด้วยดี

นางสาวนิภาพร โพธิราช

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สารบัญ

หัวข้อ	หน้า
บทคัดย่อ.....	ค
ABSTRACT	จ
กิตติกรรมประกาศ	ช
สารบัญ	ซ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
1.3 ขอบเขตของการวิจัย	4
1.4 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
1.5 ประโยชน์ที่ได้รับ	6
บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรม	7
2.1 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	7
2.2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	11
2.3 การวิจัยในชั้นเรียน	21
2.4 การวิจัยเชิงปฏิบัติการ	31
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	41
2.6 กรอบแนวคิดการวิจัย	46
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	47
3.1 กลุ่มเป้าหมาย.....	47
3.2 วิธีดำเนินการวิจัย	47

3.3 การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ.....	48
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	53
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	54
หัวเรื่อง	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	57
4.1 การวิจัยเชิงปฏิบัติการในวงจรที่ 1	57
4.2 การวิจัยเชิงปฏิบัติการในวงจรที่ 2	63
บทที่ 5 สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ	66
5.1 สรุปผลการวิจัย	66
5.2 อภิปรายผล	69
5.3 ข้อเสนอแนะ	72
บรรณานุกรม	74
ภาคผนวก	81
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	82
ภาคผนวก ข ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ	115
ภาคผนวก ค ค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ.....	118
ภาคผนวก ง แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน	121
ภาคผนวก จ หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญ	124
ประวัติผู้วิจัย	130

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1	9
3.1	48
3.2	52
4.1	58
4.2	60
4.3	64
ข.1	116
ค.1	119

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	46

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ภาษามีความสำคัญต่อประชาชนในชาติของทุกชาติทุกภาษา เพราะภาษาเป็นเครื่องมือสื่อความหมาย ติดต่อสื่อสารระหว่างคนในชาติ อีกทั้งภาษายังเป็นเครื่องมือสื่อความรู้สึกนึกคิด อารมณ์ ความต้องการ ความรู้ รวมทั้งการถ่ายทอดวัฒนธรรมต่างๆ อีกด้วย และเป็นแนวทางที่ก่อให้เกิดประโยชน์และความผาสุกในชีวิตประจำวัน และดำเนินชีวิตประจำวันไปด้วยความราบรื่นในฐานะเราคนไทยจึงต้องช่วยกันศึกษาภาษาไทยให้แตกฉานและใช้ให้ถูกต้องทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน และช่วยกันอนุรักษ์หวงแหน ตลอดจนเผยแพร่งานภาษาของเราให้เจริญรุ่งเรืองและเป็นมรดกตกทอดไปสู่ชนรุ่นหลังสืบไป เพื่อที่จะให้ชาวไทยได้ใช้ภาษาไทยได้ถูกต้อง (ประสพสุข ฤทธิเดช, 2559, น. 12-13)

ภาษาไทยเป็นภาษาที่มีมาตั้งแต่สมัยโบราณ ที่บรรพบุรุษของคนชาติไทยได้อนุรักษ์ดูแล รักษา เพื่อถ่ายทอดไปจากรุ่นสู่รุ่นจนถึงรุ่นปัจจุบัน ภาษาไทยเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร เพื่อให้เราที่มีความเข้าใจต่อกัน สามารถรู้ว่าต้องการสื่อสารอะไรเราเป็นคนไทยถึงแม้ว่าภาคใต้ที่มีการสื่อสารภาษามลายูแต่ภาษาไทยเป็นภาษากลางที่ทุกคนจะต้องสามารถสื่อสารในสังคมได้ ภาษาไทยเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ แสวงหาความรู้เราย่อมรู้ดีอยู่แล้วว่าการศึกษาในแต่ละประเทศจะมีความแตกต่างกันด้านต่างๆ แต่ที่มีความแตกต่างอย่างเห็นได้ชัดก็คือภาษา ในการศึกษาไทยก็ต้องเป็นภาษาไทยและความรู้ทั้งหมดก็จะเป็นภาษาไทย การที่เราได้ใช้ภาษาไทยในการเรียนรู้ การศึกษาเพื่อที่จะได้ถ่ายทอดวัฒนธรรมของไทยเราให้คนในชาติอื่นได้รับรู้ทำให้เกิดความเจริญก้าวหน้าและเป็นที่ยอมรับของชาติอื่นๆ ได้ภาษาไทยเป็นเครื่องมือสร้างความเข้าใจอันดีต่อกันในประเทศไทยเราจะมีภาษาถิ่นที่แตกต่างกันแต่ประเทศไทยจะมีภาษาที่เป็นภาษามาตรฐานและภาษากลาง ก็คือ ภาษาไทยภาษาที่ใช้ติดต่อสื่อสารกันทางการศึกษาและในสื่อมวลชนการใช้ภาษาไทยจะช่วยให้สร้างความเข้าใจต่อกันในสังคมภาษาไทยเป็นการทำให้คนในชาติไทยมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษาไทยเพราะภาษาไทยเป็นการแสดงให้เห็นความเจริญมีอารยธรรมมากมายที่สื่อให้เห็นถึงความเป็นไทยของเราการที่เรารู้ถึงความเป็นมาว่า การเกิดของภาษาไทยนั้นจุดเริ่มต้นเป็นอย่างไรสามารถทำให้เรานั้นสำนึก และสามารถรู้สึกอยากที่จะ

อนุรักษ์ดูแล และรักษาภาษาไทยให้อยู่อย่างช้านาน ภาษาไทยมีความสำคัญต่อคนในประเทศมากเพราะใช้ในการสื่อสารระหว่างคนไทยด้วยกันทั้งในด้านการศึกษา การค้าขาย ในทางราชการ ล้วนใช้ภาษาไทยในการสื่อสารทั้งนั้นดังนั้น เราควรดูแลรักษา และอนุรักษ์ภาษาไทย เพื่อให้คงอยู่กับเราและอยู่กับลูกหลานเรา สุดท้ายอยู่กับคนไทยตลอดไป (นิภา โมงหนีหมะ, 2558) การอ่านเป็นทักษะสำคัญที่ใช้ในการแสวงหาความรู้เพื่อให้ผู้อ่านเป็นคนรอบรู้ ฉลาดทันคน ทันโลก ทันเหตุการณ์ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมปัจจุบันได้อย่างมีประสิทธิภาพเพราะการอ่านเป็นกระบวนการรับสารโดยตรงทางสายตาผ่านตัวหนังสือตามความมุ่งหมายของการอ่าน (ประสพสุข ฤทธิเดช, 2559, น. 96) การอ่านเป็นการรับสารที่มีความสำคัญและจำเป็นต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ ในสังคมยุคข้อมูลข่าวสารนั้นตั้งแต่เข้าจรดคำ คนเราย่อมต้องได้รับสารผ่านการอ่าน เช่น การอ่านหนังสือพิมพ์ ตำราเรียน สื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ ทั้งประเภทที่ให้สาระความรู้และความบันเทิง การอ่านเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาสติปัญญา ความคิด คุณภาพชีวิต เกิดประโยชน์ทั้งต่อตนเองและสังคม ดังนั้นการปลูกฝังนิสัยรักการอ่านในกลุ่มเยาวชน นักเรียนจึงเป็นรากฐานที่มั่นคงในอนาคต เพราะการอ่านเป็นเครื่องการศึกษาตลอดชีวิต หากเราสามารถอ่านหนังสือได้ทุกประเภท มีความเคยชินที่ต้องอ่าน และอ่านอย่างสม่ำเสมอ และทำให้เราเป็นผู้รอบรู้มีความคิดที่กว้างไกลเปรียบเสมือนการเปิดโลกใหม่ๆ อย่างไม่สิ้นสุด เนื่องจากยังมีเรื่องราวมากมายที่เรายังไม่รู้ไม่เห็นการอ่านจะพาเราไปพบเห็นสิ่งต่างๆ ผ่านตัวอักษรที่มีชีวิต ดังคำกล่าวที่ว่า “ไม่มีเรือลำใดจะพาเราไปแดนไกลๆ ได้เหมือนหนังสือ” (เชษฐา จักรไชย, 2556, น. 42) การอ่านมีความจำเป็นต่อชีวิตของคนในยุคปัจจุบันยิ่งกว่ายุคที่ผ่านมา เพราะโลกปัจจุบันเป็นโลกที่เปลี่ยนแปลงทั้งทางวัตถุ วิทยาการ เทคโนโลยีและความนึกคิด จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่มนุษย์เกิดมาในโลกปัจจุบันต้องสนใจการอ่านและต้องอ่านเพื่อให้สามารถติดตามความเคลื่อนไหวความก้าวหน้าต่างๆ ให้ทันต่อเหตุการณ์ที่เปลี่ยนไป ผู้ที่อ่านหนังสือได้อย่างมีประสิทธิภาพย่อมได้เปรียบ และมีชีวิตที่ก้าวหน้าอย่างรวดเร็วสำหรับไขหาความรู้ที่มีมากมายในโลกถ้าได้นำเอาความรู้ที่ได้มา ใช้ให้เกิดประโยชน์ในการแก้ปัญหาให้แก่สังคม บุคคลเหล่านี้ก็จะเป็นพลเมืองดีของสังคม เราจึงควรส่งเสริมให้เด็กไทยได้อ่านหนังสืออย่างมีประสิทธิภาพ (ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน, 2556, น. 22)

สภาพปัจจุบันคนไทยไม่ชอบอ่านหนังสือชอบเกมคอมพิวเตอร์มากกว่าหนังสือไม่รักการอ่านทำให้อ่านหนังสือไม่ออก ปัญหาสำคัญของประเทศไทยที่มีความเกี่ยวเนื่องกัน และส่งผลกระทบโดยตรงต่อการพัฒนาคุณภาพทรัพยากรมนุษย์ เดิมเรามองว่าการที่คนไทยส่วนใหญ่ไม่อ่านหนังสือ เป็นเพราะเขามองไม่เห็นความสำคัญ มองไม่เห็นประโยชน์ของการอ่าน จริงๆ แล้วทุกคนรู้ถึงประโยชน์ของการ

อ่านหนังสือ เห็นได้จากพ่อแม่พยายามเชิญให้ลูกที่ยังเป็นนักเรียนที่ยังเป็นนักศึกษาอยู่อ่านหนังสือ
ท่องตำรา เพื่อที่จะสามารถสอบได้คะแนนดี ๆ จนมาจะได้มีโอกาสหางานดี ๆ การอ่านสำหรับผู้ใหญ่
หรือคนที่ เป็นพ่อแม่แล้ว มีความหมายเพียงแค่เครื่องมือชนิดหนึ่งในการเรียนหนังสือให้ได้เท่านั้น
ดังนั้นเมื่อเรียนจบแล้วก็ไม่มี ความจำเป็นที่จะต้องอ่านหนังสืออีกต่อไป เหตุผลที่ช่วยสนับสนุนตรงนี้ก็
คือ เมื่อเรียนจบและได้ทำงานแล้วคนไทยส่วนใหญ่ก็มักจะ ไม่อ่านหนังสืออีก หรืออ่านก็เพียงเรื่อง
ที่เกี่ยวข้องกับการทำงานเท่านั้น (อุดม เพชรสังหาร, ม.ป.ป.) หนังสือเป็นสิ่งที่สำคัญที่สามารถให้ความรู้
ได้หลายด้านไม่ว่าจะเป็นด้านการศึกษาและด้านความรู้รอบตัวที่สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน
ได้ล้วนแต่เป็นความรู้ที่ มาจากการอ่านหนังสือทั้งนั้น แต่คนในปัจจุบันไม่ได้ให้ความสำคัญกับหนังสือ
เนื่องจากมีสื่อและสิ่งเร้าต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อชีวิตมากขึ้นพบว่าเด็กไทยอ่านหนังสือลดลงเกือบทุกวัน
เป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคม ความเป็นอยู่ การศึกษาและค่านิยมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นใน
สังคมรวมทั้งสภาพแวดล้อมในปัจจุบันอีกด้วย ในขณะที่เดียวกันการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ในสังคมนั้นไม่ได้มา
จากการอ่านหนังสือเพียงอย่างเดียว แต่หากจะมีสื่อชนิดอื่นที่มีอิทธิพลเพิ่มขึ้นมาในสังคมอีก
มากมาย เช่น อินเทอร์เน็ต อีเมล มือถือคอมพิวเตอร์แบบพกพา สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยน
ความรู้ และสามารถสืบค้นหาความรู้จากสื่ออื่นได้ไม่ว่าจะเป็นความรู้ด้านวิชาการ บันเทิง
หรือประสบการณ์ต่าง ๆ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ทำให้ทุกคนมีช่องทางในการค้นหาความรู้มากขึ้นเป็นผลให้เด็กไทย
อ่านหนังสือน้อยลงและหันมาศึกษาหาความรู้จากด้านอื่นมากขึ้น เพราะมีความสะดวกสบาย และ
ประหยัดเวลา นอกจากนี้การที่เด็กไทยอ่านหนังสือน้อยลงยังเป็นผลมาจากการที่ถูกล่อลวงด้วยสื่อต่าง ๆ ที่น่าดึงดูด
และน่าสนใจกว่า เช่น โลกอินเทอร์เน็ตต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อคนในปัจจุบันมาก เนื่องจากการมีค่านิยม
ที่ผิด ๆ คือ การที่คิดว่า การอ่านหนังสือเป็นสิ่งที่ล้าสมัยรวมไปถึงการใช้เวลาว่างที่ไม่ถูกต้องในทุก ๆ วัน
สาเหตุที่เด็กไทยใช้เวลาว่างอ่านหนังสือน้อยลง เกิดจากการทำกิจกรรมอื่น ๆ ที่เบียดบังเวลาอ่านหนังสือ
ในแต่ละวันเด็กไทยใช้เวลาดูโทรทัศน์วันละ 3-6 ชั่วโมง เล่นเกมวันละ 1-2 ชั่วโมง และพูดคุยโทรศัพท์
ซึ่งการใช้โทรศัพท์เป็นภัยคุกคามการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ในด้านการอ่านหนังสือและค้นคว้าหา
ความรู้เพิ่มเติม ดังนั้นแนวทางการส่งเสริมให้เด็กหันมาอ่านหนังสือมากขึ้น ก็จะต้องปรับเปลี่ยนกลยุทธ์
เพื่อช่วงชิงเวลาการคุยโทรศัพท์เปลี่ยนมาอ่านหนังสือให้ได้ ถ้าไม่เร่งแก้ปัญหานี้ก็จะยิ่งทำให้เด็กไทย
อ่านหนังสือน้อยลง สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นผลเสียต่อตนเองและสังคมไทยในปัจจุบัน การที่มีสิ่งเร้าทำให้
เด็กไทยทั่วทุกภาคของประเทศอ่านหนังสือน้อยลง และมีแนวโน้มลดลงเรื่อยๆ (วรพันธ์ โลภิตสถาพร,
2559)

สาระการเรียนรู้ภาษาไทย เป็นวิชาพื้นฐานในการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระอื่นๆ เป็นวิชาที่เน้นผู้เรียนให้ทำความเข้าใจ และศึกษาหลักเกณฑ์ทางภาษาโดยฝึกฝนให้เกิดทักษะทั้งการอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด การฝึกฝนทักษะทุกด้านให้ถูกต้องอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดความชำนาญ เกิดประโยชน์ต่อตนเอง ชุมชน สังคม และประเทศชาติซึ่งการจัดการศึกษาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าว จำเป็นที่ครูผู้สอนต้องจัดกิจกรรม วางแผนการเรียนการสอนให้มีการพัฒนาผู้เรียนไปสู่จุดมุ่งหมายที่วางไว้อย่างมีคุณภาพ เพื่อสนองต่อจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โดยเฉพาะให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีเหตุผล และคิดอย่างเป็นระบบ สำนักวิชาการ และมาตรฐานการศึกษา (2555, น. 1, อ้างถึงใน เพ็ญศรี แก้วมณี, 2560, น. 1)

การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยในปัจจุบันยังประสบปัญหามาก เพราะนักเรียนส่วนใหญ่มีปัญหาในด้านการอ่าน ไม่ว่าจะเป็นการสะกดคำ การเว้นวรรคตอน หรือการใช้ภาษาไม่เหมาะสมกับกาลเทศะ บุคคล โดยเฉพาะการอ่านหรือฟังจับใจความไม่ได้ ล้วนแต่ขาดทักษะในการอ่านทั้งสิ้นจึงทำให้การสื่อสารไม่สัมฤทธิ์ผลตามจุดมุ่งหมาย ส่งผลให้เกิดวิกฤติคุณภาพทางการศึกษา (พริ้มเพราวดี หันตรา, 2545) การจัดกิจกรรมการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ประสบปัญหาหลายอย่าง ทั้งนี้ เนื่องจากนักเรียนพึ่งผ่านการเรียนในชั้นอนุบาลประสบการณ์ของนักเรียนมีเพียงการฝึกความพร้อมด้านการพูด การฟัง ขาดการฝึกทักษะทางด้านการอ่าน เมื่อนักเรียนเข้ามาเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ทำให้เกิดปัญหาในด้านทักษะภาษา ทำให้อ่านหนังสือไม่คล่อง ฟังไม่เข้าใจ และพูดไม่ถูกต้องชัดเจน ดังนั้นการสอนภาษาไทยจึงจึงเป็นเรื่องยากสำหรับเด็กเล็กเพราะภาษาไทยเป็นระบบสัญลักษณ์ที่มีความสลับซับซ้อน มีพยัญชนะ 44 รูป สระ 21 รูป 32 เสียง และวรรณยุกต์อีก 4 รูป 5 เสียง ซึ่งผู้เรียนต้องอาศัยอวัยวะต่างๆ ที่ใช้ในการรับรู้ภาษา ประสานกันอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้ง หู ตา ปาก ลิ้นและมือ (สนิท สัตโยภาส, 2562, อ้างถึงใน กองเหรียญ มอนโรสง, 2550) และจากการจัดการเรียนการสอนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนภูดินทร์นุกูล ตำบลกุดแห่ อำเภอนากลาง จังหวัดหนองบัวลำภู สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ซึ่งมีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 44 คน นักเรียนส่วนใหญ่จะใช้ภาษาอีสานในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน ดังนั้นครูผู้สอนจึงประสบปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ในด้านการอ่านและการสื่อสาร และปัญหา

ดังกล่าวยังส่งผลต่อการเรียนการสอนในรายวิชาอื่นๆ ด้วยเนื่องจากนักเรียนอ่านหนังสือไม่ออกสื่อสารไม่ถูกต้องก็จะทำให้นักเรียนไม่อยากเรียนวิชานั้นๆ ด้วย ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ประสบปัญหาเรื่องการอ่านหนังสือของนักเรียน จึงเห็นความสำคัญในการแก้ปัญหาและพัฒนาการอ่านของนักเรียนให้ดียิ่งขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อแก้ปัญหาการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนภูดินทร์นุกูล

1.3 ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยเชิงปฏิบัติการ เพื่อแก้ปัญหาการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1.3.1 กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 44 คน โรงเรียนภูดินทร์นุกูล อำเภอนากลาง จังหวัดหนองบัวลำภู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561

1.3.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ การอ่านพยัญชนะ สระ การอ่านคำในมาตราสะกดแม่ ก กา ซึ่งเป็นคำพื้นฐานที่กำหนดให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ทุกคนจะต้องอ่านให้ได้ร้อยละ 80 และมีเนื้อหาเริ่มจากง่ายไปหายากจากเรื่องที่ใกล้ตัวไปหาเรื่องที่ไกลตัวจึงมีความเหมาะสมในการพัฒนาการอ่านที่ผู้เรียนมีปัญหาด้านการอ่าน

1.3.3 ตัวแปรที่ศึกษา

ความสามารถในการอ่านหนังสือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

1.3.4 สถานที่วิจัย

โรงเรียนภูบดินทร์นุกูล อำเภอนากลาง จังหวัดหนองบัวลำภู สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

1.3.5 ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561

1.4 นิยามศัพท์เฉพาะ

“การวิจัยเชิงปฏิบัติการ” หมายถึง กระบวนการวิจัยที่ผู้วิจัยใช้ในการแก้ปัญหาการอ่านหนังสือไม่ออก ด้วยระเบียบวิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) เป็นแนวทางในการดำเนินการวิจัย โดยผู้วิจัยปฏิบัติการเป็นวงรอบที่มี 4 ขั้นตอน ได้แก่

1. ขั้นการวางแผน (Plan) หมายถึง การสำรวจปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นำมาวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อแก้ปัญหา
2. ขั้นการปฏิบัติ (Action) หมายถึง การลงมือปฏิบัติกิจกรรมตามที่ได้วางแผนไว้โดยใช้การจัดกิจกรรมที่เน้นกระบวนการสร้างทักษะการอ่าน
3. ขั้นการสังเกต (Observation) หมายถึง การเฝ้าดูการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นขณะปฏิบัติกิจกรรม และบันทึกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ทำการสังเกตกระบวนการของการปฏิบัติและผลของการปฏิบัติ โดยสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนขณะทำการสอน ผลของการทำแบบฝึกทักษะ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนของนักเรียน และเมื่อสิ้นสุดแต่ละวงรอบให้นักเรียนทำแบบทดสอบย่อย เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นรายบุคคล
4. ขั้นสะท้อนผล (Reflect) หมายถึง การนำผลการปฏิบัติมาสรุปถึงปัญหาอุปสรรคที่ได้จากข้อมูลในขั้นสังเกต เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการปรับปรุง และวางแผนการปฏิบัติในวงรอบต่อไป เมื่อครบวงรอบหนึ่งๆ จะพิจารณาปรับปรุงแผน (Replacing) เพื่อนำไปปฏิบัติในวงรอบต่อไปจนกว่าการเปลี่ยนแปลงของสิ่งที่ศึกษาได้ผลเป็นที่น่าพอใจ

“ความสามารถในการอ่าน” หมายถึง การอ่านออกเสียงได้ถูกต้องตามหลักการอ่าน ภายในเวลาที่กำหนด และเข้าใจเรื่องที่อ่าน

“แบบทดสอบความสามารถในการอ่าน” หมายถึง แบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อประเมินการอ่านในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 แบบประเมินการอ่านพยัญชนะ สระ ตอนที่ 2 แบบประเมินการอ่านคำในมาตราสะกดแม่ ก กา จำนวน 30 คำ

1.5 ประโยชน์ที่จะได้รับ

- 1.5.1 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 อ่านหนังสือได้ดีขึ้น
- 1.5.2 ครูได้แนวทางในการแก้ปัญหาการอ่านหนังสือ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
- 1.5.3 ครูได้มีการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียน ปรับใช้กับวิชาอื่นๆ ได้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรม

ในการวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อแก้ปัญหาการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนภูบดินทร์นุกูล อำเภอนากลาง จังหวัดหนองบัวลำภู สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหนองบัวลำภู เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปได้บรรลุตามจุดประสงค์ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
2. การจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
3. การวิจัยในชั้นเรียน
4. การวิจัยเชิงปฏิบัติการ
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
6. กรอบแนวคิดในการวิจัย

2.1 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจกรรม การงาน และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่างๆ เพื่อพัฒนาความรู้ พัฒนากระบวนการคิดวิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี และสุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2555, น. 1)

2.1.1 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นหลักสูตรที่อิงมาตรฐาน สาระ มาตรฐานการเรียนรู้ซึ่งในสาระการเรียนรู้ภาษาไทยได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ไว้ ดังนี้ สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

2.1.2 คุณภาพของผู้เรียน

เมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีคุณภาพ ดังนี้

2.1.2.1 อ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง ข้อความ เรื่องสั้นๆ และบทร้อยกรอง ง่ายๆ ได้ถูกต้องคล่องแคล่ว เข้าใจความหมายของคำและข้อความที่อ่าน ตั้งคำถามเชิงเหตุผล ลำดับ เหตุการณ์ คาดคะเนเหตุการณ์ สรุปความรู้ข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน ปฏิบัติตามคำสั่ง คำอธิบายจากเรื่อง ที่อ่านได้ เข้าใจความหมายของข้อมูลจากแผนภาพ แผนที่ และแผนภูมิ อ่านหนังสืออย่างสม่ำเสมอ และมีมารยาทในการอ่าน

2.1.2.2 มีทักษะในการคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด เขียนบรรยาย บันทึกประจำวัน เขียนจดหมายลาครู เขียนเรื่องเกี่ยวกับประสบการณ์ เขียนเรื่องตามจินตนาการและมีมารยาท ในการเขียน

1) เล่ารายละเอียดและบอกสาระสำคัญ ตั้งคำถาม ตอบคำถาม รวมทั้ง พุดแสดงความคิดเห็นความรู้สึกเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู พุดสื่อสารเล่าประสบการณ์และพุดแนะนำ หรือ พุดเชิญชวนให้ผู้อื่นปฏิบัติตาม และมีมารยาทในการฟัง ดู และพุด

2) สกจดคำและเข้าใจความหมายของคำ ความแตกต่างของคำและ พยางค์ หน้าที่ของคำ ในประโยค มีทักษะการใช้พจนานุกรมในการค้นหาความหมายของคำ แต่งประโยค ง่ายๆ แต่งคำคล้องจอง แต่งคำขวัญและเลือกใช้ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาถิ่นได้เหมาะสมกับกาลเทศะ

3) เข้าใจและสามารถสรุปข้อคิดที่ได้จากการอ่านวรรณคดี วรรณกรรม เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน แสดงความคิดเห็นจากวรรณคดีที่อ่าน รู้จักเพลงพื้นบ้าน เพลงกล่อมเด็ก ซึ่งเป็นวัฒนธรรมของท้องถิ่น ร้องบทร้องเล่นสำหรับเด็กในท้องถิ่น ท่องจำบทอาขยานและบทร้อยกรอง ที่มีคุณค่าตามความสนใจได้

2.1.3 ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้แกนกลาง

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐานที่ 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ
แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน ดังรายละเอียดในตารางที่ 2.1 (กระทรวงศึกษาธิการ,
2555, น. 8)

ตารางที่ 2.1

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.1	1. อ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง และข้อความสั้นๆ 2. บอกความหมายของคำ และข้อความที่อ่าน	1. การอ่านออกเสียงและบอกความหมายของ คำคำคล้องจอง และข้อความที่ประกอบด้วย คำพื้นฐาน คือ คำที่ใช้ในชีวิตประจำวัน 708 คำ รวมทั้งคำที่ใช้เรียนรู้ในกลุ่มสาระ การเรียนรู้อื่น ประกอบด้วย <ol style="list-style-type: none"> 1.1 คำที่มีรูปวรรณยุกต์และไม่มีรูปวรรณยุกต์ 1.2 คำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตราและ ไม่ตรงตามมาตรา 1.3 คำที่มีพยัญชนะควบกล้ำ 1.4 คำที่มีอักษรนำ 2. การอ่านจับใจความจากสื่อต่างๆ เช่น <ol style="list-style-type: none"> 2.1 นิทาน 2.2 เรื่องสั้นๆ 2.3 บทร้องเล่นและบทเพลง 2.4 เรื่องราวจากบทเรียนในกลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทยและกลุ่มสาระ การเรียนรู้อื่น
	3. ตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน 4. เล่าเรื่องย่อจากเรื่องที่อ่าน 5. คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่อง ที่อ่าน	

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	6. อ่านหนังสือตามความสนใจ อย่างสม่ำเสมอและนำเสนอเรื่อง ที่อ่าน	3. การอ่านหนังสือตามความสนใจ เช่น 3.1 หนังสือที่นักเรียนสนใจและเหมาะสม กับวัย 3.2 หนังสือที่ครูและนักเรียนกำหนดร่วมกัน
	7. บอกความหมายของเครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์สำคัญที่มักพบ เห็นในชีวิตประจำวัน	4. การอ่านเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ ประกอบด้วย 4.1 เครื่องหมายสัญลักษณ์ต่างๆ ที่พบเห็น ในชีวิตประจำวัน 4.2 เครื่องหมายแสดงความปลอดภัยและ แสดงอันตราย

(ต่อ)

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	8. มีมารยาท ในการอ่าน	5. มารยาทในการอ่าน เช่น 5.1 ไม่อ่านเสียงดังรบกวนผู้อื่น 5.2 ไม่เล่นกันขณะที่อ่าน 5.3 ไม่ทำลายหนังสือ

สรุปได้ว่า หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ได้กำหนดจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ข้อ 2 มีความคิดสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ใฝ่เรียน รักการอ่าน รักการเขียนและรักการค้นคว้ามุ่งเน้นให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะพื้นฐานด้านการอ่าน ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้ และความคิด ไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน คุณภาพของผู้เรียน เมื่อจบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้ว ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่าน เขียน ฟัง ดู และพูดได้อย่างมีประสิทธิภาพ คิดมีเหตุผล มีนิสัยรักการอ่านเขียน การแสวงหาความรู้และภาษาไทยในการพัฒนาให้มีความรู้ความสามารถยิ่งขึ้นไป

1.1.4 กระบวนการอ่าน

กระทรวงศึกษาธิการ (2555, น. 40) การอ่านเป็นกระบวนการซึ่งผู้อ่านสร้างความหมายหรือพัฒนา การตีความระหว่างการอ่านผู้อ่านจะต้องรู้หัวข้อเรื่อง รู้จุดประสงค์ของการอ่าน มีความรู้ทางภาษาที่ใกล้เคียงกับภาษาที่ใช้ในหนังสือที่อ่าน โดยใช้ประสบการณ์เดิมเป็นประสบการณ์ทำความเข้าใจกับเรื่องที่อ่าน กระบวนการอ่าน มีดังนี้

1. การเตรียมการอ่าน ผู้อ่านจะต้องอ่านชื่อเรื่อง หัวข้อย่อยจากสารบัญเรื่องอ่านคำนำ ให้ทราบจุดมุ่งหมายของหนังสือ ตั้งจุดประสงค์ของการอ่านจะอ่านเพื่อความเพลิดเพลินหรืออ่านเพื่อหาความรู้ วางแผนการอ่านโดยอ่านหนังสือตอนใดตอนหนึ่งว่าความยากง่ายอย่างไร หนังสือมีความยากมากน้อยเพียงใด รูปแบบของหนังสือเป็นอย่างไร เหมาะกับผู้อ่านประเภทใด เดาคำว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร เตรียมสมุด ดินสอ สำหรับจดบันทึกข้อความหรือเนื้อเรื่องที่สำคัญขณะอ่าน

2. การอ่าน ผู้อ่านจะอ่านหนังสือให้ตลอดเล่มหรือเฉพาะตอนที่ต้องการอ่าน ขณะอ่านผู้อ่านจะใช้ความรู้จากการอ่านคำความหมายของคำมาใช้ในการอ่านรวมทั้งการรู้จักแบ่งวรรคตอนด้วย การอ่านเร็วจะมีส่วนช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องได้ดีกว่าผู้อ่านช้าซึ่งจะสะกดคำอ่านหรืออ่านย้อนไปย้อนมาผู้อ่านจะใช้บริบทหรือคำแวดล้อมช่วยในการตีความหมายของคำเพื่อทำความเข้าใจเรื่องที่อ่าน

3. การแสดงความคิดเห็น ผู้อ่านจะจดบันทึกข้อความที่มีความสำคัญ หรือเขียนแสดงความคิดเห็น ตีความข้อความที่อ่าน อ่านซ้ำในตอนที่ไมเข้าใจเพื่อทำความเข้าใจให้ถูกต้อง ขยายความคิดจากการอ่าน จับคู่กับเพื่อนสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ตั้งข้อสังเกตจากเรื่องที่อ่านถ้าเป็นการอ่านบทกลอนจะต้องอ่านทำนองเสนาะต่างๆ เพื่อฟังเสียงการอ่านและเกิดจินตนาการ

4. การอ่านสำรวจ ผู้อ่านจะอ่านซ้ำโดยเลือกอ่านตอนใดตอนหนึ่ง ตรวจสอบคำและภาษา ที่ใช้ สำรวจโครงเรื่องของหนังสือเปรียบเทียบกับหนังสือที่อ่านกับหนังสือที่เคยอ่าน สำรวจและเชื่อมโยงเหตุการณ์ในเรื่องและการลำดับเรื่อง และสำรวจคำสำคัญที่ใช้ในหนังสือ

5. การขยายความคิด ผู้อ่านจะสะท้อนความเข้าใจในการอ่าน บันทึกข้อคิดเห็นคุณค่าของเรื่อง เชื่อมโยงเรื่องราวในเรื่องกับชีวิตจริง ความรู้สึกจากการอ่าน จัดทำโครงงานหลักการอ่าน เช่น วาดภาพ เขียนบทละคร เขียนบันทึกรายงานการอ่าน อ่านเรื่องอื่นๆ ที่ผู้เขียนคนเดียวกันแต่งอ่านเรื่องเพิ่มเติม เรื่องที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่อ่าน เพื่อให้ได้ความรู้ที่ชัดเจนและกว้างขวางขึ้น

2.2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยมีความสำคัญ และจำเป็นต่อกระบวนการเรียนการสอนมาก ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร และงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

2.2.1 ปัญหาการอ่านภาษาไทย

ปัญหาการอ่านไม่ได้ของนักเรียนในปัจจุบันมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นจนน่าเป็นห่วง เพราะการอ่านมีความสำคัญต่อชีวิตและการเรียนรู้ในวิชาอื่นๆ ทั้งยังส่งผลต่อการพัฒนาชาติ เพราะประเทศที่จะพัฒนาได้ต้องอาศัยประชาชนในชาติที่มีความสามารถในการอ่าน หากเด็กอ่านไม่ออกก็จะเป็นปัญหาในการพัฒนาทุกด้านมีนักวิชาการได้กล่าวถึงปัญหาการอ่านไว้ดังนี้

ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน (2556, น. 60-61) ได้กล่าวถึง แนวคิดของนักจิตวิทยา ที่เป็นสาเหตุทำให้เด็กมีปัญหาในการอ่าน

1. ความกดดันจากทางบ้านและผู้ปกครอง ผู้ปกครองไม่เข้าใจสภาพความเป็นอยู่ของเด็ก มักจะเขี่ยนตี ดุด่า เมื่อตั้งความหวังไว้สูงโดยให้เด็กอยู่ในกรอบมากเกินไปเพราะตั้งใจให้เด็กเป็นคนดีซึ่งทำให้เด็กเก็บกด และบางครั้งเมื่อไม่ได้เป็นไปตามที่ผู้ปกครองตั้งความหวังไว้ ก็จะทำให้ผู้ปกครองผิดหวังและมาเคี่ยวเข็ญเด็ก หรือระบายกับเด็กในปกครองของตน

2. ความกดดันจากตัวเด็กเอง เด็กมุ่งหวังในตัวเองที่จะทำให้สภาพความเป็นอยู่ความต้องการ การทำตนให้บรรลุสมดังผู้ปกครองมุ่งมั่นไว้แต่เขาไม่สามารถทำได้ทำให้เขาผิดหวัง เขารู้สึกเสียใจที่ทำให้ผู้ปกครองเสียใจสิ่งนี้จะเก็บกดอยู่ในใจเขา เมื่อนานเข้าเขาจะขาดความปลอดภัย ความอบอุ่น และความเชื่อมั่นในตัวเอง

3. ความกดดันจากโรงเรียน ทักษะคิดเด็กจะมีผลมาจากการแข่งขันโดยผู้ใหญ่ และ (ผู้ปกครองหรือครู) และจากลักษณะของสังคมทั่วไปเด็กต้องการจะเป็นคนเก่งที่ยอมรับจากครู เพื่อน และผู้ปกครองคนที่ไม่เก่งมักจะได้รับ ความสนใจจากครูน้อย เพราะว่าเด็กเก่งช่วย ครูในเรื่องความสำเร็จในเรื่องการสอนด้วย “เพราะเขาจะมีความเก็บกดทั้งเด็กทั้งครูในเรื่องนี้แต่ไม่ใช่ครูทั้งหมดเสมอไป”

4. ความเก็บกดจากวัสดุการอ่าน จากชีวิตความเป็นอยู่ในบ้านและสิ่งแวดล้อม ต่างกันบางคนทางบ้านมีปัญหาไม่มีวัสดุที่ช่วยในการอ่านทำให้ผู้อ่านมีประสบการณ์น้อย ตรงกันข้าม

กับเด็กบางประเภทที่มีวัสดุในการอ่านมากทำให้เกิดความเคยชินในการอ่านและมีประสบการณ์ในการอ่านดีเพราะสิ่งแวดล้อมในการอ่านดี

สุวรินทร์ เกริกเกียรติศรี (2557) ได้กล่าวถึงปัญหาในการอ่านไว้ว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีปัญหาการอ่านแจกลูกสะกดคำ เพราะอ่านออกเสียงพยัญชนะแจกลูกสะกดคำไม่ถูกต้อง เนื่องจากมีความเข้าใจและจดจำมาจากระดับอนุบาลว่า พยัญชนะ ก อ่านว่า ก ไก่ ที่แยกว่านั้น อนุบาลยังจำรูปพยัญชนะไทย 44 ตัว ได้ไม่ครบด้วยซ้ำปัญหาจึงเพิ่มขึ้นมาอีกหนึ่งประการคือ นอกจากสอนอ่านออกเสียงพยัญชนะว่า กอ - ฮอ แล้วยังต้องจัดทำแบบคัดและแบบทดสอบความจำรูปพยัญชนะไทย 44 ตัวด้วย เมื่อจดจำรูปพยัญชนะไทยได้ครบถ้วนแล้ว จึงเริ่มสอนสระไทยรูปเดี่ยว จำนวน 15 ตัว พร้อมกับนำมาประสมรูปและเสียงของพยัญชนะกับสระ ในการอ่านแบบแจกลูกสะกดคำ

สรุปได้ว่า ปัญหาการอ่านที่สำคัญประการแรก จะอยู่ที่ตัวครูผู้สอนโดยเฉพาะการอ่านออกเสียงครูควรอ่านให้ถูกต้องและชัดเจน ออกเสียงคำควบกล้ำและออกเสียง ร ล ให้ถูกต้องอีกเช่นกัน ซึ่งจะเป็นตัวอย่างที่ดีแก่เด็กอีกทั้งถ้าครูสามารถจัดหาหรือผลิตสื่อการสอนที่ใช้ในการพัฒนาการอ่านมาใช้สอนเด็ก ก็จะทำให้เด็กพัฒนาการอ่านได้ดีขึ้น ถึงแม้ว่าปัญหาบางประการจะอยู่ที่ตัวเด็กด้านร่างกาย ระดับสติปัญญา ความเอาใจใส่จากบิดามารดา ตลอดจนสิ่งแวดล้อมของเด็กก็ตาม ดังนั้นเพื่อให้การแก้ไขปัญหาการอ่านของนักเรียนได้อ่านออก ครูสอนภาษาไทยจำเป็นต้องค้นหาวิธีการสอนที่หลากหลาย นำมาใช้ให้เหมาะกับช่วงวัยของนักเรียนที่มีพัฒนาการทางภาษาแตกต่างกัน

2.2.2 การสอนอ่าน

2.2.2.1 ความหมายของการอ่าน

การอ่านเป็นทักษะที่สำคัญ และจำเป็นมากในการดำรงชีวิตของคนในยุคปัจจุบัน การอ่านที่มีประสิทธิภาพนั้น จะทำให้ผู้อ่านได้รับข้อมูลอย่างถูกต้องตรงตามที่ต้องการ ดังนั้นการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านของแต่ละบุคคลจึงเป็นเรื่องที่สำคัญ ซึ่งควรพัฒนาตั้งแต่เยาว์วัยการจัดการศึกษาแก่เด็กในประเทศต่างๆ จะเน้นและสอนให้เด็กและเยาวชนสามารถอ่านออกเขียนได้เป็นสำคัญ ดังนั้นการนิยามเรื่องการอ่านจึงเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างหนึ่ง มีนักการศึกษาหลายท่านได้นิยามการอ่านไว้ ดังนี้

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2545, น. 3) กล่าวว่าความหมายของการอ่านมีหลายความหมายขึ้นอยู่กับผู้ที่เกี่ยวข้องว่าจะให้ความหมายว่าอย่างไร เช่น การอ่านที่เกี่ยวกับกระบวนการ

หมายถึง ลำดับขั้นตอนที่เกี่ยวข้องกับการทำความเข้าใจความหมายของคำ กลุ่มคำประโยค ข้อความ และเรื่องราวของสารที่ผู้อ่านสามารถบอกความหมายได้ การอ่านในด้านจิตวิทยาซึ่งเกี่ยวข้องกับการจำ และการลืม การอ่านหมายถึง การที่ผู้อ่านสามารถจดจำเรื่องราวได้เก็บไว้ในสมอง ถ้ามีโอกาสเล่าให้ผู้อื่นฟังก็เล่าได้ถูกต้อง

สุขุมาลัย ฐานมัน (2547, น. 13) กล่าวว่า การอ่านคือการแปลตัวอักษรที่ปรากฏในขณะนั้นให้มีความหมายตามเจตนาของผู้เขียน แล้วนำความหมายนั้นไปใช้ประโยชน์ตามความต้องการของผู้อ่าน

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2549, น. 108) ได้ให้ความหมายของการอ่านมีหลายความหมายขึ้นอยู่กับผู้สนใจและผู้เกี่ยวข้องว่าจะให้ความหมายอย่างไรโดยแบ่งความหมายของการอ่านไว้หลายส่วน คือ ส่วนที่เกี่ยวข้องกับลักษณะของกระบวนการ ส่วนที่เกี่ยวข้องกับจิตวิทยา พัฒนาการ ส่วนที่เกี่ยวข้องกับภาษาศาสตร์ ส่วนที่เกี่ยวข้องกับจิตวิทยาการศึกษา ส่วนที่เกี่ยวข้องกับวิชาการศึกษา ส่วนที่เกี่ยวข้องกับด้านการจำและการลืม

จารุณี ศักดานุวัฒน์กุล (2550, น. 18) กล่าวถึง ความหมาย ของการอ่าน ดังนี้ การอ่านคือ กระบวนการทางสมองที่รับรู้ความจากตัวอักษร แล้วแปลผลออกมาเป็นถ้อยคำที่แสดงถึงความคิด ความรู้สึก เพื่อเป็นการสื่อสารกับผู้อื่นให้เข้าใจและประโยชน์จากการอ่านไปใช้ตามความต้องการของแต่ละคน

เชษฐา จักรไชย (2556, น. 41) กล่าวว่าความหมายของการอ่านว่า หมายถึง “ดูให้เข้าใจ” หรือ “สังเกตพิจารณาดูให้เข้าใจ” หรือแปลว่า “คิด” ก็ได้ ฉะนั้นการอ่านหนังสือ คือ การดูหนังสืออย่างพิจารณา และต้องคิดตรึงตรองให้เข้าใจซึ่งเป็นการรับสารอย่างหนึ่งโดยมีหนังสือเป็นสื่อตนเอง ซึ่งจะเห็นได้ว่าการอ่านนั้นเป็น กระบวนการที่ทำให้เกิดความคิด ความเข้าใจ

จากการศึกษาความหมายของการอ่านในทัศนะของนักศึกษาที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่าการอ่าน คือกระบวนการทางสมองที่รับรู้ความหมายจากตัวอักษรแล้วแปลผลออกมาเป็นถ้อยคำที่แสดงถึงความคิด ความรู้สึก เป็นเครื่องมือสำคัญในการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน เป็นเครื่องมือสื่อสารความคิดและความรู้ระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่านให้นำเอาความหมายนั้นๆ ไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาความรู้ ความสามารถ ความคิดและจินตนาการได้ตามความต้องการของผู้อ่าน

2.2.2.2 ความสำคัญของการอ่าน

การอ่านมีความสำคัญและจำเป็นอย่างมากในชีวิตประจำวันเป็นปัจจัยอย่างหนึ่งในการดำรงชีวิต คนที่ไม่รู้หนังสือแม้จะดำรงชีวิตอยู่ได้ก็เป็นชีวิตที่ไม่ค่อยสมบูรณ์ มีนักการศึกษาหลายท่านกล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ดังนี้

นภาพร เฟื่องบุญ (2551, น. 29-30) กล่าวว่า การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญในการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียนเพราะสถาบันการศึกษาไม่สามารถจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้ทั้งหมด ดังนั้นการอ่านจึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะได้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมได้ตามความจำเป็น และความต้องการของผู้เรียน นอกจากนี้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้แล้วยังให้ประโยชน์ในด้านประกอบอาชีพ ให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน การอ่านจึงช่วยเสริมให้คนมีความรู้ ความคิดให้เพิ่มพูนยิ่งขึ้น

เชษฐา จักรไชย (2556, น. 42) กล่าวว่า การอ่านเป็นการรับสารที่มีความสำคัญและจำเป็นต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ ในสังคมยุคข้อมูลข่าวสารนั้น ตั้งแต่เข้าจรดคำคนเราย่อมต้องได้รับสารผ่านการอ่าน เช่นการอ่านหนังสือพิมพ์ ตำราเรียน สื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ ทั้งประเภทที่ให้สาระความรู้และความบันเทิง

ประสพสุข ฤทธิเดช (2559, น. 96) การอ่านเป็นทักษะสำคัญที่ใช้ในการแสวงหาความรู้เพื่อให้ผู้อ่านเป็นคนรอบรู้ ฉลาดทันคน ทันโลก ทันเหตุการณ์ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมปัจจุบันได้อย่างมีประสิทธิภาพเพราะการอ่านเป็นกระบวนการรับสารโดยผ่านสายตาผ่านตัวหนังสือตามความมุ่งหมายของการอ่าน เช่นอ่านเพื่อความเพลิดเพลิน อ่านเพื่อได้อรรถาธิบาย ช่วยให้เกิดการเรียนรู้หรือเพื่อเข้าใจตนเองและผู้อื่นเมื่อตัวหนังสือหรือรหัสของสารที่ผู้เขียนส่งสารมาถึงผู้รับสารคือผู้อ่าน ผู้อ่านรับภาพหรือตัวอักษรแล้วส่งไปที่สมองตีความหมายและเก็บคำไว้เพื่อจดจำรำลึกได้ต่อไป

จากความสำคัญของการอ่านดังกล่าวข้างต้นพอสรุปได้ว่าการอ่านมีความสำคัญในชีวิตประจำวันของคนทุกคน เพราะการอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาบุคคล ให้เกิดความสำเร็จของงานทางสติปัญญาการอ่านทำให้คนฉลาดรู้จะคิดวิเคราะห์มีเหตุผล และมีวิสัยทัศน์กว้างไกล ทำให้ชีวิตประสบความสำเร็จและอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข

2.2.2.3 จุดประสงค์ของการสอนอ่าน

การอ่านมีความสำคัญต่อการใช้ชีวิตของคนในปัจจุบันมาก การเรียนการสอนอ่านจึงมีความสำคัญที่จะต้องกำหนดจุดประสงค์ให้ชัดเจน มีนักศึกษาหลายท่านกล่าวถึงจุดประสงค์ของการสอนอ่าน ดังต่อไปนี้

ทรงพร ช่างสอน (2549, น. 19) กล่าวถึงจุดประสงค์ของการสอนอ่าน ดังนี้

1. อ่านเพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจเป็นการหาข้อมูล ข้อเท็จจริงต่างๆ
2. อ่านเพื่อให้เกิดความคิดเกิดวิจรรย์ญาณเกิดการวิเคราะห์วิจารณ์ ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากการอ่านเพื่อให้ความรู้ความเข้าใจ
3. อ่านเพื่อความสนุกเพลิดเพลิน ผ่อนคลายสนองความต้องการส่วนตัว การอ่านแต่ละครั้งอาจมีจุดมุ่งหมายอย่างใดอย่างหนึ่งเพียงอย่างเดียวหรือหลายอย่างรวมอยู่ในการอ่านครั้งเดียวกันได้ โดยไม่จำเป็นต้องแยกกันอย่างชัดเจน

นภาพร เฟื่องบุญ (2551, น. 33) กล่าวว่า การสอนอ่านมีจุดประสงค์เพื่อให้นักเรียนอ่านหนังสือได้ ช่วยให้มีความรู้อย่างกว้างขวาง สามารถเลือกนำถ้อยคำต่างๆ ไปใช้ในการเรียน และเป็นการผ่อนคลายความเครียดตลอดจนเป็นการส่งเสริมการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ สรุปได้ว่าการสอนอ่านนั้นมีจุดประสงค์เพื่อให้นักเรียนอ่านหนังสือได้ช่วยให้นักเรียนมีความรู้อย่างกว้างขวาง ส่งเสริมและพัฒนาทักษะการเรียนรู้ด้านอื่นๆ ให้ดีขึ้นมีจินตนาการ เกิดความคิดสร้างสรรค์ และมีวิสัยทัศน์กว้างไกล เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ตลอดเวลา

2.2.2.4 ประเภทของการอ่าน

จากการศึกษาค้นคว้า ประเภทของการอ่านจากนักศึกษามากท่านได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับประเภทของการอ่านไว้หลายประเภทดังนี้

การจัดประเภทของการอ่านตามแนวคิดของ วรณีย์ โสมประยูร (2539, น. 127) การอ่านมี 2 ประเภท คือการอ่านในใจ และ อ่านออกเสียง

1. การอ่านออกเสียงมี 3 ประเภท

1.1 การอ่านร้อยแก้ว

- 1.2 การอ่านร้อยกรอง
- 1.3 การอ่านทำนองเสนาะ
2. การอ่านในใจแบ่งเป็น 5 แบบ ได้แก่
  - 2.1 การอ่านแบบค้นหาความรู้
  - 2.2 การอ่านแบบจับใจความสำคัญ
  - 2.3 การอ่านแบบหารายละเอียดทุกตอน
  - 2.4 การอ่านแบบเพื่อวิเคราะห์วิจารณ์หาเหตุผล
  - 2.5 การหารายละเอียดทุกคำเพื่อปฏิบัติ

เชษฐา จักรไชย (2556, น. 44 - 45) กล่าวว่า ประเภทของการอ่าน แบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ คือ การอ่านในใจ และการอ่านออกเสียง

1. การอ่านในใจ หมายถึง การอ่านไม่มีเสียง ใช้เฉพาะสายตาไม่ใช่อวัยวะในการออกเสียงหรือเปล่งเสียง เป็นการอ่านอย่างเงียบๆ เพื่อทำความเข้าใจกับเรื่องที่อ่าน ใช้ได้ทั้งการอ่านเพื่อแสวงหาความรู้ ในการศึกษาเล่าเรียน ทบทวนบทเรียน หรืออ่านงานเขียนประเภทอื่นๆ เช่น บันเทิงคดี เพื่อสร้างความสุข ความเพลิดเพลินที่เกิดขึ้นภายในใจ

2. การอ่านออกเสียง หมายถึง การอ่านเปล่งเสียงตามตัวอักษร ออกมาให้เป็นที่เข้าใจแก่ผู้ฟังซึ่งสิ่งสำคัญของการอ่านประเภทดังกล่าว คือ ความถูกต้องของอักขรวิธี เช่น ตัวสะกด ควบกล้ำ เสียงวรรณยุกต์ วรรคตอน จนลีลา จังหวะจะโคน การเน้นเสียง ระดับความเหมาะสมของการออกเสียง

สรุปได้ว่า การอ่านมี 2 ประเภท คือ การอ่านออกเสียงและการอ่านในใจ ซึ่งแต่ละประเภทการอ่านมีจุดมุ่งหมายแตกต่างกันขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายของการสอนอ่านแต่ละประเภท

2.2.2.5 ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2550, น. 7) ได้กำหนด กระบวนการเริ่มต้นสอนด้านการฟังและการอ่านที่ได้ผลว่า ในวัยประถมต้นเด็กๆ ในวัยประถมต้นเด็กๆ ชอบเพลงที่มีการเคาะ เขย่า ตี ชอบเพลงและบทคล้องจอง และค่อยๆ ลดลงในวัยประถมปลาย เด็กอายุ 7-9 ขวบ มีพัฒนาการทางสมองซีกซ้ายชัดเจนมาก เช่นเดียวกับการมีทักษะในการสะกดคำ เด็กวัยนี้เริ่มสนใจรายละเอียดต่างๆ ของมวลประสบการณ์ ในขณะที่ไว้ก่อนหน้า สนใจหรือรับประสบการณ์นี้แบบรวมๆ

เด็กวัย 7 - 9 ขวบ จึงเป็นวัย แห่งความพร้อมที่จะเข้าสู่ การเรียนรู้จากสิ่งที่เป็นรูปธรรมนานาชนิด หรืออย่างน้อยต้องเรียนภาษาเชื่อมโยงกับภาพและเรื่องราวเด็กในวัย นี้เรียนรู้ได้ดีที่สุดในกิจกรรมที่ใช้มือและเสียง การปฏิสัมพันธ์กับสิ่งอื่นและคนอื่นจึงอยู่ในระยะต้นเด็กยังถือเอาตัวเองเป็นศูนย์กลาง มีขั้นตอนการสอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 อ่านให้ฟังสอนและฝึกฝนให้เด็กใช้ภาษาเพื่อฟังและอ่าน ดังนี้

ก. ฟังไม่อ่านบทหรือเล่นบทคล้องจองบทกล่อมเด็กและบทเพลงง่ายๆ

เป็นต้น

ข. ท่องจำบทหรือเล่น และบทร้อยกรองต่างๆ ที่ไพเราะ

ค. อ่านเล่าเรื่องนิทาน เรื่องจริงและเรื่องในจินตนาการง่ายๆ ที่ใช้ภาษา

อ่านง่ายต้องเริ่มใช้ภาษาอ่านง่าย ต้องเริ่มใช้คำจำนวนน้อย

ขั้นตอนที่ 2 อ่านด้วยกันคือเด็กอ่านร่วมกับครู การอ่านเริ่มจากการให้เด็ก ฟังครูอ่านบทหรือร้อยกรองนิทานหรือเรื่องราวสนุกที่มีภาพประกอบชัดเจน ให้เด็กดู ตามตัวหนังสือและ รูปจากหนังสือที่ควรอ่านเพื่อสมองจะได้สร้างความสัมพันธ์ระหว่างภาพที่เห็นกับความหมายของคำ จากภาพทำให้เด็กเข้าใจคำศัพท์ลักษณะเสียงที่เกิดจากการเรียงตัวของอักษรในคำและจังหวะจะโคน การฟังเข้าใจจะเกิดขึ้นก่อนส่วนการอ่าน ได้ตามมาทีหลังการพัฒนาทักษะการอ่านจนอ่านได้คล่อง ถูกต้องพร้อมกับเข้าใจสิ่งที่อ่านและรู้สึกเพลิดเพลิน จะทำให้เด็กรักการอ่านมากขึ้น

ขั้นตอนที่ 3 การอ่านในใจ และการอ่านเองง่ายๆ ซึ่งจะเกิดขึ้นหลังจาก การฟังครูอ่านและพยายามอ่านออกเสียง การอ่านในใจอาจเริ่มต้นจากการอ่านคนเดียว การอ่านคู่กัน ก็ได้ถ้าเด็กสมัครใจจะจับคู่กันอ่านเขาอาจจะช่วยเหลือกันเอง ในการอ่านได้

กล่าวโดยสรุปขั้นตอนการสอนอ่านควรจะเริ่มจากแรงจูงใจให้เด็กอยากอ่าน มีความสนใจอยากเรียนรู้ แล้วครูจึงเริ่มสอนจากเรื่องที้ง่ายๆ มีความหมายสนุกสนาน มีความหมายกับ ตัวเอง ซึ่งการสอนอ่านจะให้ผลที่น่าพอใจเด็กสามารถอ่านได้และมีความคงทนนั้นครูผู้สอนจะต้องศึกษา เทคนิคและวิธีการที่หลากหลาย นำมาใช้ผสมผสานกันและคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วย

2.2.3 การแจกลูกสะกดคำ

2.2.3.1 การสะกดคำ

การสะกดคำ ความหมาย การสะกดคำมีหลายความหมายด้วยกัน ผู้เขียน ได้ศึกษาคำนิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับการสะกดคำ ซึ่งมีหลายคำที่มีความหมายคล้ายคลึงกัน เช่น การแจก ลูก การประสมคำ การแจกลูกสะกดคำ

กรมวิชาการ (2546, น. 133) การสะกดคำ หมายถึง การอ่านโดยนำ เสียงพยัญชนะต้นสระวรรณยุกต์และตัวสะกดมาประสมเป็นคำอ่าน การอ่านสะกดคำจะต้องให้นักเรียน สังเกตรูปคำพร้อมๆ กับการอ่านและสอนอ่านสะกดพร้อมกับการเขียน ครูจะต้องให้อ่านสะกดคำแล้ว เขียนพร้อมๆ กับการสอสะกดคำจะนำคำที่มีความหมายมาสอนเมื่อสะกดคำจนจำคำได้แล้วต่อไป จะต้องไม่ใช้วิธีการสะกดคำเพราะการสะกดคำจะเป็นเครื่องมือการอ่านคำใหม่จึงให้อ่านเป็นคำโดยไม่ สะกดคำมิฉะนั้นนักเรียนจะอ่านจับใจความไม่ได้และอ่านได้ช้า และ ชยาภรณ์ พิณพาทย์ (2542, น. 56) ได้กล่าวถึง การอ่านเขียนสะกดคำ หมายถึงความสามารถของการรู้จักใช้กณฑ์ในการเรียงลำดับ ตัวอักษรหรือเรียงลำดับพยัญชนะ สระวรรณยุกต์ให้เป็นคำออกเสียงได้ชัดเจน เขียนคำได้ถูกต้องมีความหมายตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานพุทธศักราช 2542 และสามารถนำคำดังกล่าวไป ใช้ในการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้

นภาพร เฟื่องบุญ (2551, น. 44) กล่าวว่า การแจกลูกสะกดคำเป็น พื้นฐานที่สำคัญมากในการเรียนภาษาไทย ครูผู้สอนภาษาไทยทุกคนควรได้ฝึกฝนให้นักเรียนได้ฝึกแจก ลูกสะกดคำให้ถูกต้อง ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนอ่านหนังสือได้และส่งผลถึงการเรียนในวิชาอื่นๆ ด้วยทำให้ การเรียนประสบความสำเร็จยิ่งขึ้น

2.2.3.2 การแจกลูก

กรมวิชาการ (2546, น. 134) ได้ให้ความหมายเป็น 2 นัยดังนี้

นัยแรก หมายถึง การแจกลูกในมาตราตัวสะกดแม่ ก กา กง กน กม เกย เกอว กก กต และแม่กบ การแจกลูกจะเริ่มต้นจากการสอนให้จำและออกเสียงพยัญชนะและสระให้ได้ ก่อนจากนั้นจะเริ่มแจกลูกในมาตราแม่ ก กา (ไม่มีเสียงสะกด) จะใช้การสะกดคำไปที่ละคำไล่ไป ตามลำดับของสระแล้วจึงอ่าน โดยไม่สะกดคำจึงเรียกว่า แจกลูกสะกดคำ นักเรียนจะต้องอ่านคำใน มาตราตัวสะกดให้คล่องตามลำดับแม่ ก กา แม่กง แม่กน จนถึงแม่กก แม่กต และแม่กบ จากนั้นจะ

อ่านคำที่เป็นเรื่องเพื่อประยุกต์หลักการอ่านนำไปสู่การอ่านคำที่เป็นเรื่องอย่างหลากหลายนักเรียนอ่านบ่อย อ่านมาก ก็จะได้เก่ง

นัยที่สอง หมายถึง การเทียบเสียง เป็นการแจกจ่ายลูกวิธีหนึ่งเมื่อนักเรียนอ่านคำได้แล้วให้นำรูปคำมาแจกลูก โดยการเปลี่ยนพยัญชนะต้นหรือพยัญชนะท้าย เช่น บ้านสูตรของคำคือให้หาพยัญชนะต้นมาอ่านแทน เช่น ก้าน ป้าน ร้าน ค้าน เป็นต้น หลักการเทียบเสียงวิธีนี้หลักการดังนี้ คือ

1. ให้อ่านสระเสียงยาวก่อนสระเสียงสั้น
2. นำคำที่มีความหมายมาสอน
3. เปลี่ยนพยัญชนะที่เป็นพยัญชนะต้นและพยัญชนะท้าย
4. นำคำที่อ่านมาจัดทำแผนภูมิการอ่านเช่น

กา มา พา ยา ลา

คำ ม้า ช้า ล้า น้ำ

บ้าน ก้าน ป้าน ร้าน ค้าน

คาง คาน คาย คาว คาด

วิธีการอ่านจะไม่สะกดคำให้อ่านเป็นคำสูตรของคำ เช่น อ่าน กา สูตรของคำ คือ อา นำพยัญชนะมาเติมและอ่านและอ่านเป็นคำว่า ก-อา-กา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543, น. 35, 36) การเทียบเสียง หมายถึง การออกเสียงคำที่ประสมด้วย พยัญชนะ สระ วรรณยุกต์หรือตัวสะกด โดยมีเสียงพยัญชนะเป็นเสียงหลักแล้วเปลี่ยนเสียงสระไปตามลำดับหรือเปลี่ยนเสียงตัวสะกดไปที่ละมาตรา เช่น กะ กา กิ กี, กง กัง กาง กิง, ก้น กาน กิน กีน หรือออกเสียงคำที่ประสมด้วย พยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ หรือตัวสะกด เช่น ดั่ง จัง ชัง ปัง, ริน ริม ริก ริม, ปัน ปั่น ปั้น ปั่น ปั้น หรือการฝึกอ่านออกหนังสือภาษาไทยแบบหนึ่ง เพื่อให้นักเรียนอ่านคำได้ด้วยการผันสระและเทียบเสียง โดยพยัญชนะต้นหนึ่งตัวหรือสองตัวเป็นเสมือนแม่แล้วผันไล่สระไปที่ละตัวเหมือนแจกให้ลูกทำเช่นนี้ ทั้งคำมีตัวสะกดและไม่มีตัวสะกด ทั้งนี้เพื่อให้นักเรียนรู้หลักในการประสมคำหรือเทียบเสียงหรือผันอักษรด้วยการแยกพยัญชนะสระตัวสะกดและวรรณยุกต์ออกจากคำก่อนแล้วจึงอ่านรวมอีกครั้งหนึ่งเช่น ก – กะ กา กิ กี กี่ กุ กู

2.2.3.3 การประสมคำ

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2543, น. 39-40) การประสมคำ หมายถึง การเขียนหรือบอกตัวอักษรที่ประสมกันเป็นคำ เช่น การสะกดคำ กัด กอ - อะ - ดอ - กัด, ฟน ฝอ - โอะ - นอ - ฟน การแจกลูกสะกดคำ หมายถึง การออกเสียงตามพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และตัวสะกดที่ประสมกันเป็นคำและเขียนหรือบอกตัวอักษรที่ใช้ประสมกันเป็นคำ โดยสอนอ่าน และเขียนสะกดคำไปพร้อมๆ กัน

สรุปได้ว่า การแจกลูกสะกดคำเป็นพื้นฐานที่สำคัญมากในการเรียนภาษาไทย ครูผู้สอนภาษาไทยทุกคนควรได้ฝึกฝนให้นักเรียนได้ฝึกแจกลูกสะกดคำให้ถูกต้องฝึกบ่อยๆ จนเกิดทักษะซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนอ่านหนังสือได้ และส่งผลถึงการเรียนรู้ในวิชาอื่นๆ ประสบผลสำเร็จยิ่งขึ้น

2.2.3.4 หลักจิตวิทยาในการสอนภาษาไทย

การเรียนการสอนครูผู้สอนต้องคำนึงถึงหลักจิตวิทยาบางประการ เพื่อนำไปใช้ในการสร้างบรรยากาศ และจัดสภาพการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นมีนักการศึกษาได้แสดงความคิดเห็นไว้ดังนี้

ทศนีย์ ศุภเมธี (2542, น. 10-13) ได้เสนอแนวความคิดเกี่ยวกับหลักจิตวิทยาการศึกษาต่างๆ ที่เป็นปัจจัยพื้นฐานที่มีอิทธิพลสำคัญในการส่งเสริมการเรียนรู้ซึ่งสัมพันธ์และเกี่ยวข้องกับตัวผู้เรียน ดังนี้

1. ความแตกต่างระหว่างบุคคลครูผู้สอนภาษาไทยจะต้องคำนึงถึงอยู่เสมอว่า นักเรียนแต่ละคนมีความรู้ความสามารถความสนใจ และความถนัดทางภาษาแตกต่างกัน พิจารณาโดยส่วนรวมแล้วเด็กหญิงมีความถนัดความสามารถและทักษะทางภาษาสูงกว่าเด็กชายในวัยเดียวกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสาเหตุหลายประการ ครูผู้สอนควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลได้เสมอแล้วคิดหาวิธีการที่จะส่งเสริมให้เด็กได้แสดงออกตามความถนัด ความสามารถ

2. ความพร้อม หมายถึง สภาพระดับความเจริญเติบโตทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาของผู้เรียน รวมถึงความสนใจ และความรู้พื้นฐานซึ่งสูงพอที่จะทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้สิ่งที่จะเรียนได้อย่างสะดวกหรืออาจกล่าวได้ว่าความพร้อมคือวุฒิภาวะ และประสบการณ์เดิมของผู้เรียนที่มีมากพอที่จะทำให้ผู้เรียนรู้อะไรที่เรียนได้นั่นเอง การสังเกตความพร้อม เป็นสิ่งจำเป็นที่ครูภาษาไทยต้องถือเป็นหน้าที่เพราะเมื่อเด็กเกิดความพร้อมที่จะเรียนแล้วได้เรียนสมปรารถนาก็จะเกิดความพอใจ ดังนั้นครูควรปฏิบัติดังนี้ คือ

- 2.1 ควรสำรวจความพร้อมของเด็กก่อนเริ่มสอนทุกครั้ง
- 2.2 ควรมีการทดสอบความรู้เดิมก่อนเริ่มสอนบทใหม่
- 2.3 ควรใช้สื่อการสอนและวิธีสอนที่เหมาะสมกับวัยและบทเรียน
- 2.4 จัดบรรยากาศของห้องให้เหมาะกับบทเรียน
- 2.5 กระบวนการเรียนรู้

3. การเรียนรู้ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมซึ่งมีผลเนื่องมาจากประสบการณ์ ครูภาษาไทยควรจัดสภาพการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และความเข้าใจอย่างแท้จริง เพื่อความรู้จะได้คงทนถาวรไม่ลืมง่าย แล้วครูภาษาไทยจะต้องเข้าใจธรรมชาติของการเรียนรู้ มีดังนี้ คือ

- 3.1 การเรียนรู้เป็นกระบวนการ เมื่อมีสิ่งเร้าให้ผู้เรียนรับรู้
- 3.2 การเรียนรู้เป็นการแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงพฤติกรรม
- 3.3 การเรียนรู้ไม่มีจุดภาวะ
- 3.4 การเรียนรู้จะเกิดได้ง่ายถ้าสิ่งที่เรียนนั้นๆ สิ่งที่มีความหมาย

เมื่อได้รับประสบการณ์

ต่อผู้เรียน

4. การเรียนรู้โดยการกระทำ ภาษาไทยเป็นวิชาทักษะการที่จะทำให้นักเรียนมีความคล่องแคล่วว่องไวในทางทักษะก็ต้องลงมือปฏิบัติ และฝึกฝนบ่อยๆ ถ้าเรียนการสอนภาษาไทยโดยใช้วิธีครูเป็นผู้บรรยายโดยตลอดไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนลงมือปฏิบัติแล้ว นักเรียนจะได้รับประโยชน์จากการเรียนน้อยที่สุด

5. การเรียนรู้โดยมีเป้าหมาย ในการสอนของครูทุกครั้งควรตั้งเป้าหมายหรือจุดมุ่งหมายที่แน่นอนก่อนว่าสอนเรื่องนั้นๆ เพื่ออะไรและเวลาสอนก็ดำเนินการสอนไปตามเป้าหมายที่วางไว้

6. กฎแห่งแรงจูงใจ แรงจูงใจ หมายถึง แรงดันที่ทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมต่างๆ ออกมา ดังนั้นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครูควรคำนึงถึงว่าผลลัพธ์ที่เกิดจากเนื้อหาตลอดจนวิธีสอนเกี่ยวข้องกับความต้องการและประสบการณ์ที่มีมาก่อนของผู้เรียนมากน้อย

เพียงใดเทคนิคและการสอนส่วนใหญ่ใช้ประโยชน์จากแรงจูงใจภายในและภายนอก เมื่อเราให้นักเรียนสนใจเรียน แรงจูงใจแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

6.1 แรงจูงใจภายนอก เป็นแรงจูงใจที่เกิดจากสิ่งเร้าภายนอกที่ครูเป็นผู้จัดขึ้น เช่น การสร้างสถานการณ์ต่างๆ การจัดกิจกรรม และประสบการณ์ที่น่าสนใจ การสร้างบรรยากาศให้สนุกสนานอันเป็นแรงกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นที่จะเรียน ซึ่งครูภาษาไทยอาจสร้างแรงจูงใจภายนอกได้

6.2 แรงจูงใจภายใน เป็นแรงจูงใจที่เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนเอง เช่น เกิดความสนใจ ความกระตือรือร้น ความอยากรู้อยากเห็น ความใฝ่รู้ มีความกระตือรือร้น หรือเกิดแรงบันดาลใจอยากที่จะศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองและสนุกกับการเรียนภาษาไทย

7. การเสริมกำลังใจ ในการเรียนการสอนภาษาไทยนักเรียนย่อมต้องการการเสริมกำลังใจในขณะที่การเรียนการสอนกำลังดำเนินไปนั้น ครูควรเสริมกำลังใจเป็นระยะๆ นักเรียนย่อมต้องการทราบว่าพฤติกรรมหรือทักษะที่ตนแสดงออกมานั้นถูกต้องหรือเหมาะสมเพียงใด และเมื่อเขาทราบว่าถูกต้องก็จะเกิดความภาคภูมิใจ และพยายามทำกิจกรรมต่างๆ ให้ดียิ่งขึ้นโดยหวังว่าจะได้รับการชมเชยอีก ในกรณีที่นักเรียนทำผิดพลาดก็ไม่ควรแสดงกิริยาอาการหรือใช้คำพูดที่กระทบกระเทือนใจ อาจใช้คำพูดทำนองว่า ยังไม่ถูกต้องที่เดียวลองทำใหม่ หรือหาคำตอบใหม่ วิธีเสริมกำลังใจมีหลายวิธี แต่ที่นิยมใช้มีดังนี้การเสริมกำลังใจด้วยวาจาเป็นการเสริมกำลังใจที่ใช้ได้ง่ายที่สุดและดีที่สุดคือครูใช้คำว่า ดี ดีมาก เข้าทำน่าสนใจ เป็นความคิดที่ดี ในกรณีที่นักเรียนตอบผิดหรือตอบไม่ตรงจุดครูไม่ควรใช้ถ้อยคำที่ทำให้เด็กเกิดความสะเทือนใจ การเสริมกำลังใจด้วยท่าทาง เช่น การพยักหน้า ยิ้ม ผงกศีรษะ ใช้สายตาแสดงความพอใจ บางครั้งใช้พร้อมกันกับการเสริมกำลังใจด้วยวาจาจากการเสริมกำลังใจด้วยวาจาให้ได้รับรางวัล เช่น ให้สิ่งของ ให้บัตรเกียรติคุณ ให้ดาว แต่ข้อควรระวัง คือ อย่าให้นักเรียนหวังผลทางด้านวัตถุมากเกินไปการเสริมกำลังใจด้วยการให้นักเรียนมีส่วนร่วม เช่น ให้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมเล่นเกมต่างๆ ให้เกิดความรู้สึกล่าเขาที่มีความสำคัญหรือเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม

2.3 การวิจัยในชั้นเรียน

หน้าที่หลักของครูอาจารย์ คือ การพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพอย่างรอบด้านทุกคนการที่ผู้เรียนจะได้รับการพัฒนาอย่างดี ต้องมีครูที่เป็น “มืออาชีพ” เนื่องจากอาชีพครูเป็นอาชีพชั้นสูงจำต้องอาศัย

ทั้งศาสตร์และศิลป์มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้บัญญัติกระทรวงศึกษาธิการ ศาสนาและวัฒนธรรม ส่งเสริมให้มีระบบการผลิต การพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542, น. 26) ดังนั้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้ประกอบการวิชาชีพครู ที่ประสงค์จะเป็นครุมืออาชีพ ในการจัดการศึกษายุคปัจจุบันและอนาคตอันใกล้นี้ ต้องพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างดี มิฉะนั้นก็อาจพบอุปสรรคในการประกอบอาชีพครู

สาระบัญญัติ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในมาตรา 30 ยังได้ระบุว่า “ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา” จึงอาจกล่าวได้ว่าการวิจัยเป็นวิธีการหนึ่งที่สำคัญที่ช่วยให้การเรียนการสอนของครูมีประสิทธิภาพ ซึ่งการวิจัยที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนหรือพัฒนาผู้เรียนนั้น เรียกว่า “การวิจัยในชั้นเรียน” ประกอบ มณีโรจน์ (2544)

2.3.1 ความหมายของการวิจัยในชั้นเรียน

การวิจัยในชั้นเรียน คือ การวิจัยที่ทำโดยครู ของครู เพื่อครูและสำหรับครู เป็นการวิจัยที่ครูต้องแสวงหาข้อมูลเพื่อมาแก้ปัญหาดังกล่าวด้วยกระบวนการที่เชื่อถือได้ ผลการวิจัยคือคำตอบที่ครูจะเป็นผู้นำไปใช้แก้ปัญหาของตนเอง (อุทุมพร จามรมาน, 2542)

การวิจัยในชั้นเรียน คือ กระบวนการหาความรู้หรือวิธีการใหม่ๆ รวมทั้งการประดิษฐ์คิดค้นสิ่งใหม่ๆ เพื่อนำมาใช้ในการเรียนการสอนในชั้นเรียนของตนเอง หรือเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน ผลการวิจัยใช้ได้เฉพาะกลุ่มที่ทำการศึกษาหรือการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ (สุวิมล ว่องวานิช, 2544)

การวิจัยในชั้นเรียน คือ การวิจัยเพื่อนำผลไปพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ในการค้นคว้า เพื่อสร้างความรู้ใหม่ทางการศึกษาและสิ่งประดิษฐ์ใหม่ทางการศึกษา (ทิตนา แคมณี, 2546)

การวิจัยในชั้นเรียน คือ การทดลองยุทธวิธีใหม่ๆในการแก้ปัญหาของครู ซึ่งคิดค้นเพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนตามปกติ แต่หวังให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ทั้งครูและเด็กมากที่สุด (ชาติรี สำราญ, 2544)

การวิจัยในชั้นเรียน คือ การทำงานของครูเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนเกี่ยวกับการเรียนการสอน เป็นการวิจัยเพื่อนำผลการวิจัยไปพัฒนาการเรียนการสอนและเป็นการวิจัยควบคู่ไปกับการเรียนการสอน คือสอนไปวิจัยไปแล้วนำผลการวิจัยไปใช้แก้ปัญหาในชั้นเรียน (กาญจนา วัฒนายุ, 2545)

สุวิมล ว่องวานิช (2550) ได้สังเคราะห์นิยามเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนสรุปได้ว่าการวิจัยในชั้นเรียนคือ การวิจัยที่ทำโดยครูผู้สอนในชั้นเรียน เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น และนำมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน หรือส่งเสริมพัฒนาการเรียนของผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้นทั้งนี้เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน เป็นการวิจัยที่ต้องทำอย่างรวดเร็ว นำผลไปใช้ทันที และสะท้อนข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานต่างๆ ให้ทั้งตนเองและกลุ่มเพื่อนร่วมงานในโรงเรียนได้มีโอกาสวิพากษ์ อภิปราย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในแนวทางที่ได้ปฏิบัติและผลที่เกิดขึ้นเพื่อการพัฒนาเรียนรู้ของครูและนักเรียน

ปานรวี ینگยุทธวิชัย และคณัย อุทร์พย์ (2552) ได้ให้ความหมายของวิจัยปฏิบัติการไว้ว่า เป็นการวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าเพื่อที่จะนำผลไปใช้ในการปฏิบัติงานเฉพาะอย่างของผู้วิจัย การวิจัยปฏิบัติการดังกล่าวมีความเหมาะสม สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 30 ที่กำหนดไว้ดังนี้ คือ ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสม กับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา

2.3.2 ความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน

หัวใจของการศึกษา คือการเรียนรู้ของผู้เรียน ผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ เพียงแต่ครูต้องจัดสภาพแวดล้อม บรรยากาศ รวมทั้งแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ให้เอื้อต่อความสามารถของแต่ละคน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติที่สอดคล้องกับความถนัดและความสนใจเหมาะสมกับวัย และศักยภาพของผู้เรียนให้การเรียนรู้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ ที่ผ่านมามีพบว่าผู้เรียนบางส่วนสำเร็จได้อย่างรวดเร็ว แต่ผู้เรียนส่วนใหญ่ยังประสบความล้มเหลวในการเรียน การวิจัยเป็น

ทางหนึ่งที่จะช่วยให้เห็นปัญหาและวิธีการแก้ไข การใช้การวิจัยในการพัฒนาการเรียนการสอนจะช่วยให้การเรียนการสอนไปสู่จุดหมายที่ต้องการได้ (ชัยพจน์ รักษาม, 2545)

สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 กำหนดแนวทางในการจัดการศึกษาประการหนึ่งว่าในการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้ต้องส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม ที่เอื้อต่อการเรียน ใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ผู้สอนกับผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกัน จากแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ต่างๆ ทั้งในโรงเรียนและในชุมชน

ตามแนวทางนี้ครูจะมีเสรีภาพในการจัดการเรียนการสอนมากขึ้น ขณะเดียวกันถูกคาดหวังให้เปลี่ยนบทบาทจากครูผู้สอนหนังสือ มาเป็นครูผู้สอนวิธีการเรียนรู้และทักษะในการแสวงหาความรู้ ซึ่งการที่จะทำบทบาทนี้ได้ครูจำเป็นต้องมาปฏิรูปมโนทัศน์ในเรื่องวิธีการเรียนรู้ของตนเองเสียก่อน โดยการผสมบทบาทของครูในสองสถานะ กล่าวคือ (1) ครูในฐานะผู้ปฏิบัติการสอนซึ่งเป็นบทบาทหลัก และ (2) ครูในฐานะนักวิจัยเชิงปฏิบัติการ ซึ่งเป็นบทบาทเสริม โดยนัยนี้โลกของการสอนและโลกของการวิจัยจะไม่ใช้โลกที่แปลกแยกจากกันสำหรับครูดังที่เคยเป็นหากแต่จะผสมผสานเข้าหากันมากขึ้น (ผ่องพรรณ ครัยมงคลกุล, 2544)

การทำวิจัยในชั้นเรียนนั้นจะช่วยให้ครูวิถีชีวิตของการทำงานอย่างเป็นระบบเห็นภาพของงานตลอดแนว มีการตัดสินใจที่มีคุณภาพ เพราะจะมองเห็นทางเลือกต่างๆ และลึกซึ้งขึ้น แล้วจะตัดสินใจเลือกทางเลือกนั้นอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์ ครูนักวิจัยจะมีโอกาสมากขึ้นในการคิดใคร่ครวญเกี่ยวกับเหตุผลของการปฏิบัติงานและครูสามารถบอกได้ว่า งานการจัดการเรียนการสอนที่ปฏิบัติไปนั้นได้ผลหรือไม่ เพราะอะไร นอกจากนี้ครูที่ใช้กระบวนการวิจัยในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนนี้จะสามารถควบคุม กำกับ และปฏิบัติงานของตนเองในการพัฒนานักเรียน ผลจากการทำวิจัยในชั้นเรียนจะช่วยให้ครูได้ตัวบ่งชี้ที่เป็นรูปธรรมของผลสำเร็จในการปฏิบัติงานของครู อันจะนำมาซึ่งความรู้ในงานและความปิติสุขในการปฏิบัติงานที่ถูกต้องของครูเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ ทำให้กระบวนการมีความเป็นประชาธิปไตย ทำให้เกิดการยอมรับในความรู้ของผู้ปฏิบัติ และช่วยตรวจสอบวิธีการทำงานของครูที่มีประสิทธิผล และทำให้ครูเป็นผู้ดำเนินการเปลี่ยนแปลง (สุวิมล ว่องวานิช, 2550)

อย่างไรก็ตามการทำวิจัยในชั้นเรียนนั้น จะช่วยให้ครูมีวิถีชีวิตของการทำงานครูอย่างเป็นระบบเห็นภาพของงานตลอดแนว มีการตัดสินใจที่มีคุณภาพเพราะจะมองเห็นทางเลือกต่างๆ ได้กว้างขวางและลึกซึ้งขึ้น แล้วจะตัดสินใจเลือกทางเลือกต่างๆ อย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์ ครูนักวิจัย

จะมีโอกาสมากขึ้นในการคิด ใคร่ครวญเกี่ยวกับเหตุผลของการปฏิบัติงาน และครูจะสามารถบอกได้ว่างานจัดการเรียนการสอนนี้ที่ปฏิบัติไปนั้นได้ผลหรือไม่ เพราะอะไร นอกจากนี้ครูที่ใช้กระบวนการวิจัยในการพัฒนาการเรียนการสอนนี้ จะสามารถควบคุม กำกับและพัฒนาการปฏิบัติงานของตนเองได้อย่างดีเพราะการทำงาน และของการทำงานนั้น ล้วนมีความหมายและคุณค่าสำหรับครูในการพัฒนา นักเรียน ผลจากการทำวิจัยในชั้นเรียนจะช่วยให้ครูได้ตัวบ่งชี้ที่เป็นรูปธรรมของผลสำเร็จในการปฏิบัติงานของครูอันจะนำมาซึ่งความรู้ และความปิติสุขในการปฏิบัติงานที่ถูกต้องของครูเป็นที่คาดหวังว่า เมื่อครูผู้สอนได้สอนได้ทำการวิจัยในชั้นเรียนควบคู่ไปกับการปฏิบัติการสอนอย่างเหมาะสมแล้วจะก่อให้เกิดผลดีต่อการศึกษา และวิชาชีพครูอย่างน้อย 3 ประการ

1. นักเรียนจะมีการเรียนรู้ที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. วงวิชาการศึกษามีข้อความรู้/นวัตกรรมทางการจัดการเรียนการสอนที่เป็นจริงเกิดมากขึ้น อันจะเป็นประโยชน์ต่อครูและเพื่อนครูในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก และ
3. วิถีชีวิตของครู หรือวัฒนธรรมในการทำงานของครู จะพัฒนาไปสู่ความเป็นครูมืออาชีพ (Professional Teacher) มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ เพราะครูนักวิจัยจะมีคุณสมบัติของการเป็นผู้แสวงหาความรู้ หรือผู้เรียน (Learner) ในศาสตร์แห่งการสอนอย่างต่อเนื่อง และมีชีวิตชีวาจนในที่สุดก็จะเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจที่กว้างขวาง และลึกซึ้งในศาสตร์และศิลป์แห่งการสอนเป็นครูที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกลในการสอน สามารถที่จะสอนนักเรียนให้พัฒนาก้าวหน้าในด้านต่างๆ ในหลายบริบท หรือที่เรียกว่าเป็นครูผู้รอบรู้ หรือครูปรมาจารย์ (Master Teacher) ซึ่งถ้ามีปริมาณครูนักวิจัยดังกล่าวมากขึ้น จะช่วยให้การพัฒนาวิชาชีพครูเป็นไปอย่างสร้างสรรค์และมั่นคงในปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันว่าการวิจัยในชั้นเรียนจะเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาวิธีของครู เพื่อให้ครูพัฒนาไปสู่ความเป็นครูอาชีพในสังคมวิชาการของวิชาชีพครู ดังนั้นลักษณะการวิจัยในชั้นเรียน ควรเป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) เป็นการวิจัยควบคู่ไปกับการปฏิบัติการเรียนการสอนจริง (สุวิมล ว่องวานิช, 2550)

2.3.3 ประโยชน์ของการทำวิจัยในชั้นเรียน

การวิจัยในชั้นเรียน มีประโยชน์โดยตรงต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน และยังเป็นประโยชน์ต่อตัวครู ต่อโรงเรียน และต่อวงการการศึกษาตามที่ ชัยพจน์ รังงาม (2544) ได้สรุปไว้ดังนี้

2.3.3.1 ประโยชน์ต่อผู้เรียน

นักเรียนในชั้นเรียนมีความรู้ความสามารถพื้นฐานแตกต่างกัน หากครูยังใช้รูปแบบการสอนแบบเดียวกันแล้ว จะทำให้นักเรียนที่มีความสามารถในการรับรู้เร็วกว่ากลุ่มเพื่อนหรือกลุ่มที่มีการรับรู้ช้า มีปัญหาด้านการเรียนรู้ ได้ครูจึงต้องหาวิธีการโดยวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาอย่างมีหลักการ แล้วคิดหาทางแก้ปัญหา จนสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมนักเรียนให้ดีขึ้น นักเรียนเกิดการใฝ่รู้ ใฝ่เรียน จนในที่สุดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับน่าพอใจ

2.3.3.2 ประโยชน์ต่อครู

ครูมีการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบคือการวางแผนทำงานประจำ ได้แก่ การวางแผนการสอน เลือกวิธีการสอนที่เหมาะสมประเมินผลการทำงานเป็นระยะ โดยมีเป้าหมายชัดเจน จะทำอะไรกับใคร เมื่อไร ด้วยเหตุผลอะไร และทำให้ทราบผลการกระทำ ว่าบรรลุเป้าหมายเพียงใดได้อย่างไร โดยการทบทวนวิจัยเพื่อพัฒนา การเรียนรู้ทำให้ครูเกิดความคิดสร้างสรรค์เพื่อหาทางแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม ในการคิดแก้ปัญหา บางครั้งนวัตกรรมและวิธีการที่ใช้ในตอนแรก อาจมีข้อบกพร่อง แต่เมื่อได้มีการปรับปรุงอยู่เสมอ ก็สามารถพัฒนาเป็นผลงานที่มีประโยชน์เป็นที่ยอมรับได้

2.3.3.3 ประโยชน์ต่อโรงเรียน

ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มครูก็มีมากขึ้น ทั้งในรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ภายในหมวดวิชา ตั้งแต่ร่วมคิดแก้ปัญหา การวิเคราะห์หาสาเหตุ การเขียนรายงาน เพราะครูในโรงเรียนมีความถนัด หรือชำนาญต่างๆ กัน ถ้าได้ระดมสรรพกำลังจากความถนัดของแต่ละคน จะทำให้งานวิจัยมีคุณภาพยิ่งขึ้น เช่น ครูคณิตศาสตร์มีความถนัดในการคิดคำนวณ การนำเสนอข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล ครูบรรณารักษ์ช่วยดูแลการเขียนบรรณานุกรม ครูภาษาไทยช่วยตรวจสอบการสะกดคำ ครูภาษาอังกฤษช่วยด้านการอ่านเอกสาร/งานวิจัยจากต่างประเทศ เป็นต้น การที่ครูต้องศึกษาค้นคว้าเนื้อหาวิชาที่ตนรับผิดชอบและปฏิบัติหน้าที่อยู่ให้มากขึ้น จะช่วยให้การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเป็นไปอย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพ สามารถกำหนดสาเหตุ และชี้ประเด็นปัญหาได้ชัดเจน เพื่อการแก้ปัญหาได้ตรงจุด ยกระดับมาตรฐานวิชาการโรงเรียนให้สูงขึ้น

2.3.3.4 ประโยชน์ต่อวงการศึกษาศึกษา

ผลงานวิจัยในชั้นเรียนที่ดี นอกจากจะได้รับการเผยแพร่โดยทั่วไปแล้ว ผลงานวิจัยในประเด็นปัญหาที่เหมือนกันหรือใกล้เคียงกัน หากนำมาสังเคราะห์จะต้องค้ำความรู้ใหม่ และเป็นการกระตุ้นให้มีการพัฒนาผลงานทางวิชาการ อย่างไม่หยุดยั้ง เกิดการเป็นภาพลักษณ์ที่ดีของวงการวิชาชีพครู เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับการทำงานที่มีระบบโดยต่อเนื่อง

นอกจากนี้ ประวิต เอรารวรรณ (2545) กล่าวถึงประโยชน์ของการวิจัยในชั้นเรียนไว้อย่างน่าภูมิใจว่างานครูเป็นวิชาชีพที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นวิชาชีพชั้นสูง และเป็นที่ยอมรับของสังคม ขณะเดียวกันก็ต้องก้าวทันกระแสการเปลี่ยนแปลงของวิทยาการ เทคโนโลยี ค่านิยม และวัฒนธรรมทางสังคม ดังนั้นการปฏิบัติงานในชั้นเรียนของครูจึงไม่ใช่สูตรสำเร็จที่หยุดนิ่งตายตัว แต่ต้องมีการเคลื่อนไหว ปรับเปลี่ยน และพัฒนาอยู่ตลอดเวลาเพื่อให้โรงเรียนและห้องเรียนเป็นบ้านหลอมที่ดีที่สุดในการผลิตทรัพยากรบุคคลออกสู่สังคม ประการสำคัญ งานครูยังเกี่ยวข้องกับการพัฒนาสติปัญญา และความสามารถที่หลากหลายของเด็กแต่ละคน ดังนั้นครูต้องอาศัยความรู้เฉพาะด้าน มีการเตรียมการ และวางแผนที่ดีในการสอน และดำเนินการอย่างเป็นกระบวนการครบวงจร นอกจากนี้ครูยังต้องศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมและคิดค้นวิธีสอน สื่อตลอดจนเครื่องมือใหม่ๆ มาช่วยในการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ และสนองตอบต่อผู้เรียนแต่ละคน

ประวิต เอรารวรรณ (2542) กล่าวถึงข้อดีของการวิจัยในชั้นเรียนว่า

1. การทำวิจัยในชั้นเรียนจะช่วยให้ครูทำงานอย่างเป็นระบบ เห็นภาพของงานตลอดแนว และมีการวางแผนในการทำงาน
2. ช่วยให้ครูจัดการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพ โดยใช้วิธีการที่มีประสิทธิภาพ และมีผลการวิจัยรองรับ ซึ่งจะเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมที่ครูจัดการเรียนการสอน โดยยึดประสบการณ์เดิมความรู้เดิม และความสนใจส่วนตัวเป็นหลักซึ่งเข้าไม่ถึงปัญหาของนักเรียน
3. ครูสามารถสร้างและวิเคราะห์ทางเลือกอย่างหลากหลาย และตัดสินใจเลือกทางเลือกอย่างมีคุณภาพ มีเหตุผลและสร้างสรรค์ เพราะมองทางเลือกได้กว้างขวางลึกซึ้ง
4. ครูที่ใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนจะสามารถควบคุม กำกับ และพัฒนาการทำงานของตนได้ดี และผลการวิจัยจะเป็นรูปธรรม หรือเป็นร่องรอยของผลสำเร็จในการปฏิบัติงานของครู
5. ผู้เรียนมีการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ประกอบ มณีโรจน์ (2544) กล่าวถึงประโยชน์ของการวิจัยในชั้นเรียนว่า

1. ช่วยให้ครูได้พัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ
2. ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีคุณภาพสูงขึ้น
3. ช่วยให้องค์กรวิชาการของการเรียนการสอนก้าวหน้า มีนวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอนเพิ่มขึ้น

4. ช่วยให้การวิชาชีพครูเป็นวิชาชีพชั้นสูงขึ้น
5. ช่วยพัฒนาตัวครู และวิชาชีพครูไปพร้อมๆ กัน

ชาตรี เกิดธรรม (2545) กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียนก่อให้เกิดประโยชน์หลากหลายประการ เช่น

1. ทำให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรมากยิ่งขึ้น เพราะครูผู้สอนสามารถใช้นวัตกรรม สื่อการสอน วิธีการหรือเทคนิคการสอนใหม่ๆ ที่มีคุณภาพในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนการสอน
2. ครูพัฒนาของตนเองให้มีมาตรฐานมากยิ่งขึ้น และสามารถใช้เป็นผลงานทางวิชาการเพื่อนำเสนอขอตำแหน่งให้สูงขึ้นได้
3. ผู้เรียนได้รับการพัฒนา และส่งเสริมตามศักยภาพสูงสุดของผู้เรียน
4. เป็นข้อมูลการปรับปรุงการบริหารพัฒนาการจัดการศึกษาเกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

สรุปว่าการวิจัยในชั้นเรียนเป็นวิธีการทำงานที่มีประโยชน์ต่อทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ครูผู้ทำการวิจัยจะมีความทำงานอย่างมีระบบขึ้น สามารถพัฒนากระบวนการเรียนการสอนของตนเองให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและนำผลการวิจัย เป็นผลงานทางวิชาการได้ ด้านผู้เรียนจะได้รับการพัฒนาศักยภาพสูงขึ้นและด้านผู้บริหารจะได้ข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือ สามารถนำไปพัฒนาการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ประโยชน์ของการทำการวิจัยในชั้นเรียนต่อการพัฒนาการเรียนการสอนเป็นอย่างดี สรุปได้ดังนี้ (วิทยากร เชียงกุล, 2552)

1. ช่วยแก้ปัญหาในห้องเรียน
2. ช่วยทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น
3. เป็นการเปลี่ยนบทบาทของครูใหม่
4. เสริมพลังงานอำนาจแก่ครูในการแก้ปัญหาในชั้นเรียน
5. ทำให้รู้ถึงวิธีการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ
6. เป็นการกระตุ้นการสอนแบบสะท้อนกลับ
7. ช่วยตรวจสอบวิธีการทำงานครูที่มีประสิทธิภาพ
8. ช่วยพัฒนาทักษะทางวิชาชีพครู

9. เป็นการเชื่อมโยงระหว่างวิธีสอนกับผลที่ได้รับ
10. ช่วยให้ครูนำผลการวิจัยไปใช้ในห้องเรียน
11. ทำให้ครูเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Change Agent)

กล่าวโดยสรุป ประโยชน์ของการทำวิจัยในชั้นเรียน จะช่วยให้ครูแก้ปัญหาในชั้นเรียนได้อย่างทันท่วงที ครูมีการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ ครูสามารถควบคุมการเรียนการสอน และนักเรียนได้เรียนรู้อย่างมีเป้าหมาย และมีคุณภาพ

2.3.4 ประเภทของการวิจัยในชั้นเรียน

วัฒนา ก้อนเชื้อรัตน์ (2542) การวิจัยที่จัดการกับครู ที่จะดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน มีดังนี้

1. การวิจัยเชิงสำรวจ เป็นการหาคำตอบโดยไม่กำหนดกฎเกณฑ์อะไรมาก เก็บรวบรวมข้อมูลจากสภาพปัจจุบัน ความเป็นจริงโดยไม่มีการควบคุม สื่อการสอนที่ครูใช้ความคิดของนักเรียนต่อการเรียนการสอนในรายวิชาต่างๆ

2. การวิจัยเชิงทดลอง เป็นการหาคำตอบโดยวิธีการทดลองมีการควบคุมเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมมีการจะทำให้ข้อมูลซึ่งเป็น

ประวิต เอราวรรณ์ (2545) การวิเคราะห์ผลจากการจัดสภาพแวดล้อมที่น่าสนใจ ความเปลี่ยนแปลงเนื่องจากสิ่งทดลอง เช่น การวิจัยเพื่อทดลองวิธีสื่อการเรียนที่พัฒนาให้นักเรียนรู้ได้ตามวัตถุประสงค์หรือไม่

1. การทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนอาจมีข้อจำกัดบ้างในความรู้ และทักษะพื้นฐาน การวิจัยของครูที่ไม่ได้ศึกษาหรือฝึกฝนมาโดยตรง รวมทั้งมีข้อจำกัดในด้านหลักสูตร กรอบของการทำงานให้กับครูที่ปฏิบัติตาม

2. การทำการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ครูต้องอาศัยความอดทน เวลาการปฏิบัติอย่างต่อเนื่องเป็นวงจร และรอให้เห็นผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติ และต้องเรียนรู้ตามขั้นตอนของการวิจัยปฏิบัติการ

3. ครูต้องเชื่อมั่นและทุ่มเทเพื่อที่จะเรียนรู้เพราะการวิจัยปฏิบัติการเป็นกระบวนการพัฒนาตนเองของครู คณะเดียวกันครูก็ไม่สามารถปฏิบัติได้ด้วยตัวคนเดียวให้บรรลุ แต่ต้องหาความร่วมมือจากครูในโรงเรียน และการสนับสนุนของผู้บริหารของโรงเรียน

4. การทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน เป็นการวิจัยที่จำกัดขอบเขตในกลุ่มประชากร เป้าหมายที่เป็นผู้รับผิดชอบของครู เพื่อไปใช้ในการปฏิบัติงานของครูต่งนั้น ต้องระมัดระวังในการนำเอาวิธีการ ข้อค้นพบไปใช้ในสภาพการณ์อื่นๆ

5. การวิจัยเชิงคุณภาพเป็นการแสวงหาความรู้ในเรื่องข้อมูลที่เป็นคุณลักษณะ ต้องใช้วิธีการสังเกตอย่างต่อเนื่อง ใช้การสัมภาษณ์เกี่ยวกับเหตุการณ์ต่างๆ ในห้องเรียนจากสภาพแวดล้อมจริงและประสบการณ์ของผู้วิจัย ในการรับรู้สัมผัสกับเหตุการณ์ผู้พิจารณาจำแนกจัดหมวดหมู่

6. การวิจัยและพัฒนา มิใช่เป็นการค้นหาคำตอบเพียงอย่างเดียว แต่รวมถึงการพัฒนาได้ด้วยต่อเนื่องกัน กระบวนการวิจัย และกระบวนการพัฒนาจึงเป็นกระบวนการพัฒนาการเรียนการสอนที่ต้องอาศัยการวิจัยมาก่อน มีขั้นตอนใช้ปรับปรุงแก้ไขจนได้ผลผลิตที่สามารถนำไปใช้ได้จริงอย่างมีประสิทธิภาพ

2.3.5 กระบวนการและขั้นตอนการทำวิจัยในชั้นเรียน

2.3.5.1 กระบวนการและขั้นตอนการวิจัยในชั้นเรียนประกอบด้วยขั้นตอนที่สำคัญ 4 ขั้นตอน

1) การกำหนดปัญหา ครูต้องสำรวจสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียน เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนในการทำวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งครูสามารถปฏิบัติได้ดังนี้

1.1) ระบุปัญหาและสาเหตุของปัญหา ถ้าสามารถระบุปัญหาได้ชัดเจน กระบวนการวิจัยในชั้นเรียนก็จะเป็นเรื่องที่ง่ายโดยเฉพาะอย่างยิ่งวิธีการ และนวัตกรรมที่นำมาใช้ในการแก้ปัญหาซึ่งแท้จริงก็คือ การที่ครูกำหนดปัญหากว้างเกินไป และหาสาเหตุที่แท้จริงไม่เจอจึงไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ถูกจุดและแก้ปัญหาไม่ได้

1.2) การกำหนดปัญหาวิจัย เมื่อครูได้ปัญหาในชั้นเรียน ขั้นตอนต่อไปคือการกำหนดปัญหาวิจัย การกำหนดปัญหาวิจัยเป็นการถามตัวเองว่าจะหาวิธีการหรือนวัตกรรมอะไรมาใช้ในการปัญหาของการวิจัย

2) การวางแผนแก้ปัญหา ในการแก้ปัญหานี้ครูมีงานง่าย 5 ขั้นตอน คือ

2.1) กำหนดวัตถุประสงค์

2.2) กำหนดกลุ่มเป้าหมาย

2.3) กำหนดวิธีการวิจัยหรือนวัตกรรม

2.4) กำหนดวิธีการรวบรวมและบันทึกข้อมูล

2.5) กำหนดปฏิทินในการปฏิบัติงาน

3) การดำเนินการแก้ปัญหา เป็นขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ต่อเนื่องจากการกำหนดปัญหาและการวางแผนการแก้ปัญหา ซึ่งได้กล่าวมาตั้งแต่ต้นเป็นการปฏิบัติงานตามปฏิทินการปฏิบัติงาน ที่กำหนดไว้ในโครงการวิจัย ตั้งแต่เริ่มต้นจนจบกระบวนการ ภายในระยะเวลาที่กำหนดหรือปรับเปลี่ยนไปตามความเหมาะสม

4) การสรุปและการสะท้อนผลการสรุปและการสะท้อนผลเป็นขั้นตอนสุดท้ายของกระบวนการทำวิจัยในชั้นเรียนในรอบหนึ่งๆ และการวิเคราะห์ข้อมูลแล้วได้ผลอย่างไรก็นำมาอภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ภายใต้ความรู้และประสบการณ์ เช่น ผู้ปกครองนักเรียน หรือผู้อภิปรายถึงการเปลี่ยนแปลงของผู้เรียนที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม และเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่ มีข้อสังเกต และมีข้อเปลี่ยนแปลง หรือมีประเด็นใดที่ต้องการหาคำตอบเพิ่มเติมอีกต่อไปหรือไม่

2.3.5.2 การเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียน

ครุรักษ์ อภิรมย์รักษ์ (2544) การเขียนรายงานเป็นขั้นตอนสุดท้ายการเขียนรายงานในชั้นเรียน หลังจากที่ได้ดำเนินการ วิเคราะห์ข้อมูลที่เก็บรวบรวมมา จนได้ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์แล้วการรายงานการวิจัยโดยทั่วไป มีวัตถุประสงค์เพื่อสรุปผลการวิจัย และนำรูปแบบวิธีการดำเนินงานและผลการวิจัยไปใช้ในการปฏิบัติงานรวมทั้งเพื่อเป็นผลงานทางวิชาการของครู สำหรับการเลื่อนตำแหน่งที่สูงขึ้น

2.3.5.3 องค์ประกอบของรายงานวิจัยในชั้นเรียน

กรมวิชาการ (2542) องค์ประกอบที่สำคัญของการเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียนประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. บทนำ (สภาพความเป็นมา และสภาพปัญหา และวัตถุประสงค์ของการวิจัย

2. แนวคิดที่สำคัญ (สมมุติฐาน) ของงานวิจัย

3. วิธีการดำเนินงานวิจัย (ตัวแปรที่ศึกษา กลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล)

4. การวิเคราะห์ข้อมูล และการแปลความหมาย

5. สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

2.3.5.4 การเขียนรายงานการวิจัยปฏิบัติการในห้องเรียน

สุวิมล ว่องวานิช (2544) จะเห็นได้ว่าการวิจัยปฏิบัติการในห้องเรียน ไม่ใช่เรื่องยากเกินความสามารถของครูทุกคน สามารถทำได้ถ้ามีความมุ่งมั่นที่จะทำ และถ้าจะตัดสินใจที่จะทำไม่ต้องไปกังวล เพราะหลักการวิจัยของการปฏิบัติการ ในชั้นเรียนคือ การนำผลการวิจัยไปแก้ไขปัญหาในห้องเรียนหมดไป ก็ถือว่าการวิจัยเป็น ซึ่งภายในกรอบแนวคิดที่ว่าถื่องานวิจัยภายในชั้นเรียนของครูเป็นงานที่ให้ความรู้ใหม่ในการแก้ไขปัญหา โดยมีกระบวนการวิจัยที่เชื่อถือได้รายงานการวิจัยในชั้นเรียนของครู เป็นรายงานวิจัยที่ยอมรับในการเขียนรายงานวิจัยนั้นเรียนควรมีองค์ประกอบ ดังนี้

1. ชื่อเรื่องของการวิจัย
2. ปัญหาและความสำคัญของปัญหา
3. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
4. วิธีวิจัย มีดังนี้

4.1 กลุ่มเป้าหมาย

4.2 วิธีการหรือนวัตกรรมที่ใช้

4.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

4.4 วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

4.5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

5. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

2.4 การวิจัยเชิงปฏิบัติการ

การวิจัยเชิงปฏิบัติการเป็นกระบวนการสืบค้นหาความรู้ความจริงในเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่จำเป็นต่อการพัฒนาการศึกษาที่ครูผู้สอนต้องศึกษาค้นคว้าให้สามารถนำมาใช้ในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด โดยผู้วิจัยนำเสนอแต่ละประเด็น ดังนี้

2.4.1 ความหมายของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ

มีนักวิชาการศึกษาและผู้รู้ได้ให้ความหมายของการวิจัยเชิงปฏิบัติการไว้หลายท่าน ดังต่อไปนี้

กาญจนา วัฒายุ (2551, น. 82) กล่าวว่า การวิจัยเชิงปฏิบัติการ คือ การวิจัยประยุกต์แบบหนึ่ง เป็นการวิจัยที่สะท้อนผลการปฏิบัติงานของตนเองเป็นวงจรแบบต่อเนื่องไม่มีที่สิ้นสุด โดยเริ่มต้นที่ขั้นตอนการวางแผน การปฏิบัติการสังเกต และการสะท้อนกลับเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดการพัฒนาปรับปรุงการทำงานให้ดีขึ้น

दनัย อุทรัพย์ (2552, น. 3) กล่าวว่า การวิจัยเชิงปฏิบัติการคือการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาเฉพาะหน้าเพื่อให้ได้ผลไปใช้ในการปฏิบัติงานเฉพาะอย่างของผู้วิจัย

ยาใจ พงษ์บริบูรณ์ (2552, น. 67) กล่าวว่า การวิจัยเชิงปฏิบัติการ คือ การวิจัยที่ใช้กระบวนการศึกษาในลักษณะกลุ่มรวมกันทำงานและตัดสินใจอย่างมีพันธะต่อกันเพื่อมุ่งมั่นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น และใช้การปฏิบัติการ 3 ขั้นตอน คือ การวางแผนการปฏิบัติการ และการสะท้อนผลการปฏิบัติการ

ธิติมา อุปศรี (2553, น. 28) กล่าวว่า การวิจัยเชิงปฏิบัติการเป็นการศึกษาค้นคว้าที่ใช้กระบวนการอย่างมีระบบโดยทดลองปฏิบัติหาความรู้จริง มีผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยร่วมกันในการสะท้อนผลอย่างต่อเนื่องเพื่อใช้แก้ปัญหาที่ประสบอยู่ได้สำเร็จ

สมนึก ปฏิปทานนท์ (2555, น. 68) กล่าวว่า การวิจัยเชิงปฏิบัติการเป็นการวิจัยที่มุ่งจะนำหลักการของวิธีการทางวิทยาศาสตร์มาใช้แก้ปัญหาในสถานการณ์เฉพาะ เน้นการวิจัยที่ง่าย ไม่สลับซับซ้อน และนำไปใช้ในการแก้ปัญหาในการทำงานจริงๆ

สุพัฒตรา นาคยา (2555, น. 49) กล่าวว่า การวิจัยเชิงปฏิบัติการ หมายถึง การวิจัยประเภทหนึ่ง ซึ่งเป็นการแสวงหาวิธีการแก้ปัญหาด้วยกระบวนการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบโดยอาศัยความร่วมมือในการวิเคราะห์วิจารณ์ เพื่อแก้ปัญหาระหว่างผู้วิจัย และผู้เกี่ยวข้องจากการใช้วงจร 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน การปฏิบัติ การสังเกตและสะท้อนการปฏิบัติ เพื่อปรับแผนการปฏิบัติเข้า

วงจรใหม่ วงจรปฏิบัติจะสิ้นสุดลงเมื่อผู้วิจัยสามารถแก้ปัญหาได้จริง หรือพัฒนาสภาพการณ์ของสิ่งที่ได้ศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ศาสตราจารย์ หาสนาม (2559, น. 52) กล่าวว่า การวิจัยเชิงปฏิบัติการ หมายถึง การวิจัยที่มุ่งแก้ปัญหาในการจัดการเรียนรู้ มีกระบวนการปฏิบัติอย่างเป็นระบบ โดยผู้วิจัยและผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการและวิเคราะห์จากผลการปฏิบัติโดยการใช่วงจร 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน การปฏิบัติ การสังเกต และการสะท้อนการปฏิบัติ ปรับปรุงแผนและดำเนินการต่อไปในรอบต่อไป เพื่อหาวิธีการที่เหมาะสมในการแก้ปัญหา

จากการศึกษาแนวคิดของนักวิชาการที่ให้ความหมายของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ สามารถสรุปได้ว่า การวิจัยเชิงปฏิบัติการ คือการวิจัยที่มีกระบวนการปฏิบัติอย่างมีระบบและต่อเนื่องของผู้วิจัยและผู้ที่มีส่วนร่วม เพื่อแสวงหาความรู้ นวัตกรรมใหม่ๆ และวิธีการแก้ปัญหาที่มีประสิทธิภาพ นำไปสู่การแก้ปัญหาหรือพัฒนาผู้เรียน หรือพัฒนากระบวนการเรียนรู้ให้ดีขึ้น

2.4.2 จุดมุ่งหมายของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ

จากการศึกษาเอกสารมีผู้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ดังนี้

กฤษยา ตันติผลาชีวา (2545, น. 14) กล่าวว่า การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน เป็นกระบวนการวิธีกระตุ้นให้ครูศึกษาความรู้ความเป็นวิทยาศาสตร์ โดยการวิจัยในชั้นเรียนนี้มีเป้าหมาย
 ย่าใจ พงษ์บริบูรณ์ (2537, น. 13) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการวิจัยเชิงปฏิบัติการว่าเป็นการปรับปรุงประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานประจำให้ดีขึ้น โดยการนำงานปฏิบัติอยู่มาวิเคราะห์หาสาระสำคัญของสาเหตุที่เป็นปัญหา อันเป็นสาเหตุให้การปฏิบัติงานนั้นๆ ไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร จากนั้นจะใช้แนวคิดทางทฤษฎี และประสบการณ์การปฏิบัติที่ผ่านมา เสาะหาข้อมูลและวิธีการที่คาดว่าจะแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ แล้ววิธีการดังกล่าวไปทดลองใช้กับกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับปัญหานั้น โดยสรุปแล้วจุดหมายที่สำคัญคือ การนำวิธีการวิจัยปฏิบัติการมาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อให้ครูปรับเปลี่ยนบทบาทของตนจากการเป็นผู้บริโภคนงานวิจัยไปเป็นผู้ที่ทำการวิจัยด้วยตนเอง และเพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลเพิ่มขึ้น เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องของงานวิจัยทางการศึกษาทั่วไป พบว่า ผลการวิจัยที่ได้ มักไม่สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับสภาพความเป็นจริงของการจัดการจริงของการจัดการศึกษาได้

1. ต้องการให้ครูปรับปรุงคุณภาพการเรียนรู้ ซึ่งอาจเกิดจากครูสร้างสรรค์
 ค้นคว้าหรือนำนวัตกรรมมาทดลองใช้ศึกษา

2. ต้องการให้ครูปรับปรุงการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ

3. ต้องการให้ครูสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับการสอน กระบวนการวิจัยในชั้นเรียนของผู้เรียนเป็นกระบวนการที่ทำให้ครูประสานการจัดการเรียนรู้ของครูเข้ากับการเรียนรู้ของผู้เรียนที่สามารถสร้างให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจ ปรากฏการณ์ของชั้นเรียนเพื่อพัฒนาได้ ผลการวิจัยที่เกิดขึ้นเป็นข้อความรู้หรือวิธีการแก้ปัญหาที่มีความจำเพาะใช้สำหรับสถานการณ์ของการปฏิบัติการณ์นั้นๆ ไม่สามารถสรุปเป็นความรู้ใหม่ที่ใช้ได้ทั่วไป

Cohen and Manion (1992, pp. 176 – 177) ได้จำแนกจุดมุ่งหมายของการวิจัยเชิงปฏิบัติการไว้ดังนี้

1. เป็นแนวทางวิเคราะห์ หรือแก้ไขปัญหาเพื่อใช้ปรับปรุงเงื่อนไขสถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น

2. เป็นแนวทางในการอบรมบุคลากรประจำการ โดยการมุ่งส่งเสริมให้ครูได้รับทักษะ และวิธีการใหม่ๆ ตระหนักถึงบทบาทและหน้าที่ของตน

3. เป็นแนวทางให้การเพิ่มพูนหรือเสนอนวัตกรรมต่างๆ ทางการสอนเพื่อใช้ให้เกิดการเปลี่ยนแปลง

4. เป็นแนวทางการสื่อสารที่ล้มเหลว ระหว่างครูปฏิบัติงานกับนักวิจัยให้เข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้น

5. เป็นแนวทางเสนอทางเลือกใหม่ ที่มีความพึงพอใจเพิ่มมากขึ้น และแนวทางที่เหมาะสมในการแก้ไขปัญหาในชั้นเรียน

หลักการสำคัญของวิจัยเชิงปฏิบัติการที่ต้องการตระหนักอยู่เสมอคือกลุ่มของบุคคลที่เกี่ยวข้องมีความสำคัญต่อขบวนการวิจัยประกอบด้วย (1) การวางแผน (2) การปฏิบัติการ (3) การสังเกต (4) การสะท้อนการปฏิบัติ เพื่อนำมาปรับปรุงแผนงาน แล้วดำเนินกิจกรรมที่ปรับปรุงใหม่วงจรทั้ง 4 ขั้นตอนดังกล่าวจะมีลักษณะการดำเนินการแบบบันไดเวียน (Spiral) จะกระทำซ้ำตามวงจรจนกว่าจะได้ผลการปฏิบัติการตามจุดมุ่งหมายการกระทำการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ซึ่งอาจเริ่มต้นโดยใช้ครูนักวิจัยหรือนักศึกษาแล้วปฏิบัติการให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในแนวทางพัฒนาขึ้น โดยรับฟังข้อคิดเห็นติเตียนของผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ คือ ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ผู้บริหารจากสังคมภายนอกบันทึก การปฏิบัติการที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงทุกขั้นตอนที่สำคัญนั้นคือ

1. บันทึกผลของการเปลี่ยนแปลงกิจกรรมและการฝึกปฏิบัติ
2. บันทึกผลของการเปลี่ยนการใช้ภาษาและการสื่อสารในห้องเรียนและกับบุคคลที่เกี่ยวข้องข้องกับกับปัญหาหรือต้องการแก้ไข
3. บันทึกการเปลี่ยนแปลงสัมพันธภาพทางสังคมและการจัดระบบองค์กรที่ลดอุปสรรคต่อการฝึกปฏิบัติ
4. การบันทึกผลของการพัฒนาการที่เป็นข้อค้นพบที่สำคัญของการวิจัยจากการศึกษาจุดมุ่งหมายการปฏิบัติดังกล่าวสรุปได้ การวิจัยปฏิบัติการ (Action Research) เพื่อให้ครูได้ปรับเปลี่ยนบทบาทของตนเดิมจากการเป็นผู้บริโภคงานวิจัยไปเป็นผู้การทำวิจัยด้วยตัวเอง และเพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพิ่มขึ้นมีจุดมุ่งหมายในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นเพื่อปรับปรุงเงื่อนไขสถานการณ์ต่างๆ เพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพิ่มขึ้น

จุดมุ่งหมายของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ เพื่อจะปรับปรุงประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานประจำให้ดีขึ้น โดยนำเอางานที่ปฏิบัติอยู่มาวิเคราะห์สภาพ ปัญหาอันเป็นเหตุให้ งานนั้นไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร นอกจากนั้นต้องใช้แนวคิดทางทฤษฎีและประสบการณ์จากการ ปฏิบัติงานที่ผ่านมา เสาะหาข้อมูลและวิธีการที่คาดว่า จะแก้ปัญหาดังกล่าวได้ แล้วสะท้อนวิธีการดังกล่าว ไปทดลองใช้กับกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับปัญหานั้นๆ

2.4.3 ลักษณะของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ

การวิจัยเชิงปฏิบัติการมีลักษณะสำคัญ ที่นักการศึกษาหลายท่านได้ระบุไว้ ดังนี้

กิตติพร ปัญญาภิญโญผล (2551, น. 166) สรุปไว้ว่า ลักษณะสำคัญของการวิจัยเชิงปฏิบัติการจะพบปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานจริง จะต้องแก้ปัญหาโดยการดำเนินการวิจัยไปพร้อมกับการทำงานปกติ โดยมีความยืดหยุ่น ปรับให้เหมาะสมกับสภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงาน ให้มีความเชื่อมโยงระหว่างการคิดเชิงสะท้อน และการปฏิบัติอย่างชัดเจน มีการพิจารณาทบทวนก่อน และหลังการวิจัย ซึ่งจะทำให้เกิดผลสะท้อนในการปฏิบัติงานของตนเองเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น บางครั้งอาจต้องมีการปรับแผนการทำงาน เช่น การแก้ปัญหาโดยมีการวางแผนการดำเนินงานให้เหมาะสมกับลักษณะการปฏิบัติงาน โดยเน้นการทำงานเป็นทีมหรือกลุ่มเป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงาน เปิดโอกาสให้เพื่อนร่วมงานมีส่วนร่วมในการวิพากษ์วิจารณ์ผลการปฏิบัติงาน และผลที่เกิดขึ้นจากการทำวิจัยปฏิบัติงาน

นพเก้า ณ พัทลุง (2548, น. 6) กล่าวไว้ ดังนี้

1. ครูเป็นผู้เลือกหรือกำหนดหัวข้อการวิจัยด้วยตนเอง
2. บทบาทครูคือการสอน และโครงการวิจัยที่ไม่เพิ่มภาระหน้าที่เดิม
3. การรวบรวมข้อมูลไม่เป็นการรบกวนเวลาครู
4. วิธีการวิจัยต้องมีความน่าเชื่อถือได้
5. ครูต้องมีผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย
6. ครูต้องมีจรรยาบรรณในการวิจัยของตนเอง
7. การวิจัยมีความเกี่ยวข้อง และสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน

จากลักษณะการวิจัยเชิงปฏิบัติการดังกล่าว สรุปได้ว่า ครูผู้สอนจะเป็นผู้กำหนดหัวข้อ หรือปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนของตนเอง และดำเนินการตามกระบวนการวิจัย ที่มุ่งหาคำตอบที่เป็นความรู้หรือข้อมูลที่จะนำไปใช้ในการแก้ปัญหาในชั้นเรียน ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้ในการทำงานหรือพัฒนางานของโรงเรียน และผู้เกี่ยวข้องได้ด้วย

2.4.4 ประเภทของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ

นักวิชาการหลายท่านได้อภิปรายถึงประเภทของวิจัยเชิงปฏิบัติการ อาทิ Crundy , Holter and Schwartz Barcott , McKernan and McCutcheon and Jurg ต่างก็ให้แนวคิดเกี่ยวกับวิจัยเชิงปฏิบัติการว่าแบ่งเป็น 3 ประเภท (กิตติพร ปัญญาภิญญาผล, 2549) คือ

ประเภทที่ 1 การวิจัยเชิงปฏิบัติการที่ยึดเทคนิค (Technical Action Research) โครงการที่ใช้วิธีของวิจัยเชิงปฏิบัติการที่ยึดเทคนิคนั้น ดำเนินการโดยบุคคลหรือกลุ่มคนที่มีประสบการณ์สูงหรือมีคุณสมบัติที่จัดว่าเป็นผู้เชี่ยวชาญ งานวิจัยเชิงปฏิบัติการทำให้งานที่ปฏิบัติมีทั้งประสิทธิผลและประสิทธิภาพมากขึ้นการปฏิบัติมุ่งโดยตรงไปที่ผลการวิจัยแต่ในขณะเดียวกันผู้ปฏิบัติการวิจัยเองเป็นผู้ส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมแบบเป็นกันเองในกระบวนการของการปรับปรุง การวิจัยแบบนี้มีผลทำให้เกิดการสะสมของการทำนายความรู้ ความสำคัญอยู่ที่การตรวจสอบความตรงและการทำให้ทฤษฎีที่มีอยู่ละเอียดมากขึ้น และให้ความสำคัญของการพิจารณาจากทฤษฎีนำไปสู่เรื่องเฉพาะของการปฏิบัติงาน พุด ง่ายๆ คือ นำทฤษฎีสู่การปฏิบัติ

ประเภทที่ 2 การวิจัยเชิงปฏิบัติการที่เกิดจากประสบการณ์การปฏิบัติ (Practical Action Research) โครงการวิจัยเชิงปฏิบัติการประเภทนี้ ผู้วิจัยในฐานะผู้ปฏิบัติงานกับผู้เกี่ยวข้องหรือผู้วิจัยกับผู้ปฏิบัติงาน ช่วยกันกำหนดปัญหา และเป็นเหตุให้เกิดการลองใช้วิธีการต่างๆ เข้าไปเพื่อให้

เกิดการเปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุง การกำหนดปัญหาเกิดหลังจากการสนทนาระหว่างผู้วิจัยกับผู้เกี่ยวข้อง หรือผู้วิจัยกับผู้ปฏิบัติงานต่างก็เข้าใจกัน การวิจัยเชิงปฏิบัติการประเภทนี้แสวงหาหนทางเพื่อการปรับปรุงการปฏิบัติ โดยใช้สติปัญญาของผู้ร่วมปฏิบัติงานเป็นสำคัญ ทำไปแก้ไขไปแล้วแต่สถานการณ์ เป้าหมายสำคัญของนักวิจัยแบบ Practical Action Research คือ เข้าใจการปฏิบัติงานและแก้ปัญหา เฉพาะหน้า McKernan (1991, อ้างใน กิตติพร ปัญญาภิบาล, 2549) วิจัยเชิงปฏิบัติการประเภทนี้ช่วยพัฒนาการทางวิชาชีพ โดยเน้นที่การตัดสินใจของผู้วิจัยเองที่มุ่งเพื่อให้เกิดสิ่งดีๆ กับงานของตน และผู้เกี่ยวข้อง

ประเภทที่ 3 การวิจัยเชิงปฏิบัติการที่อิสระปลดปล่อยจากพันธการทั้งปวง (Emancipatory Action Research) หรือวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research) การวิจัยประเภทนี้ ส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมของผู้ปฏิบัติเป็นไปอย่างอิสระ โดยผู้ปฏิบัติงานทุกคนต่างมีความสามารถ มีจิตสำนึก มีวิจารณญาณส่วนตนในตัวเองที่จะผลักดันให้ นำไปสู่การเปลี่ยนแปลง เป้าหมายสำคัญ 2 ประการของวิธีการประเภทนี้ คือ ประการแรก การทำให้เกิดความใกล้เคียงกันมากขึ้นระหว่างปัญหาที่เกิดขึ้นจริง (กับผู้ปฏิบัติงานในเฉพาะแห่งเฉพาะที่) กับ ทฤษฎีที่ใช้อธิบายและใช้แก้ปัญหา ประการที่สองซึ่งมีเป้าหมายเหนือกว่าวิจัย 2 ประเภทแรก คือ เพื่อช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถกำหนดและสามารถตั้งฐานเบื้องต้นของปัญหาออกมาได้โดยใช้ ความสามารถที่คิดที่มีอยู่ในตัวผู้ปฏิบัติงานเอง

วิธีการแบบนี้ ต้องผ่านกระบวนการของการพัฒนาการวิพากษ์วิจารณ์ที่ทำให้เกิดการใกล้ชิด และมีความเป็นไปได้ในการเชื่อมโยงทฤษฎีกับการปฏิบัติ ดังนั้นการกระทำที่นำโดยการ วิพากษ์วิจารณ์ก่อน จึงประกอบด้วย 3 อย่าง คือ ทฤษฎี การทำความเข้าใจกระจ่างแจ่มแจ้งในทฤษฎี และ ลงมือกระทำ Grundy (1982, อ้างใน กิตติพร ปัญญาภิบาล, 2549) ไม่ได้หมายความว่า การวิจัย ประเภทนี้จะเริ่มต้นด้วยทฤษฎี และจบลงด้วยการปฏิบัติแต่เป็นการได้คำบอกกล่าวจากทฤษฎีก่อน ดังนั้น ทฤษฎีจึงเป็นแนวทางเริ่มต้นของการปฏิบัติ ความสัมพันธ์ที่เป็นพลวัตระหว่างทฤษฎีและการ ปฏิบัติในการวิจัยประเภทนี้ นำไปสู่การขยายทั้งทฤษฎีและการปฏิบัติในขณะที่ทำงานยังดำเนินการอยู่

สิ่งสำคัญประการหนึ่งของการเชื่อมโยงทฤษฎีกับการปฏิบัติคือ การจัดการกระบวนการของ การทำความเข้าใจให้กับการนำทฤษฎีมาใช้และการทดสอบในลักษณะที่เฉพาะสิ่ง โดยใช้กระบวนการ สะท้อน (Process of Reflection) กับกลุ่มคนเฉพาะกลุ่มหนึ่ง กระบวนการของการสะท้อนเหล่านี้จะ

ทำให้เกิดความกระจ่างแจ้งในรูปของการรู้แจ้งเห็นจริง (Authentic Insights) ภายในตัวผู้ร่วมปฏิบัติงาน และตามด้วยสื่อสารเกี่ยวกับการรู้แจ้งเห็นจริงเป็นลำดับถัดไป

นอกจากนี้สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งที่เกี่ยวข้องโดยตรงก็คือ การจัดทำแผนเพื่อการปฏิบัติหลังจากกระบวนการทำความเข้าใจชัดในทฤษฎีแล้ว จากนั้นก็นำไปสู่การประยุกต์ใช้โดยการลงมือทำซึ่งจะทำให้เกิดการตัดสินใจเพื่อการปฏิบัติ ซึ่งอิสระจากข้อจำกัดหรือข้อขัดข้องทั้งปวงจากสิ่งแวดล้อม

ความแตกต่างของวิจัยเชิงปฏิบัติการทั้ง 3 ประเภท ไม่ใช่อยู่ที่วิธีวิทยาการวิจัยแต่เป็นเรื่องของ ข้อตกลงเบื้องต้น (Assumption) และทัศนคติการมองโลกของผู้ปฏิบัติงานที่เป็นสาเหตุของความหลากหลายในการนำวิธีวิทยาการวิจัยไปใช้ Grundy (1982, อ้างถึงใน กิตติพร ปัญญาภิบาล, 2549)

ความแตกต่างที่เด่นชัดตามที่ Grundy (1982, อ้างถึงใน กิตติพร ปัญญาภิบาล, 2549) ตั้งข้อสังเกตว่าเป็นเรื่องของอำนาจ กล่าวคือวิจัยเชิงปฏิบัติการที่ยึดเทคนิค ผู้มีอำนาจควบคุมคือ ตัวผู้วิจัยหลักที่เป็นผู้เชี่ยวชาญและผู้อำนวยความสะดวก ในขณะที่วิจัยเชิงปฏิบัติการที่เกิดจากประสบการณ์การปฏิบัติ อำนาจเฉลี่ยอยู่ในกลุ่มบุคคลที่เข้าร่วม เน้นไปที่แต่ละคนมีอำนาจในการลงมือกระทำ ส่วนอำนาจของวิจัยเชิงปฏิบัติการที่อิสระปลดปล่อยเป็นอำนาจทั้งหมดภายในของทั้งกลุ่ม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

2.4.5 เป้าหมายการวิจัยเชิงปฏิบัติการ

2.4.5.1 เพื่อพัฒนาบุคลากร

1) การวิจัยปฏิบัติการเป็นการส่งเสริมให้ผู้ทำวิจัยได้ฝึกทักษะใหม่ ๆ เช่น การคิดวิเคราะห์เพื่อแก้ปัญหาด้วยตนเอง การจดบันทึก เป็นต้น ทำให้สามารถพึ่งตนเองได้มากขึ้น

2) การวิจัยปฏิบัติการเป็นแนวทางส่งเสริม และพัฒนาการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างนักวิจัยและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย

2.4.5.2 เพื่อพัฒนางาน

1) โดยค้นหาปัญหา แสวงหาทางเลือก หรือวิธีการที่เหมาะสมเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในการทำงานเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนางานอย่างเป็นระบบ มีประสิทธิภาพ และนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น

2) โดยประเมินสิ่งที่ค้นพบจากการวิจัย นำไปปรับแผน แล้วลงมือทำ

2.4.6 ขั้นตอนของวิจัยเชิงปฏิบัติการ

กระบวนการวิจัยนี้ เมื่อก้าวในเชิงการนำไปใช้เพื่อพัฒนาและปรับปรุง การปฏิบัติงาน ในโรงเรียน สามารถอธิบายวิธีการดำเนินการตามวงจรของการวิจัยเชิง ปฏิบัติการได้ดังนี้

1. การจำแนกหรือพิจารณาปัญหาที่ประสงค์จะศึกษา ผู้วิจัยและกลุ่มที่ทำการวิจัย จะต้องศึกษารายละเอียดของปัญหาที่จะศึกษาอย่างชัดเจน ปัญหาที่เกิดขึ้นใน โรงเรียนที่จะทำการวิจัย เชิงปฏิบัติการจะต้องศึกษาค้นคว้า แสวงหาหลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัญหานั้นๆ ให้กว้างขวาง พอสมควร

2. เลือกปัญหาสำคัญที่เป็นสาระควรแก่การศึกษาวิจัย โดยอาศัยพื้นฐานจาก หลักการและทฤษฎีมาใช้ในการวิเคราะห์ลักษณะของปัญหา แล้วสร้างวัตถุประสงค์และ สมมติฐาน ของการวิจัย ในรูปแบบของข้อความที่แสดงให้เห็นความสัมพันธ์ของปัญหากับ หลักการหรือทฤษฎีที่ เกี่ยวข้อง

3. เลือกเครื่องมือดำเนินการวิจัยที่จะช่วยให้ได้คำตอบของปัญหาตามสมมติฐาน ที่ตั้งไว้ โดยเครื่องมือที่จะใช้ในการวิจัยมีอยู่ 2 ลักษณะ คือ เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ปฏิบัติหรือ การฝึกหัดตามวิธีการ และเครื่องมือที่ใช้สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เป็นผล จากการปฏิบัติการ เช่น แบบทดสอบ แบบสังเกตพฤติกรรม เป็นต้น

4. บันทึกเหตุการณ์อย่างละเอียดในแต่ละขั้นตอนของการวิจัย ทั้งส่วนที่เป็น ความก้าวหน้าและที่เป็นอุปสรรคตามวงจรของการปฏิบัติการทั้ง 4 ขั้นตอน โดยจะ ต้องเก็บสะสมข้อ บันทึกต่างๆ ไว้เพื่อใช้ในการปรับปรุงวงจรปฏิบัติในรอบต่อไป และเพื่อ เป็นการรวบรวมข้อมูลสำหรับ ใช้วิเคราะห์หาคำตอบของสมมติฐาน

4.1 ขั้นวางแผน (Planning) เริ่มด้วยการสำรวจปัญหาร่วมกันระหว่างบุคลากร ภายในโรงเรียน เพื่อให้ได้ปัญหาที่สำคัญที่ต้องการให้แก้ไข ตลอดจนการแยกแยะ รายละเอียดของ ปัญหานั้นเกี่ยวข้องกับลักษณะของปัญหา เกี่ยวข้องกับใคร แนวทางแก้ไขอย่างไร และจะต้องปฏิบัติอย่างไร

4.2 ขั้นปฏิบัติการ (Action) เป็นการนำแนวคิดที่กำหนดเป็นกิจกรรมในขั้น วางแผนมาดำเนินการ โดยวิเคราะห์วิจารณ์ปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นร่วมกันของทีมงาน ประกอบไปด้วย เพื่อทำการแก้ไขปรับปรุงแผน ฉะนั้นแผนที่กำหนดควรจะมีที่ยืดหยุ่นปรับได้

4.3 ชั้นสังเกตการณ์ (Observation) เป็นการศึกษาความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นด้วยความรอบคอบ ซึ่งอาจเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นทั้งที่คาดหวังและไม่คาดหวัง โดยต้องอาศัย เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ เข้าช่วย

4.4 ชั้นสะท้อนผลการปฏิบัติการ (Reflection) ซึ่งเป็นขั้นสุดท้ายของวงจรการทำการวิจัยเชิงปฏิบัติการ โดยทำการประเมินหรือตรวจสอบกระบวนการแก้ปัญหา หรือสิ่งที่เป็นข้อจำกัดอันเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติการ ผู้วิจัยร่วมกับกลุ่มผู้เกี่ยวข้องจะต้องตรวจสอบปัญหาที่เกิดขึ้นในแง่มุมต่างๆ ที่สัมพันธ์กับสภาพสังคม สิ่งแวดล้อม และ ระบบการศึกษาของโรงเรียนที่ประกอบกันอยู่ โดยผ่านการร่วมอภิปรายปัญหาและการประเมินโดยกลุ่ม ซึ่งจะช่วยให้ได้แนวทางของการพัฒนาและขั้นตอนการดำเนินงาน เพื่อจะได้ใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานที่นำไปสู่การปรับปรุงและวางแผนการปฏิบัติต่อไป

5. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ในด้านต่างๆ ของข้อมูลที่ได้รวบรวมไว้ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ ทำการตรวจสอบรายละเอียดของข้อมูลเพื่อให้มั่นใจในความถูกต้อง แสดงรายละเอียดในการอธิบายเหตุการณ์ต่างๆ จัดหมวดหมู่และแยกประเภทของ กลุ่มข้อมูลตามหัวข้อที่เหมาะสม เปรียบเทียบข้อแตกต่างและความคล้ายคลึงของข้อมูล แต่ละประเภทโดยการวิเคราะห์อย่างลึกซึ้งร่วมกับกลุ่มผู้วิจัย

6. ตรวจสอบข้อมูลที่กลุ่มวิจัยได้ร่วมกันพิจารณาไว้แล้วอีกครั้งหนึ่ง เพื่อสรุปหาคำตอบที่เป็นสาเหตุ วิธีการแก้ปัญหา และผลที่ได้รับ ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ได้ กำหนดไว้ ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดหากผู้วิจัยสามารถทำการประมวลและสรุปเป็นหลักการ (Principle) รูปแบบ (Model) ของการปฏิบัติข้อเสนอเชิงทฤษฎี (Proposition) หรือทฤษฎี (Theory) ของปฏิบัติการแก้ปัญหานั้นๆ ได้ ทั้งนี้ต้องอาศัยหลักตรรกวิทยา โดยวิธีอุปนัย (Induction) และความรู้เชิงทฤษฎีของผู้วิจัยเป็นสำคัญ

2.4.7 ประโยชน์ของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ

สุวิมล ว่องวานิช (2550, น. 24 - 25) กล่าวถึงความสำคัญและความจำเป็นของการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนไว้ ดังนี้

1. ให้ออกาสครูในการสร้างองค์ความรู้ทักษะการทำวิจัยการประยุกต์ใช้การตระหนักถึงทางเลือกที่เป็นไปได้ที่จะเปลี่ยนแปลงโรงเรียนให้ดีขึ้น
2. เป็นการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ นอกเหนือจากการเปลี่ยนแปลงหรือสะท้อนผลงาน
3. เป็นประโยชน์ต่อผู้ปฏิบัติโดยตรงเนื่องจากช่วยพัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ
4. ช่วยทำให้เกิดการพัฒนาที่ต่อเนื่องเกิดการเปลี่ยนแปลงผ่านกระบวนการวิจัยในที่ทำงานซึ่งเป็นประโยชน์ต่อองค์กรเนื่องจากนำไปสู่การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติ และการแก้ปัญหา
5. เป็นการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของผู้ปฏิบัติในการวิจัยทำให้กระบวนการวิจัยมีความจำเป็นประชาธิปไตย ทำให้เกิดยอมรับความรู้ในผู้ปฏิบัติ
6. ช่วยตรวจสอบวิธีการทำงานของครูที่มีประสิทธิผล
7. ทำให้ครูเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลง

สำราญ กำจัดภัย (2550, น. 18) กล่าวว่าไว้ว่าการวิจัยในชั้นเรียนบังเกิดผลดีใน 4 ด้านใหญ่ๆ ดังนี้

1. ผลดีต่อครูผู้ทำวิจัย เช่น ครูมีทักษะการทำวิจัยมากขึ้นรู้จักนำกระบวนการทำวิจัยปฏิบัติการมาใช้แก้ปัญหาพฤติกรรมของนักเรียน พัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา และพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. ผลดีต่อผู้เรียนรู้ เช่น ปัญหาพฤติกรรมต่างๆ ของผู้เรียนได้รับการแก้ไขไปในทางที่ดีเกิดการเรียนรู้ตามลัทธิที่คาดหวัง
3. ผลดีต่อสภาพการเรียนการสอน เช่น ทำให้จัดการเรียนการสอนเป็นปอย่างมีระบบ ครูให้ความสนใจนักเรียนเป็นรายบุคคลมากขึ้น บรรยากาศการเรียนการสอนดีขึ้น เนื่องจากปัญหาในชั้นเรียนได้รับการแก้ไข
4. ผลดีต่อวงการวิชาการและวงการศึกษาวิชาชีพครู เช่น ช่วยให่วงการวิชาการของการเรียนการสอนก้าวหน้ามีนวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอนเพิ่มมากขึ้นและยังช่วยให่วงการวิชาชีพชั้นสูงมากขึ้นเป็นที่ยอมรับของสังคมทั่วไป

4.1 วิจัยเชิงปฏิบัติการใช้กับงานที่กำลังดำเนินการอยู่ โดยผู้ปฏิบัติงานซึ่งเป็นผู้ทำงานในฐานะเป็นแหล่งที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง สามารถใช้วิจัยเชิงปฏิบัติการเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมปกติได้ คนที่เลือกใช้วิจัยเชิงปฏิบัติการเนื่องจากไม่สามารถหาวิธีวิจัยอื่นที่สามารถให้บูรณาการเข้ากับงานภาคปฏิบัติได้ โดยเฉพาะลักษณะสำคัญ คือ ความยืดหยุ่น และนอกจากนี้ในหน่วยงานทางวิชาการ หรือสถาบันการศึกษา กอดันให้ตีพิมพ์เอกสารทางวิชาการให้มากขึ้นขณะเดียวกันงานวิจัยเป็นงานเพิ่มภาระที่หนักมาก การวิจัยเชิงปฏิบัติการจึงเป็นทางเลือกที่เปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานนำมาใช้มากขึ้น

4.2 เมื่อผู้ปฏิบัติงานใช้วิจัยเชิงปฏิบัติการเพราะ มีศักยภาพที่จะเพิ่มพูนปริมาณของการเรียนรู้อย่างจริงจังจากประสบการณ์ของตนเอง วงจรของวิจัยเชิงปฏิบัติการสามารถจัดว่าเป็นลักษณะอย่างเดียวกับวงจรการเรียนรู้ (Learning Cycle) นักการศึกษา Schon (1983, 1987, อ้างถึงใน กิตติพร ปัญญาภิโยกุล, 2549) เน้นอย่างแข็งขันว่า การสะท้อนอย่างมีระบบเป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพเพื่อการเรียนรู้สำหรับผู้ปฏิบัติงาน

4.3 สำหรับผู้ที่เคยทำวิจัยเชิงปฏิบัติการสะสมไว้ในประวัติการทำงาน ก็เป็นการดีสำหรับเจ้าของประวัติที่ทำอะไรที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับงานที่ทำ ถ้ายังได้ผลลัพธ์ที่มีคุณค่าต่อผู้เรียนโดยตรงก็ยิ่งได้ประโยชน์เป็นทวีคูณ

4.4 วิจัยเชิงปฏิบัติการ ปกติเป็นเรื่องของการมีส่วนร่วมแสดงว่ามีการร่วมกันระหว่างครูกับนักเรียน อาจพบว่าต่างฝ่ายต่างก็พึงพอใจต่อการมีส่วนร่วม ทำให้ผลการปฏิบัติดีขึ้น ซึ่งตอบสนองวัตถุประสงค์บางข้อที่เป็นเรื่องเกี่ยวข้องโดยตรงกับการพัฒนาทางวิชาชีพ และนอกจากนี้การมีส่วนร่วมมีความหมายกว้างขึ้นระหว่างครูอื่นๆ ที่สอนชั้นเดียวกัน ครูอื่นๆ ที่สอนวิชาเดียวกันในระดับชั้นอื่นๆ ร่วมด้วยช่วยกันในการพัฒนาการเรียนการสอน

สรุปได้ว่าการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน เป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยในการพัฒนาวิชาชีพครู เนื่องจากให้ข้อค้นพบที่ได้มาจากระบวนการสืบค้นที่เป็นระบบและเชื่อถือได้ ทำให้ผู้เรียนเกิดพัฒนาการเรียนรู้ และเกิดการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนนอกจากนี้ยังเป็นการพัฒนาผู้ที่มีส่วนร่วม นำไปสู่การพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ ส่งเสริมกระบวนการทำงานกลุ่ม ส่งเสริมบรรยากาศประชาธิปไตยที่ทุกฝ่ายเกิดการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และยอมรับในข้อค้นพบร่วมกัน

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

มีงานวิจัยทั้งงานวิจัยในประเทศและต่างประเทศที่ประสบความสำเร็จมากมายที่ควรศึกษาและนำมาเป็นแบบอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

2.5.1 งานวิจัยในประเทศ

มารศรี ธาณี (2549, น. 143-144) ได้ศึกษาการปฏิบัติการเพื่อฝึกทักษะการอ่านและการเขียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังการปฏิบัติการกลุ่มเป้าหมายของการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนบ้านดวน จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 24 คน โดยใช้เทคนิคการวิจัยเชิงปฏิบัติการ มีขั้นตอน 4 ขั้นตอน คือ ขั้นวางแผน ขั้นปฏิบัติการ ขั้นสังเกตและขั้นสะท้อนผลการปฏิบัติการ ซึ่งมีวงจรปฏิบัติการวิจัย 3 วงจร พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการที่ใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการฝึกทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย มีคุณภาพอยู่ในระดับที่เหมาะสมมาก นักเรียนให้ความสนใจสนุกสนานในการเรียน มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันดี นักเรียนได้รับประสบการณ์ใหม่ในการเรียน และนักเรียนส่วนใหญ่มีพัฒนาการด้านทักษะการอ่านและการเขียนที่ดี และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สมบูรณ์ พงศาเทศ (2550, น. 86) ได้ทำการวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อ พัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนคำยาภวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้เกม ผลการวิจัยพบว่า

วงจรถูกที่ 1 จากการเรียนรู้ในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1-5 นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยทักษะการอ่านเท่ากับ 14.48 คิดเป็นร้อยละ 72.40 และทักษะการเขียนคำยากคะแนนเฉลี่ย 14.72 คิดเป็นร้อยละ 73.6

วงจรถูกที่ 2 จากการเรียนรู้ในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6-10 นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 14.62 คิดเป็นร้อยละ 73.10 ทักษะการเขียนคำยากคะแนนเฉลี่ย 15.14 คิดเป็นร้อยละ 75.7

วงจรถูกที่ 3 จากการเรียนรู้ในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 11-12 นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยทักษะเท่ากับ 14.68 คิดเป็นร้อยละ 73.4 และทักษะการเขียนคำยากคะแนนเฉลี่ย 15.38 คิดเป็นร้อยละ 76.9

คะแนนผลสัมฤทธิ์ทักษะการอ่านและการเขียน พบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยทักษะการอ่านร้อยละ 76.63 และมีนักเรียนผ่านเกณฑ์ 23 คน คิดเป็นร้อยละ 79.31 ของนักเรียนทั้งหมด และทักษะการเขียนนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 75.50 มีนักเรียนผ่านเกณฑ์ 23 คน คิดเป็นร้อยละ 79.31 ของนักเรียนทั้งหมด

นภาพร เฟื่องบุญ (2551, น. 127-128) ได้ทำการวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อแก้ปัญหาการอ่านหนังสือไม่ออกของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มเป้าหมายหลังการแก้ปัญหาการอ่านหนังสือไม่ออกตามกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการผ่านเกณฑ์การประเมินที่ตั้งไว้ร้อยละ 80 ของคะแนนเต็ม มีนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 90 ของนักเรียนทั้งหมด

เครือวัลย์ ภูมิศรีแก้ว (2552, น. 106-108) ได้วิจัยการเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่าน การคิดวิเคราะห์และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างการเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือที่ใช้ชุดฝึกทักษะกับกลุ่มร่วมมือที่ใช้แผนผังความคิด พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยการเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือที่ใช้ชุดฝึกทักษะกับกลุ่มร่วมมือที่ใช้แผนผังความคิด มีความสามารถด้านการอ่านจับใจความ มีความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ไม่แตกต่างกัน ผลการจัดกิจกรรมด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์ด้วยการเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือที่ใช้ชุดฝึกทักษะกับกลุ่มร่วมมือที่ใช้แผนผังความคิด พบว่า นักเรียนสามารถพัฒนาการอ่านสรุปใจความสำคัญเพื่อจับใจความสำคัญของเรื่อง เรียบเรียงใจความสำคัญด้วยสำนวนของตนเองนำไปเป็นองค์ความรู้สู่การคิดวิเคราะห์ได้ นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ดีมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน รู้จักการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความกระตือรือร้นมีพฤติกรรมใฝ่เรียนใฝ่รู้ นักเรียนเกิดความสุขสนุกสนานในการร่วมกิจกรรม

ปิยวี สุริยา (2553, น. 43-77) ได้วิจัยผลการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยด้านการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้ชุดฝึกทักษะประกอบกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD พบว่า ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยด้านการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้ชุดฝึกทักษะประกอบกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD มีค่าเท่ากับ 79.92/82.33 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 70/70 ดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยด้านการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้ชุดฝึกทักษะประกอบกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD มีค่าเท่ากับ 0.7488 ซึ่งหมายถึงนักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนร้อยละ 74.88 นักเรียนความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยด้านการอ่านโดยชุดฝึกทักษะประกอบกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD อยู่ในระดับมากที่สุด จึงสรุปได้ว่าแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยด้านการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้ชุดฝึกทักษะประกอบกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD นั้นทำให้นักเรียนเกิดทักษะการทำงานร่วมกันมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเองช่วยทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ในชีวิตประจำวันเพื่อพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพต่อไป

อรสา ศรีฉาย (2553, น. 99) ได้ทำการวิจัยผลการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านและการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แผนผังความคิดประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือ แบบ STAD พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องการพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน และการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แผนผังความคิดประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเหมาะสมช่วยให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นสามารถทำให้นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยเป็นอย่างมาก สามารถนำไปใช้พัฒนาความสามารถด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ลือชัย สุวรรณไตร (2554, น. 104-105) ได้ทำการวิจัยการวิจัยปฏิบัติการเพื่อแก้ปัญหาการอ่านหนังสือไม่ออกของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านคางสูงเจริญศิลป์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ผลการดำเนินการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มเป้าหมายหลังการแก้ปัญหาการอ่านหนังสือไม่ออกตามกระบวนการวิจัยปฏิบัติการ ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ตั้ง

ไว้ร้อยละ 80 ของคะแนนเต็มมีนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ของนักเรียนทั้งหมด

ปาริชาติ บัวรอด (2555, น. 152-154) ได้ทำการวิจัย การวิจัยปฏิบัติการเพื่อแก้ปัญหา การอ่านหนังสือไม่ออก ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนคือกนิส ไทยฯ สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 23 จังหวัดสกลนคร ผลการดำเนินการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มเป้าหมายหลังการแก้ปัญหาการอ่านหนังสือไม่ออกตามกระบวนการวิจัยปฏิบัติการผ่าน เกณฑ์การประเมินที่ตั้งไว้ร้อยละ 80 ของคะแนนเต็มมีนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน 6 คน คิดเป็น ร้อยละ 100 ของนักเรียนทั้งหมด

ดารารวรรณ จุลอักษร (2556, น. 63) การพัฒนาการอ่านคล่องโดยใช้กิจกรรมแบบ กลุ่มร่วมมือเทคนิค CIRC ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการศึกษาค้นคว้า

1. แผนการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านคล่องของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้กิจกรรมกลุ่มร่วมมือแบบ CIRC มีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.15/83.62 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ที่กำหนดไว้

2. ดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านคล่องของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้กิจกรรมกลุ่มร่วมมือแบบ CIRC มีค่าเท่ากับ 0.7289 แสดงว่านักเรียนมีคะแนน ความก้าวหน้าในการเรียนเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 72.89

3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรม กลุ่มร่วมมือแบบ CIRC มีความสามารถในการอ่านคล่องหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01

สรุปการพัฒนาการอ่านคล่องโดยใช้กิจกรรมแบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค CIRC ของ นักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพประสิทธิผลเหมาะสมซึ่งส่งผลให้นักเรียนมีความสามารถ ด้านการอ่านคล่องได้เป็นอย่างดี ดังนั้นครูผู้สอนภาษาไทยจึงควรนำวิธีการเรียนรู้แบบดังกล่าวไป ประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ทันสมัย ทิพย์นม (2557, น. 151-152) ได้ทำการวิจัยการวิจัยปฏิบัติการเพื่อ แก้ปัญหาการอ่านคำควบกล้ำของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนหนองพุ่มวิทยา สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ผลการวิจัยพบว่า ผลการทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน คำควบกล้ำ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนหนองพุ่มวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาปีทั้งหก โดยใช้รูปแบบการวิจัยปฏิบัติการ ร่วมกับชุดกิจกรรมการอ่านคำควบกล้ำ และใช้เทคนิคการเสริมแรง เพื่อลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนเมื่อสิ้นสุดการพัฒนาทั้ง 6 วงรอบ พบว่า (1) นักเรียนกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 18 คน หลังการแก้ปัญหาการอ่านคำควบกล้ำตามกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ตั้งไว้ร้อยละ 80 ของคะแนนเต็มมีนักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมิน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 100 และ (2) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการอ่านคำควบกล้ำอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.64

เตือนใจ แสงไกร (2559, น. 235-236) ได้ทำการวิจัยการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า (1) ผลการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้รูปแบบการสอน SQ5R ที่มีขั้นตอนการสอนหลัก 3 ขั้นตอน และขั้นตอนย่อย 7 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนก่อนอ่าน ขั้น 1 ขั้นสำรวจ (Survey) ขั้นระหว่างอ่าน ขั้นที่ 2 ขั้นตั้งคำถาม (Question) ขั้นที่ 3 ขั้นอ่านอย่างรอบคอบ (Read : R₁) ขั้นที่ 4 ขั้นจดจำ (Recite : R₂) ขั้นที่ 5 ขั้นอ่านซ้ำ (Repeated : R₃) ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ คือ (1.1) การจำแนกข้อเท็จจริงจากข้อคิดเห็น (1.2) การตีความการบอกโครงเรื่องหรือสรุปใจความจากเรื่องที่อ่าน (1.3) การตระหนักถึงทัศนคติและจุดมุ่งหมายของผู้เรียน (1.4) การวิเคราะห์เรื่องที่อ่าน (1.5) การตัดสินใจที่น่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูล (1.6) การประเมินค่าของเรื่องที่อ่าน (2) ผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (2.1) ประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (E₁/E₂) เท่ากับ 81.48/80.63 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด (2.2) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Bouchard (2002) ได้ศึกษาความรู้เรื่องคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากความผิดพลาดในการอ่านสะกดคำ แม้ว่าเขามีความพยายามระหว่างการอ่านและสะกดคำแต่การปฏิบัติการอ่านและสะกดคำของนักเรียนที่มักจะยังแสดงให้เห็นความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญในความถูกต้อง

และความผิดพลาดของคำ การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาการสะกดคำตามความรู้เรื่องคำเชิงพัฒนาใน 4 ด้าน ผลการวิเคราะห์ พบว่า การปฏิบัติงานการอ่านของนักเรียนดีกว่าการปฏิบัติงานการสะกดคำอย่างมีนัยสำคัญและพบว่าผลของรายงานอย่างมีนัยสำคัญต่อระดับความรู้เรื่องคำของนักเรียนต่อไปพบว่า ความผิดพลาดเกี่ยวข้องกับลักษณะทางอักขระวิธีที่เหมือนกันในทุกงานในที่สุด จากการศึกษาการให้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการสะกดคำของทักษะ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของครู พบว่า การให้คะแนนมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับการปฏิบัติจริงของนักเรียนในผลสัมฤทธิ์ทางการสะกดคำและความรู้เรื่องคำ

Gracia (2008, p. 3459-A) ได้วิจัยเปรียบเทียบการอ่าน เขียน และสะกดคำจากรูปแบบการสอนสะกดคำ 2 แบบคือ การสอนสะกดคำให้นักเรียนฝึกเองกับการอ่านสะกดคำตามหนังสือโดยครูแต่ละกลุ่มจะสอนอ่านโดยใช้โปรแกรมการสอนอ่านเหมือนกันและสอนการเขียนทุกวันตามเวลาที่กำหนดไว้ การทดสอบการสอบก่อนและหลังการเรียนพบว่าการสอนสะกดคำแบบให้นักเรียนฝึกเองมีผลดีกว่าการสอนสะกดคำตามตำราในด้านการอ่านคำศัพท์และการวิเคราะห์คำศัพท์นักเรียนทั้งสองกลุ่มมีความแตกต่างกันในเรื่องจำนวนคำศัพท์ที่ใช้ในเรื่องที่สูงกว่าระดับประถมหนึ่ง ความยาวของประโยค จำนวนหน่วยคำนอกจากนี้นักเรียนสะกดคำโดยนักเรียนคิดเองมีการอ่านทบทวนการเขียนวิเคราะห์คำที่ใช้ ตลอดจนมีการช่วยสะกดคำมากกว่านักเรียนอีก กลุ่มหนึ่งและนักเรียนที่เรียนสะกดคำจากตำราใช้พจนานุกรมบ่อยครั้งมากกว่านักเรียนอีกกลุ่ม

Manahan (2008, p. 3011-A) ได้วิจัยการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการอ่าน

Holman (2008, p. 771- A) ได้วิจัยการกำหนดโปรแกรมเร่งรัดการอ่านที่มีความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 5 ในระบบโรงเรียนตำบลเออร์ลี เมืองเบลกลีรัฐจอร์เจียเพื่อเพิ่มการปฏิบัติกรอ่านจริงซึ่งจะเพิ่มทักษะการอ่านของนักเรียนและเพื่อช่วยให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่านอย่างมีความสุขตลอดชีวิต พบว่า ไม่มีความแตกต่างระหว่างคะแนนโปรแกรมเร่งรัดการอ่านที่วัดได้ และไม่มีความหมายแตกต่างระหว่างคะแนนที่ได้จากการอ่านเร่งรัดการอ่านที่วัดได้และไม่มีความแตกต่างระหว่างคะแนนที่ได้จากการอ่านกับ คะแนนความเข้าใจในการอ่านวัดได้ตามรายงานในการทดสอบทักษะเบื้องต้นของรัฐ ไอโอวา

Brooks (2010, p. 854-A) ได้วิจัยความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการสอนการอ่าน และเขียนของครูโดยมีความเชื่อว่าครูต้องมีความเชื่อมั่น และมีความสามารถเป็นนักอ่านและนักเขียน จึงจะสามารถเป็นครูอ่านและเขียนอย่างมีประสิทธิภาพได้ พบว่า ครูเหล่านี้ส่วนมากมีความเชื่อมั่นในความสามารถการเป็นนักอ่าน มีความชอบอ่านเพื่อนสนทนาก่อนการอ่านครูที่เชื่อว่าตนเองเป็นนักเขียน เรื่องจริงไม่ใช่นักเรียนเพื่อความบันเทิง มีความรู้สึกที่สามารถเขียนได้ดีเมื่อได้รับการร้องขอให้เขียน การได้ฝึกปฏิบัติการอ่านและการเขียนมีบทบาทสำคัญต่อการเรียนการสอนการอ่าน และการเขียน มากนอกจากนี้ครูยังเชื่อว่ามีปัจจัยอื่นๆ เช่น ความสนใจและความต้องการเรียนนักเรียนท้องถิ่น รัฐ และเป้าหมายหลักสูตร ที่ครูใช้มีอิทธิพลต่อการสอนอ่าน และเขียนทั้งเรื่องส่วนตัว และวิชาการกว่า การปฏิบัติการอ่านและเขียนของครู

สรุปจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ พบว่า การใช้ กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการและชุดสื่อประสมที่มีความหลากหลายทั้งกิจกรรมและแบบฝึกทักษะ สามารถพัฒนากระบวนการเรียนรู้ได้ดีช่วยให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อวิชาที่เรียนมีทักษะในการอ่านหนังสือ ดีขึ้น มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ผู้วิจัยจึงมีแนวคิดที่จะฝึก ทักษะการอ่านให้กับนักเรียนที่มีปัญหาอ่านหนังสือไม่ออกของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการกับชุดสื่อประสมเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาที่สมควรนำมาเป็นสื่อ ประกอบการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

2.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการ เป็นแนวทางในการดำเนินการวิจัยตาม กระบวนการวิจัยปฏิบัติการ 4 ขั้นตอน คือ (1) ขั้นการวางแผน (Plan) (2) ขั้นการปฏิบัติ (Action) (3) ขั้นการสังเกต (Observation) (4) ขั้นสะท้อนผล (Reflect) ดังภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อแก้ปัญหาการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งมีขั้นตอนดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย
2. วิธีดำเนินการวิจัย
3. การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนภูดินทร์นุกูล สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหนองบัวลำภู ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 44 คน โดยมีเหตุผลนักเรียนส่วนใหญ่เป็นนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่ขาดทักษะการอ่านซึ่งมีพฤติกรรม และอาการที่แสดงถึงอ่านคำพื้นฐานไม่ได้ ในฐานะผู้วิจัยเป็นครูผู้สอนนักเรียนกลุ่มนี้ จึงสมควรแก้ปัญหาดังกล่าว เพื่อให้เป็นไปตามทิศทางที่ประสงค์

3.2 วิธีดำเนินการวิจัย

3.2.1 ขั้นวางแผน (Planning) ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.2.1.1 ผู้วิจัยศึกษาปัญหาการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เพื่อวิเคราะห์หาสาเหตุ

3.2.1.2 วิเคราะห์หลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน กำหนดเนื้อหาที่จะนำมาใช้สอนซึ่งเป็นเนื้อหาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรที่เป็นปัญหาเกี่ยวกับการอ่าน

3.2.1.3 ศึกษา ค้นคว้า เอกสาร วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการสอนที่เหมาะสมเพื่อนำมาใช้กับการวิจัยเชิงปฏิบัติการ

3.2.1.4 สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาการอ่านของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายได้แก่

1) แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านพยางค์ สระ การอ่านคำในมาตราสะกดแม่ ก กา ที่สร้างโดยใช้หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการ

2) แบบฝึกหัดภาษาไทย สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

3) แบบสังเกตพฤติกรรมระหว่างเรียนของนักเรียน

4) แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน จำนวน 30 ข้อ

3.3 การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

3.3.1 แผนการจัดการเรียนรู้

3.3.1.1 ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เพื่อให้ทราบแนวทางในการจัดสร้างแผนการจัดการเรียนรู้

3.3.1.2 วิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับหลักสูตรและเนื้อหาสาระ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยช่วงชั้นที่ 1 เพื่อจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับเนื้อหาและสาระการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1

การวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับหลักสูตรและเนื้อหาสาระ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยช่วงชั้นที่ 1 เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

เนื้อหา	จุดประสงค์	จำนวนแผน	เวลา (ชั่วโมง)
1. รูปและเสียงพยางค์	1. เพื่อให้นักเรียนอ่านออกเสียง	1	1

- พยัญชนะได้ถูกต้อง
2. เพื่อให้นักเรียนเขียนรูปพยัญชนะได้
ถูกต้อง

(ต่อ)

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

เนื้อหา	จุดประสงค์	จำนวนแผน	เวลา (ชั่วโมง)
2. รูปและเสียงพยัญชนะ	1. เพื่อให้นักเรียนสามารถอ่านเขียน รูปและเสียงพยัญชนะได้ 2. เพื่อให้นักเรียนสามารถอ่านแจกลูก คำ พยัญชนะได้	1	1
3. รูปและเสียงสระ	1. เพื่อให้นักเรียนอ่านออกเสียงสระได้ ถูกต้อง 2. เพื่อให้นักเรียนเขียนรูปสระได้ ถูกต้อง	1	1
4. รูปและเสียงสระ	1. เพื่อให้นักเรียนอ่านออกเสียงสระได้ ถูกต้อง 2. เพื่อให้นักเรียนเขียนรูปสระได้ ถูกต้อง	1	1
5. มาตรา แม่ ก กา	1. เพื่อให้นักเรียนอ่านออกเสียง ตัวสะกดแม่ ก กา ได้ถูกต้อง 2. เพื่อให้นักเรียนเขียนตัวสะกด แม่ ก กา ได้ถูกต้อง	1	1

6. มาตรา แม่ ก กา	1. เพื่อให้นักเรียนอ่านออกเสียง ตัวสะกดแม่ ก กา ได้ถูกต้อง 2. เพื่อให้นักเรียนเขียนตัวสะกด แม่ ก กา ได้ถูกต้อง	1	1
7. มาตรา แม่ ก กา	1. เพื่อให้นักเรียนอ่านออกเสียง ตัวสะกดแม่ ก กา ได้ถูกต้อง 2. เพื่อให้นักเรียนเขียนตัวสะกด แม่ ก กา ได้ถูกต้อง	1	1

3.3.1.3 เขียนแผนตามที่กำหนดไว้มีองค์ประกอบดังต่อไปนี้

- 1) สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด
- 2) มาตรฐานการเรียนรู้
- 3) ตัวชี้วัด
- 4) จุดประสงค์การเรียนรู้
- 5) สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
- 6) คุณลักษณะอันพึงประสงค์
- 7) กระบวนการจัดการเรียนรู้
- 8) สื่อ/แหล่งการเรียนรู้
- 9) ใบงาน
- 10) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้
- 11) บันทึกผลหลังสอน

3.3.1.4 นำแผนที่พัฒนาขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและตรวจสอบความเหมาะสมและปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

3.3.1.5 นำแผนการจัดกิจกรรมไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและประเมินความเหมาะสม แล้วทำการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ โดยผู้เชี่ยวชาญมีดังนี้

1) นางประพร โชติพงษ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาหลักสูตรและการสอนมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ตำแหน่ง ครู คศ.3 ชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านบัวขาว (วันครู 2500) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 3 ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน

2) ว่าที่ร้อยตรีสิทธิพงษ์ สิงห์น้อย ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) วิจัยและประเมินผลการศึกษา ตำแหน่ง ครู โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 30 สำนักงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลประเมินผล

3) นางธิตีมา อุปศรี ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) วิจัยและประเมินผลการศึกษา ตำแหน่ง ครู คศ.3 ชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุบาลขอนแก่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 1 ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนวิชาภาษาไทยและแผนการจัดการเรียนรู้

4) นางอภิญา คำภา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.) บริหารการศึกษา ตำแหน่ง ครู คศ.3 ชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านหนองดำน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภูเขต 2 ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนวิชาภาษาไทยและการวิจัย

5) ดร.ภูเงิน บุตรเคน ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) บริหารการศึกษา ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลภูผาจันทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภูเขต 1 ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลประเมินผล

3.3.1.6 นำผลการประเมินความเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) พบว่ามีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.14 จึงถือได้ว่าแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยได้ที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมสามารถนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้กับนักเรียนได้

3.3.2 แบบฝึกหัดภาษาไทยเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่าน

3.3.2.1 ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับแบบฝึกหัดภาษาไทย

3.3.2.2 วิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับแบบฝึกหัดภาษาไทย

3.3.2.3 พัฒนาแบบฝึกหัดภาษาไทยตามที่กำหนดไว้โดยมีองค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

1) ศึกษาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยในหลักสูตรการศึกษาขั้น

พื้นฐานพุทธศักราช 2551

2) ศึกษาทฤษฎีการสร้างแบบฝึกหัดภาษาไทยเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจากเอกสารชุดฝึกด้านการอ่านระดับประถมศึกษา และศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบฝึกหัดภาษาไทย

3) สร้างแบบฝึกหัดภาษาไทย พัฒนาความสามารถด้านการอ่านจำนวน 7 ชุด

3.3.2.4 นำแบบฝึกหัดภาษาไทยที่พัฒนาขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสมแล้วทำการปรับปรุงแก้ไข

3.3.2.5 นำแบบฝึกหัดภาษาไทยที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ชุดเดิมเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสม แล้วทำการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ ดังนี้

- 1) ให้เพิ่มกิจกรรมการร้องเพลง การเล่นเกมก่อนนำเข้าสู่บทเรียน
- 2) ให้เพิ่มแบบฝึกหัดที่เป็นรูปภาพ
- 3) ให้จัดทำแบบฝึกหัดที่เป็นแบบจับคู่

3.3.3 แบบสังเกตพฤติกรรมระหว่างเรียนของนักเรียน

3.3.3.1 ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการสังเกตพฤติกรรม การอ่านระหว่างเรียนของนักเรียน

3.3.3.2 กำหนดรายการที่จะสังเกตและเกณฑ์การให้คะแนน

3.3.3.3 พัฒนาแบบสังเกตตามที่กำหนดแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสม

3.3.4 แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน

3.3.4.1 ศึกษาทฤษฎีและวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน

3.3.4.2 ศึกษาผลการเรียนรู้ที่คาดหวังตามหลักสูตรสถานศึกษาของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนภูบดินทร์นุกูล อำเภอนากลาง จังหวัดหนองบัวลำภู

3.3.4.3 สร้างตารางวิเคราะห์เนื้อหาให้สอดคล้องจุดประสงค์การเรียนรู้

ตารางที่ 3.2

คะแนนจากการทำแบบฝึกหัดโดยใช้แบบฝึกหัดภาษาไทย เรื่อง การอ่านคำในมาตราแม่ ก กา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

จุดประสงค์การเรียนรู้	จำนวนข้อสอบ	
	ข้อสอบ	ข้อสอบ

	ทั้งหมด	ต้องการ
1. เพื่อให้นักเรียนอ่านออกเสียงพยัญชนะได้ถูกต้อง	4	2
2. เพื่อให้นักเรียนเขียนรูปพยัญชนะได้ถูกต้อง		
3. เพื่อให้นักเรียนอ่านออกเสียงพยัญชนะได้ถูกต้อง	5	3
4. เพื่อให้นักเรียนเขียนรูปพยัญชนะได้ถูกต้อง		
5. เพื่อให้นักเรียนอ่านออกเสียงสระได้ถูกต้อง	4	2
6. เพื่อให้นักเรียนเขียนรูปสระได้ถูกต้อง		
7. เพื่อให้นักเรียนอ่านออกเสียงสระได้ถูกต้อง	5	3
8. เพื่อให้นักเรียนเขียนรูปสระได้ถูกต้อง		
9. เพื่อให้นักเรียนอ่านออกเสียงตัวสะกดแม่ ก กา ได้ถูกต้อง	7	5
10. เพื่อให้นักเรียนเขียนตัวสะกดแม่ ก กา ได้ถูกต้อง		
11. เพื่อให้นักเรียนอ่านออกเสียงตัวสะกดแม่ ก กา ได้ถูกต้อง	9	7
12. เพื่อให้นักเรียนเขียนตัวสะกดแม่ ก กา ได้ถูกต้อง		
13. เพื่อให้นักเรียนอ่านออกเสียงตัวสะกดแม่ ก กา ได้ถูกต้อง	10	8
14. เพื่อให้นักเรียนเขียนตัวสะกดแม่ ก กา ได้ถูกต้อง		
รวม	44	30

3.3.4.4 สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน จำนวน 44 ข้อ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสมแล้วทำการปรับปรุงแก้ไข

3.3.4.5 นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแก้ไข แล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่านชุดเดิมตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยใช้ดุลพินิจว่าข้อสอบสอดคล้องกับวัตถุประสงค์แล้วนำมาคำนวณดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยมีเกณฑ์ว่าจะมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ผลพบว่าข้อสอบแต่ละข้อมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.6 ถึง 1

3.3.4.6 นำแบบทดสอบที่ผ่านการตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญแนะนำไปใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนภูผาทนุญกุล 45 คน แล้วนำมาหาคุณภาพรายข้อโดยหาค่าความยากและอำนาจจำแนกกลุ่มสูง - ต่ำ แล้วคัดเลือกข้อที่มีความยากตั้งแต่ 0.2 - 0.8 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.2 - 1 จำนวน 30 ข้อ ผลพบว่าข้อสอบมีค่าความยากอยู่ระหว่าง 0.20 - 0.80

ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ และค่าอำนาจจำแนกมีค่าตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป ซึ่งจากการคำนวณค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามวิธีของดูเคอร์และริชาร์ดสัน ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .91

เป็นการประเมินหรือตรวจสอบกระบวนการ ปัญหา อุปสรรค ที่ได้จากชั้นสังเกตการณ์ โดยการวิเคราะห์ ประเมิน อภิปราย สรุปผล และเสนอแนะการจัดกิจกรรมในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้และวงจรปฏิบัติแต่ละวงจร เพื่อปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และวางแผนการปฏิบัติการวงจรต่อไป

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการจัดการเรียนการสอนด้วยตนเองโดยติดต่อส่งหนังสือไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนภูดินทร์นุกูล ตำบลกุดแห่ อำเภอนากลาง จังหวัดหนองบัวลำภู สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน และผู้เกี่ยวข้องทั้ง 5 ท่าน เพื่อเตรียมความพร้อมในการทำวิจัยและตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิจัย จากนั้นผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

3.4.1 ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้พัฒนาความสามารถในการอ่านวิชาภาษาไทยก่อน ด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3.4.2 ดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง พยัญชนะ สระ การอ่านคำในมาตราแม่สะกดแม่ ก กา จำนวน 7 แผน ใช้เวลาการสอนวันละ 1 ชั่วโมง เมื่อดำเนินการสอนจนจบแต่ละแผนจะทำการทดสอบย่อย แล้วเก็บรวบรวมคะแนนไว้

3.4.3 เมื่อดำเนินการสอนครบ 7 แผน แล้วทำการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อแก้ปัญหาการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 วิชาภาษาไทยหลังเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านชุดเดียวกับที่ใช้ทดสอบก่อนเรียน

3.4.4 นำคะแนนที่ได้จากการเก็บข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพและข้อมูลเชิงปริมาณ ดังนี้

3.5.1 ข้อมูลเชิงคุณภาพ

3.5.1.1 ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์โดยการแจกแจงข้อค้นพบในการเก็บรวบรวมข้อมูล จัดหมวดหมู่ประเด็นเนื้อหาสรุปเชิงพรรณนาวิเคราะห์ซึ่งนำมาจากการสรุปผลการวิจัยและแสดงให้เห็นแนวทางหรือรูปแบบการปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพเพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยผู้วิจัยใช้เครื่องมือและวิธีการ ได้แก่ แบบบันทึกการสังเกตการจัดกิจกรรม แบบประเมินการตรวจผลการปฏิบัติงาน เริ่มแบบบันทึกสังเกตพฤติกรรมระหว่างเรียนของนักเรียน ข้อมูลทั้งหมดที่ได้เริ่มมาวิเคราะห์วิจารณ์เชิงเนื้อหาเพื่อพัฒนาสภาพที่เกิดขึ้นว่ามีข้อบกพร่องมีปัญหาหรืออุปสรรคอย่างไรแล้วหาทางแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น

3.5.1.2 ระหว่างดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพของข้อมูลโดยวิธีการตรวจสอบสามเส้า ไปพร้อมกันเพื่อใช้ยืนยันข้อมูลเชิงคุณภาพตามจุดมุ่งหมายของการวิจัยมีวิธีการ ดังนี้

1) การตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล เป็นการชี้แหล่งข้อมูลที่หลากหลายจากผู้ให้ข้อมูลหลายกลุ่มในประเด็นเดียวกันหรือถามซ้ำผู้ให้ข้อมูลกลุ่มเดิม

2) การตรวจสอบสามเส้าด้านวิธีการเป็นการใช้วิธีการวิจัยที่หลากหลายในการศึกษาปรากฏการณ์ เช่น ศึกษาเอกสารประกอบและใช้วิธีสังเกต

3.5.2 ข้อมูลเชิงปริมาณ

การวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์การจัดการเรียนรู้แก้ปัญหาการอ่านของนักเรียนการวิเคราะห์แบบทดสอบย่อยท้ายชุดฝึกพัฒนาความสามารถในการอ่าน โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

3.6.1 สถิติสำหรับหาคุณภาพของเครื่องมือ

3.6.1.1 การหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบแต่ละข้อ (Content Validity) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item - objective Congruence : IOC) มีสูตร ดังนี้ (ปิยะธิดา ปัญญา, 2558, น. 195)

$$IOC = \frac{\sum R}{n} \quad (3-1)$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องของข้อสอบกับจุดประสงค์
ของแบบวัดความสามารถในการอ่าน
 $\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนระดับความสอดคล้องที่
ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนประเมินในแต่ละหัวข้อ
n แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญประเมินความสอดคล้องข้อนั้น

3.6.1.2 การหาค่าความยากของแบบทดสอบแต่ละข้อ โดยใช้สูตรดังนี้ (ไพศาล วรคำ, 2559, น. 298 - 299)

$$P = \frac{f}{n} \quad (3-2)$$

เมื่อ P แทน ดัชนีความยาก
f แทน จำนวนผู้ตอบถูก
n แทน จำนวนผู้เข้าสอบ

3.6.1.3 การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบแต่ละข้อ โดยใช้สูตรการคำนวณ
ดังนี้ (อรัญ ชุยกระเดือง, 2557, น. 44)

$$r = \frac{f_H}{n_H} - \frac{f_L}{n_L} \quad (3-3)$$

เมื่อ r แทน อำนาจจำแนกของแบบทดสอบ
 f_H แทน จำนวนคนในกลุ่มสูงที่ตอบถูก
 f_L แทน จำนวนคนในกลุ่มต่ำที่ตอบถูก
 n_H แทน จำนวนคนในกลุ่มสูง
 n_L แทน จำนวนคนในกลุ่มต่ำ

3.6.1.4 การหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบทั้งฉบับใช้วิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (อรรถ ชูยกระเดื่อง, 2557, น. 45)

$$KR20 = \left[\frac{k}{k-1} \right] \left[1 - \frac{\sum p_i q_i}{S_i^2} \right] \quad (3-4)$$

เมื่อ	$KR20$	แทน	สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
	k	แทน	จำนวนข้อสอบ
	P_i	แทน	สัดส่วนของผู้ตอบถูก
	q_i	แทน	1- pi
	S_i^2	แทน	ความแปรปรวน

3.6.2 สถิติสำหรับวิเคราะห์ข้อมูล

3.6.2.1 ค่าร้อยละ (Percentage) ใช้สูตรคำนวณ ดังนี้

$$\text{ร้อยละ (\%)} = \frac{f}{N} \times 100 \quad (3-5)$$

เมื่อ	f	แทน	จำนวนใดๆ ที่ต้องการหาร้อยละ
	N	แทน	จำนวนทั้งหมด

3.6.2.2 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean หรือ Mean) คำนวณจากสูตร ดังนี้ (อรรถ ชูยกระเดื่อง, 2557, น. 70)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N} \quad (3-6)$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของข้อมูล

N แทน จำนวนของข้อมูลจากประชากร

3.6.2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) คำนวณจากสูตร
ดังนี้ (อรรถ ชูยกระเดื่อง, 2557, น. 73)

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum(x - \bar{x})^2}{n-1}} \quad (3-7)$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง
	$\bar{x}$	แทน	ค่าเฉลี่ยเลขคณิตของข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง
	n	แทน	จำนวนข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อแก้ปัญหาการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนภูบดินทร์นุกูล อำเภอนากลาง จังหวัดหนองบัวลำภู สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหนองบัวลำภู ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การวิจัยเชิงปฏิบัติการในวงจรที่ 1
2. การวิจัยเชิงปฏิบัติการในวงจรที่ 2

4.1 การวิจัยเชิงปฏิบัติการในวงจรที่ 1

4.1.1 การวางแผน ผู้วิจัยได้วางแผนปฏิบัติ

ผู้วิจัยได้ศึกษาปัญหาการเรียนการสอนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยสังเกตการสอนและการสัมภาษณ์พูดคุยกับนักเรียนและอาจารย์ผู้สอนภาษาไทยระดับชั้นอื่น พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ขาดทักษะการอ่านภาษาไทย เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนที่ผ่านมาเน้นการบรรยายเนื้อหาตามหนังสือเรียนเป็นหลักและให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดส่ง นักเรียนมีโอกาสดูการแสดงความคิดเห็นหรือมีส่วนร่วมน้อย นักเรียนขาดความกระตือรือร้นในการเรียน

จากการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นสรุปว่าการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยให้มีความน่าสนใจสามารถกระตุ้นความสนใจของนักเรียนได้โดยการจัดการเรียนการสอนด้วยแบบฝึกหัดที่มีความน่าสนใจมีการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น การนำเพลงหรือกลอนมาใช้ประกอบในการนำเข้าสู่บทเรียน จากนั้นได้พัฒนาโดยจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 7 แผน โดยกำหนดจุดประสงค์และรูปแบบกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนอ่านออกเสียงและเขียนพยัญชนะ สระ และ แม่ ก กา ได้ถูกต้อง

4.1.2 การปฏิบัติ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้ โดยมี 3 ขั้นตอน ดังนี้

4.1.2.1 ชี้นำเข้าสู่บทเรียน เป็นการทบทวนความรู้เดิมของนักเรียน โดยใช้กิจกรรม การร้องเพลง การอ่านกลอนเกี่ยวกับพยัญชนะ สระและ แม่ ก กา จากข้อสังเกต พบว่าในช่วงแรกนักเรียน ปฏิบัติไม่ได้ครูจึงปฏิบัติให้นักเรียนดูและฝึกตาม จากนั้นนักเรียนจึงสามารถปฏิบัติได้

4.1.2.2 ชั้นจัดการเรียนรู้

1) นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาเรื่องพยัญชนะ สระและ แม่ ก กา จากนั้น ครูพานักเรียนฝึกอ่าน

2) แบ่งนักเรียนกลุ่มละ 5 คน โดยคละระหว่างเด็กเรียนเก่ง ปานกลาง และ อ่อน จากนั้นให้ช่วยกันอ่านคำ

3) ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด

4.1.2.3 ชั้นสรุป

นักเรียนและครูร่วมกันเฉลยแบบฝึกหัดสนทนาซักถามและอภิปรายร่วมกัน เกี่ยวกับพยัญชนะ สระและ แม่ ก กา พร้อมสรุปข้อปัญหาที่พบและวิธีแก้ไขเพื่อการเรียนรู้ต่อไป

4.1.3 การสังเกต

ในขณะที่มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนั้น ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยได้สังเกตและรวบรวม ข้อมูลโดยได้ทำการจดบันทึกไว้ในเครื่องมือและสะท้อนผลการปฏิบัติ ได้แก่ แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

4.1.3.1 จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ ทั้ง 7 แผน พบว่านักเรียนมี ผลคะแนนจากการทำแบบฝึกหัดทั้ง 7 ชุด ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1

คะแนนจากการทำแบบฝึกหัดโดยใช้แบบฝึกหัดภาษาไทย เรื่อง การอ่านคำในมาตราแม่ ก กา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

เลขที่	คะแนนจากการทำแบบฝึกหัด							รวม	ร้อยละ
	ชุดที่ 1	ชุดที่ 2	ชุดที่ 3	ชุดที่ 4	ชุดที่ 5	ชุดที่ 6	ชุดที่ 7		
1	7	8	8	8	9	9	9	58	82.86
2	7	8	8	8	9	9	9	58	82.86
3	7	7	8	9	9	9	9	58	82.86

4	6	6	7	7	7	8	8	49	70.00
5	7	8	9	9	9	9	9	60	85.71
6	7	7	9	9	9	9	9	59	84.29
7	7	7	8	9	9	9	9	58	82.86
8	7	7	9	9	9	9	9	59	84.29
9	7	7	8	9	9	9	9	58	82.86
10	7	7	9	9	9	9	9	59	84.29
11	7	7	9	9	9	9	9	59	84.29
12	6	6	6	7	7	8	8	48	68.57
13	6	6	6	6	7	7	8	46	65.71

(ต่อ)

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

เลขที่	คะแนนจากการทำแบบฝึกหัด							รวม	ร้อยละ
	ชุดที่ 1	ชุดที่ 2	ชุดที่ 3	ชุดที่ 4	ชุดที่ 5	ชุดที่ 6	ชุดที่ 7		
14	7	8	9	9	8	9	9	59	84.29
15	7	7	9	9	9	9	9	59	84.29
16	8	8	8	8	9	9	9	59	84.29
17	6	6	7	7	7	8	8	49	70.00
18	7	7	8	8	9	9	9	57	81.43
19	8	8	8	8	9	9	9	59	84.29
20	7	8	8	8	9	9	9	58	82.86
21	8	9	8	8	9	9	9	60	85.71
22	7	8	8	8	9	9	9	58	82.86
23	6	6	6	7	7	8	8	48	68.57
24	8	9	8	9	9	9	9	61	87.14
25	6	6	6	7	7	7	7	46	65.71
26	7	8	8	9	9	9	9	59	84.29
27	8	8	8	8	9	9	9	59	84.29
28	6	6	7	7	8	8	8	50	71.43

29	7	8	9	9	9	9	9	60	85.71
30	8	8	8	9	9	9	9	60	85.71
31	8	8	8	8	9	9	9	59	84.29
32	6	6	7	7	7	8	8	49	70.00
33	6	6	7	7	7	8	8	49	70.00
34	7	7	8	8	9	9	9	57	81.43
35	8	8	8	9	9	9	9	60	85.71
36	8	8	8	8	9	9	9	59	84.29
37	6	6	7	8	8	8	8	51	72.86
38	6	6	7	7	8	8	8	50	71.43
39	7	8	8	9	9	9	9	59	84.29
40	8	8	8	8	9	9	9	59	84.29
41	7	8	8	8	8	9	9	57	81.43
42	6	7	7	7	8	8	8	51	72.86
43	8	8	8	8	8	9	9	58	82.86

(ต่อ)

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

เลขที่	คะแนนจากการทำแบบฝึกหัด							รวม	ร้อยละ
	ชุดที่ 1	ชุดที่ 2	ชุดที่ 3	ชุดที่ 4	ชุดที่ 5	ชุดที่ 6	ชุดที่ 7		
44	7	8	8	8	8	9	9	57	81.43
รวม	307	321	344	356	372	382	383	2,465	
เฉลี่ย	6.98	7.30	7.82	8.09	8.45	8.68	8.70		
ร้อยละ	69.77	72.95	78.18	80.91	84.55	86.82	87.05		
S.D.	0.7310	0.9042	0.8428	0.8302	0.7911	0.5613	0.5094	4.6078	6.5826

จากตารางที่ 4.1 พบว่า คะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบฝึกหัดทั้ง 7 ชุด มีค่าเท่ากับ 56.02 จากคะแนนเต็ม 70 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 80.03 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 6.5826

4.1.3.2 จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ ทั้ง 7 แผน พบว่านักเรียนมีผลคะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 30 ข้อ ปรากฏผลดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2

จากการทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

เลขที่	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	คิดเป็นร้อยละ	เกณฑ์ร้อยละ 80
1	30	25	83.33	ผ่าน
2	30	24	80.00	ผ่าน
3	30	26	86.67	ผ่าน
4	30	23	76.67	ไม่ผ่าน
5	30	24	80.00	ผ่าน
6	30	24	80.00	ผ่าน
7	30	25	83.33	ผ่าน
8	30	24	80.00	ผ่าน
9	30	25	83.33	ผ่าน
10	30	26	86.67	ผ่าน
11	30	25	83.33	ผ่าน

(ต่อ)

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

เลขที่	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	คิดเป็นร้อยละ	เกณฑ์ร้อยละ 80
12	30	23	76.67	ไม่ผ่าน
13	30	22	73.33	ไม่ผ่าน
14	30	24	80.00	ผ่าน
15	30	25	83.33	ผ่าน
16	30	26	86.67	ผ่าน
17	30	23	76.67	ไม่ผ่าน
18	30	25	83.33	ผ่าน

19	30	24	80.00	ผ่าน
20	30	24	80.00	ผ่าน
21	30	26	86.67	ผ่าน
22	30	26	86.67	ผ่าน
23	30	23	76.67	ไม่ผ่าน
24	30	24	80.00	ผ่าน
25	30	23	76.67	ผ่าน
26	30	25	83.33	ผ่าน
27	30	24	80.00	ผ่าน
28	30	23	76.67	ไม่ผ่าน
29	30	26	86.67	ผ่าน
30	30	25	83.33	ผ่าน
31	30	24	80.00	ผ่าน
32	30	22	73.33	ไม่ผ่าน
33	30	22	73.33	ไม่ผ่าน
34	30	25	83.33	ผ่าน
35	30	24	80.00	ผ่าน
36	30	26	86.67	ผ่าน
37	30	23	76.67	ไม่ผ่าน
38	30	22	73.33	ไม่ผ่าน
39	30	26	86.67	ผ่าน
40	30	24	80.00	ผ่าน
41	30	24	80.00	ผ่าน

(ต่อ)

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

เลขที่	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	คิดเป็นร้อยละ	เกณฑ์ร้อยละ 80
42	30	23	76.67	ไม่ผ่าน
43	30	26	86.67	ผ่าน

44	30	24	80.00	ผ่าน
	รวม	1,067		
	เฉลี่ย	24.26		
	ร้อยละ	80.86		
	S.D.	1.1966		

จากตารางที่ 4.2 พบว่า คะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากคะแนนเต็ม 30 มีค่าเท่ากับ 24.26 คิดเป็นร้อยละ 80.86 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.1966 และมีจำนวนผู้ผ่านเกณฑ์คะแนนร้อยละ 80 จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 72.73 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด

4.1.4 การสะท้อนผล

จากผลการจัดการเรียนรู้ พบว่าเนื้อหามีความเหมาะสมน่าสนใจ เพราะทำให้นักเรียนสามารถอ่านคำที่ครูกำหนดให้ นอกจากนี้การจัดกิจกรรมเพื่อนำเข้าสู่บทเรียนมีความน่าสนใจ นักเรียนได้รับความสนุกสนานและความรู้จากประสบการณ์ตรง เป็นการเปลี่ยนบรรยากาศ นักเรียนให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมเป็นอย่างดี แต่อย่างไรก็ตามยังมีนักเรียนจำนวน 12 คนที่มีคะแนนในการทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านไม่ผ่านเกณฑ์ เนื่องจากนักเรียนบางคนให้ความสนใจในตอนต้นชั่วโมงแต่ตอนท้ายชั่วโมงเริ่มมีการพูดคุยและเล่นกันบ้าง ดังนั้น ผู้สอนควรหาแนวทางในการแก้ไข เช่น การเพิ่มเวลาให้นักเรียนทำกิจกรรมเพื่อนำเข้าสู่บทเรียนเพื่อให้นักเรียนได้มีความพร้อมมากขึ้น รวมถึงการทบทวนเนื้อหาที่ผ่านมา ซึ่งสรุปสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไข ดังนี้

4.1.4.1 ควรใช้กิจกรรมที่สร้างความสนใจให้กับนักเรียนมากขึ้น

4.1.4.2 ผู้สอนอาจต้องเพิ่มความเข้มงวดกับนักเรียนบางคนให้มากขึ้น

4.2 การวิจัยเชิงปฏิบัติการในวงจรที่ 2

4.2.1 การวางแผน

จากการปฏิบัติการในวงจรที่ 1 ผู้วิจัยได้นำผลจากการวิจัยหารือกับผู้ช่วยวิจัยเพื่อปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ ทั้ง 7 แผน เพื่อนำมาใช้จัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียนทั้ง 12 คนที่ยังไม่ผ่านเกณฑ์เนื่องจากมีปัญหาในการอ่านคำและบางคนที่ไม่ตั้งใจเรียนมีการพูดคุยระหว่างเรียน ซึ่งผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยได้หาแนวทางในการแก้ไขโดยการปรับเพิ่มกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ให้มากขึ้น ได้แก่

4.2.1.1 การเพิ่มกิจกรรมเพื่อนำเข้าสู่บทเรียน

4.2.1.2 การเพิ่มเวลาในกิจกรรมการร้องเพลง การอ่านกลอน

4.2.1.3 การเพิ่มใบความรู้เพื่อให้นักเรียนมีความเข้าใจเนื้อหามากขึ้น

4.2.1.4 การเพิ่มแบบฝึกหัดเพื่อให้นักเรียนได้ฝึกมากขึ้น

4.2.1.5 การมีส่วนร่วมของครูโดยเฉพาะการให้ความช่วยเหลือและดูแลนักเรียนในการทำกิจกรรมมากขึ้น

4.2.2 การปฏิบัติ

4.2.2.1 ชี้นำเข้าสู่บทเรียน จัดให้มีการทบทวนความรู้เดิมของนักเรียน โดยใช้กิจกรรมการร้องเพลง การอ่านกลอนเกี่ยวกับพยัญชนะ สระ และ แม่ ก กา โดยการเพิ่มจำนวนรอบในการร้องและอ่าน ซึ่งพบว่านักเรียนสามารถปฏิบัติได้ดีขึ้นกว่าครั้งแรก

4.2.2.2 ชั้นจัดการเรียนรู้

1) นักเรียนและครูร่วมกันทบทวนเนื้อหาเรื่องมาตราตัวสะกดแม่ ก กา จากนั้นครูนำใบความรู้เกี่ยวกับมาตราตัวสะกด แม่ ก กา และให้นักเรียนอ่านออกเสียงพร้อมกัน

2) ครูนำใบความรู้เกี่ยวกับการแจกลูกสะกดคำ มาตราตัวสะกด แม่ ก กา จากนั้นพานักเรียนฝึกอ่าน

3) ครูให้นักเรียนเขียนคำอ่านมาตรา แม่ ก กา

4) ครูให้นักเรียนอ่านคำที่ละคน

5) ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด

4.2.2.3 ชั้นสรุป

นักเรียนและครูร่วมกันเฉลยแบบฝึกหัด สนทนาซักถามและอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับพยัญชนะ สระและ แม่ ก กา พร้อมสรุปข้อปัญหาที่พบและวิธีแก้ไขเพื่อการเรียนรู้ต่อไป

4.2.3 การสังเกต

จากผลการทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ดังปรากฏผลตามตารางที่ 4 ผู้วิจัยจึงได้นำแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 7 แผน มาทำการจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียนกลุ่มที่ยังไม่ผ่านเกณฑ์ทั้ง 12 คน อีกครั้ง จากนั้นจึงได้นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านชุดเดิมมาทำการทดสอบ ปรากฏผลดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3

ค่าคะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ครั้งที่ 2

เลขที่	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	คิดเป็นร้อยละ	เกณฑ์ร้อยละ 80
4	30	24	80.00	ผ่าน
12	30	25	83.33	ผ่าน
13	30	24	80.00	ผ่าน
17	30	25	83.33	ผ่าน
23	30	25	83.33	ผ่าน
25	30	25	83.33	ผ่าน
28	30	25	83.33	ผ่าน
32	30	24	80.00	ผ่าน
33	30	25	83.33	ผ่าน
37	30	26	86.67	ผ่าน
38	30	24	80.00	ผ่าน
42	30	25	83.33	ผ่าน

รวม	297
เฉลี่ย	24.67
ร้อยละ	82.22
S.D.	0.5000

จากตารางที่ 4.3 พบว่าคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของนักเรียน 12 คนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ในการทดสอบครั้งแรก จากคะแนนเต็ม 30 มีค่าเท่ากับ 24.67 คิดเป็นร้อยละ 82.22 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.5000 และมีจำนวนผู้ผ่านเกณฑ์คะแนนร้อยละ 80 จำนวน 12 คน คิดเป็น ร้อยละ 100 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด

4.2.4 การสะท้อนผล

ผลการจัดการเรียนรู้ที่ได้จากการปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ พบว่าเนื้อหา มีความเหมาะสม น่าสนใจมากขึ้น มีการปรับกิจกรรมเพื่อนำเข้าสู่บทเรียนให้มีความน่าสนใจมากขึ้น รวมถึงการเพิ่มเวลาในการให้นักเรียนทำกิจกรรมเพื่อนำเข้าสู่บทเรียนเพื่อให้นักเรียนได้มีความพร้อมมากขึ้น นักเรียนได้รับความสนุกสนานและมีความตั้งใจในการทำกิจกรรมและเรียนมากขึ้น มีการพูดคุยและเล่นระหว่างเรียนน้อยลง ซึ่งสรุปสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไข ดังนี้

4.2.4.1 ควรใช้กิจกรรมที่สร้างความสนใจให้กับนักเรียนมากขึ้น

4.2.4.2 อาจจัดกิจกรรมที่เสริมแรงให้ นักเรียนมากขึ้น เช่น การยกย่อง การให้รางวัล

4.2.4.3 ผู้สอนอาจต้องเพิ่มเสียงพูดให้ดังและพูดให้ช้าลงในการตั้งคำถาม และการควบคุมชั้นเรียน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อแก้ปัญหาการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนภูบดินทร์นุกูล อำเภอากลาง จังหวัดหนองบัวลำภู สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหนองบัวลำภู โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อแก้ปัญหาการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และเพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้นำเสนอตามลำดับ ดังนี้

1. สรุปผล
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

จากผลการพัฒนาแบบฝึกหัดเพื่อแก้ปัญหาการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนภูบดินทร์นุกูล อำเภอากลาง จังหวัดหนองบัวลำภู สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหนองบัวลำภู สรุปผลดังนี้

5.1.1 การวิจัยเชิงปฏิบัติการในวงจรที่ 1

5.1.1.1 การวางแผน ผู้วิจัยได้วางแผนปฏิบัติ ดังนี้

ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยได้ร่วมกันศึกษาปัญหาการเรียนการสอนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยสังเกตการสอนและการสัมภาษณ์พูดคุยกับนักเรียนและอาจารย์ผู้สอนภาษาไทยระดับชั้นอื่น พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ขาดทักษะการอ่านภาษาไทย เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนที่ผ่านมาเน้นการบรรยายเนื้อหาตามหนังสือเรียนเป็นหลักและให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดส่งนักเรียนมีโอกาสด้านการแสดงความคิดเห็นหรือมีส่วนร่วมน้อยนักเรียนขาดความกระตือรือร้นในการเรียน และจากการศึกษาข้อมูลสรุปว่าการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยให้มีความน่าสนใจสามารถกระตุ้นความสนใจของนักเรียนได้โดยการจัดการเรียนการสอนด้วยแบบฝึกหัดที่มีความน่าสนใจมีการจัดกิจกรรม

ที่หลากหลาย เช่น การนำเพลงหรือกลอนมาใช้ประกอบในการนำเข้าสู่บทเรียน จากนั้นได้พัฒนาโดยจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 7 แผน โดยกำหนดจุดประสงค์และรูปแบบกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนอ่านออกเสียงและเขียนพยัญชนะ สระ และ แม่ ก กา ได้ถูกต้อง

5.1.1.2 การปฏิบัติ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้ โดยมี 3 ขั้นตอน ดังนี้

1) ชี้นำเข้าสู่บทเรียนเป็นการทบทวนความรู้เดิม นักเรียนโดยใช้กิจกรรมการร้องเพลง การอ่านกลอนเกี่ยวกับพยัญชนะ สระและ แม่ ก กา จากข้อสังเกต พบว่า ในช่วงแรกนักเรียนปฏิบัติไม่ได้ครูจึงปฏิบัติให้นักเรียนดูและฝึกตาม จากนั้นนักเรียนจึงสามารถปฏิบัติได้

2) ขั้นตอนจัดการเรียนรู้

2.1) นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาเรื่องพยัญชนะ สระและ แม่ ก กา จากนั้นครูพานักเรียนฝึกอ่าน

2.2) แบ่งนักเรียนกลุ่มละ 5 คน โดยคละระหว่างเด็กเรียนเก่งปานกลาง และอ่อน จากนั้นให้ช่วยกันอ่านคำ

2.3) ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด

3) ขั้นสรุป นักเรียนและครูร่วมกันเฉลยแบบฝึกหัดสนทนาซักถามและอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับพยัญชนะ สระและ แม่ ก กา พร้อมสรุปข้อปัญหาที่พบวิธีแก้ไขเพื่อการเรียนรู้ต่อไป

5.1.1.3 การสังเกต

1) ในขณะที่มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนั้น ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยได้สังเกต รวบรวมข้อมูลโดยได้ทำการจดบันทึกไว้ในเครื่องมือและสะท้อนผลการปฏิบัติ ได้แก่ แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

2) จากการทำแบบฝึกหัดทั้ง 7 ชุด มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 56.02 จากคะแนนเต็ม 70 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 80.03 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 6.58

3) จากการทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 30 ข้อ มีค่าคะแนนเฉลี่ยจากคะแนนเต็ม 30 เท่ากับ 24.26 คิดเป็นร้อยละ

80.86 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.19 และมีจำนวนผู้ผ่านเกณฑ์คะแนนร้อยละ 80 จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 72.73 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด

5.1.1.4 การสะท้อนผล

จากผลการจัดการเรียนรู้ พบว่าเนื้อหาที่มีความเหมาะสมน่าสนใจ เพราะทำให้นักเรียนสามารถอ่านคำที่ครูกำหนดให้ นอกจากนี้การจัดกิจกรรมเพื่อนำเข้าสู่บทเรียนมีความน่าสนใจ นักเรียนได้รับความสนุกสนานและความรู้จากประสบการณ์ตรง เป็นการเปลี่ยนบรรยากาศนักเรียนให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมเป็นอย่างดี แต่อย่างไรก็ตามยังมีนักเรียนจำนวน 12 คนที่มีคะแนนในทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านไม่ผ่านเกณฑ์ เนื่องจากนักเรียนบางคนให้ความสนใจในตอนต้นชั่วโมงแต่ตอนท้ายชั่วโมงเริ่มมีการพูดคุยและเล่นกันบ้าง ดังนั้น ผู้สอนควรหาแนวทางในการแก้ไข เช่น การเพิ่มเวลาให้นักเรียนทำกิจกรรมเพื่อนำเข้าสู่บทเรียนเพื่อให้นักเรียนได้มีความพร้อมมากขึ้น รวมถึงการทบทวนเนื้อหาที่ผ่านมา ซึ่งสรุปสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไข ดังนี้

- 1) ควรใช้กิจกรรมที่สร้างความสนใจให้กับนักเรียนมากขึ้น
- 2) ผู้สอนอาจต้องเพิ่มความเข้มงวดกับนักเรียนบางคนให้มากขึ้น

5.1.2 การวิจัยเชิงปฏิบัติการในวงจรถี 2

5.1.2.1 การวางแผน

จากการปฏิบัติการในวงจรถี 1 ผู้วิจัยได้นำผลจากการวิจัยหารือกับผู้ช่วยวิจัยเพื่อปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ ทั้ง 7 แผน เพื่อนำมาใช้จัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียนทั้ง 12 คนที่ยังไม่ผ่านเกณฑ์เนื่องจากมีปัญหาในการอ่านคำและบางคนที่ไม่ตั้งใจเรียนมีการพูดคุยระหว่างเรียน ซึ่งผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยได้หาแนวทางในการแก้ไขโดยการปรับเพิ่มกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ให้มากขึ้น ได้แก่

- 1) การเพิ่มกิจกรรมเพื่อนำเข้าสู่บทเรียน
- 2) การเพิ่มเวลาในกิจกรรมการร้องเพลง การอ่านกลอน
- 3) การเพิ่มใบความรู้เพื่อให้นักเรียนมีความเข้าใจเนื้อหามากขึ้น
- 4) การเพิ่มแบบฝึกหัดเพื่อให้นักเรียนได้ฝึกมากขึ้น
- 5) การมีส่วนร่วมของครูโดยเฉพาะการให้ความช่วยเหลือและดูแลนักเรียนในการทำกิจกรรมมากขึ้น

5.1.2.2 การปฏิบัติ

1) ชื่อนำเข้าสู่บทเรียน จัดให้มีการทบทวนความรู้เดิมของนักเรียน โดยใช้กิจกรรมการร้องเพลง การอ่านกลอนเกี่ยวกับพยัญชนะ สระและ แม่ ก กา โดยการเพิ่มจำนวนรอบในการร้องและอ่าน ซึ่งพบว่านักเรียนสามารถปฏิบัติได้ดีขึ้นกว่าครั้งแรก

2) ชั้นจัดการเรียนรู้

2.1) นักเรียนและครูร่วมกันทบทวนเนื้อหาเรื่องมาตราตัวสะกดแม่ ก กา จากนั้นครูนำใบความรู้เกี่ยวกับมาตราตัวสะกด แม่ ก กา และให้นักเรียนอ่านออกเสียงพร้อมกัน

2.2) ครูนำใบความรู้เกี่ยวกับการแจกลูกสะกดคำมาตราตัวสะกด แม่ ก กา จากนั้นพานักเรียนฝึกอ่าน

2.3) ครูให้นักเรียนเขียนคำอ่านมาตรา แม่ ก กา

2.4) ครูให้นักเรียนอ่านคำที่ละคน

2.5) ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด

3) ชั้นสรุป

นักเรียนและครูร่วมกันเฉลยแบบฝึกหัดสนทนาซักถามและอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับพยัญชนะ สระและ แม่ ก กา พร้อมสรุปข้อปัญหาที่พบและวิธีแก้ไขเพื่อการเรียนรู้ต่อไป

5.1.2.3 การสังเกต

ในการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ผู้วิจัยได้พัฒนาโดยจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ 7 แผน โดยกำหนดจุดประสงค์เพื่อให้นักเรียนอ่านออกเสียง เขียนพยัญชนะ สระ และ แม่ ก กา ได้ถูกต้อง สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มาทำการจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียนกลุ่มที่ยังไม่ผ่านเกณฑ์ ทั้ง 12 คน อีกครั้ง จากนั้นจึงได้นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านชุดเดิมมาทำการทดสอบพบว่าคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของนักเรียน 12 คนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ในการทดสอบครั้งแรก จากคะแนนเต็ม 30 มีค่าเท่ากับ 24.67 คิดเป็นร้อยละ 82.22 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.50 และมีจำนวนผู้ผ่านเกณฑ์คะแนนร้อยละ 80 จำนวน 12 คน คิดเป็น ร้อยละ 100 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด

5.1.2.4 การสะท้อนผล

ผลการจัดการเรียนรู้ที่ได้จากการปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ พบว่าเนื้อหา มีความเหมาะสมน่าสนใจมากขึ้น มีการปรับกิจกรรมเพื่อนำเข้าสู่บทเรียนให้มีความน่าสนใจมากขึ้น

รวมถึงการเพิ่มเวลาในการให้นักเรียนทำกิจกรรมเพื่อนำเข้าสู่บทเรียนเพื่อให้นักเรียนได้มีความพร้อมมากขึ้น นักเรียนได้รับความสนุกสนานและมีความตั้งใจในการทำกิจกรรมและเรียนมากขึ้น มีการพูดคุยและเล่นระหว่างเรียนน้อยลง ซึ่งสรุปสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไข ดังนี้

- 1) ควรใช้กิจกรรมที่สร้างความสนใจให้กับนักเรียนมากขึ้น
- 2) ผู้สอนอาจต้องเพิ่มเสียงพูดให้ดังและพูดให้ช้าลงในการตั้งคำถาม และการควบคุมชั้นเรียน

5.2 อภิปรายผล

ผลการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนภูดินทร์นุกูล อำเภอนากลาง จังหวัดหนองบัวลำภู สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหนองบัวลำภู ผู้วิจัยนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

5.2.1 การวิจัยเชิงปฏิบัติการในวงจรถี 1 ผลการวิจัยพบว่าจากการทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 30 ข้อ และมีจำนวนผู้ผ่านเกณฑ์คะแนนร้อยละ 80 จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 72.73 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด และมีนักเรียนจำนวน 12 คน ที่มีคะแนนในทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านไม่ผ่านเกณฑ์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการสร้างและพัฒนาแบบฝึกหัดเพื่อแก้ปัญหาการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนภูดินทร์นุกูล อำเภอนากลาง จังหวัดหนองบัวลำภู สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหนองบัวลำภู ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างจากการศึกษาจากสภาพจริง ยังไม่เพียงพอต่อการพัฒนาความสามารถในการอ่าน จึงต้องมีการปรับปรุงรูปแบบของแบบฝึกหัดการอ่านคำ เพื่อให้นักเรียนเกิดความสนใจและได้รับความรู้ ความสนุกสนาน และอาจรวมถึงการใช้วิธีการช่วยให้นักเรียนอยากเรียน ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอแนะของ ประทีป แสงเปี่ยมสุข (2538, น. 54) ที่กล่าวว่า การทำให้นักเรียนที่จะเรียนและมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาภาษาไทย ทำได้โดยการจัดทำแบบฝึกสะกดคำที่น่าสนใจ ซึ่ง Billow (1962, p. 87) ได้กล่าวในทำนองเดียวกันพอสรุปได้ว่า แบบฝึกที่ดีจะต้องดึงดูดความสนใจและสมาธิของเด็ก เป็นการจูงใจผู้เรียน โดยการจัดทำแบบฝึกจากง่ายไปหายาก ซึ่งจะทำให้เกิดผลสำเร็จในการฝึก และช่วยย่นอายุให้ฝึกต่อ สุจริต เพียรชอบ และ สายใจ อินทร์ทรัพย์ (2525, น. 52-56) นอกจากนี้แบบ

ฝึกที่มีรูปภาพยังช่วยดึงดูดความสนใจให้นักเรียนตั้งใจทำแบบฝึกมากขึ้น (ณัฐพงศ์ สวางค์ด้อย, 2542, น. 138) ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีพัฒนาการทางปัญญา (Cognitive Development) ของเพียเจท์ (Piaget) ในระดับความสามารถคิดหาเหตุผลเชิงรูปธรรม (concrete Operation Stage) ที่กล่าวถึงพัฒนาการทางปัญญาของเด็กอายุ 7-11 ปี ว่ามีลักษณะเฉพาะคือเป็นวัยที่เข้าใจเหตุผลได้บ้าง แต่ยังต้องอ้างอิงรูปธรรมหรือของที่สังเกตเห็นได้ในขั้นแรก แล้วค่อยเบนไปหนามธรรม (โกวิท ปवालพฤกษ์, ม.ป.ป., น. 79) นอกจากนี้ภาพประกอบในแบบฝึกยังเป็นแรงจูงใจเพื่อเร้าความสนใจ

5.2.2 การวิจัยเชิงปฏิบัติการในวงจรที่ 2 ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ 7 แผน และนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนกลุ่มที่ยังไม่ผ่านเกณฑ์ทั้ง 12 คน อีกครั้ง จากนั้นจึงได้นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านชุดเดิมมาทำการทดสอบ พบว่าคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของนักเรียน 12 คน ที่ไม่ผ่านเกณฑ์ในการทดสอบครั้งแรก จากคะแนนเต็ม 30 มีค่าเท่ากับ 24.67 คิดเป็นร้อยละ 82.22 มีจำนวนผู้ผ่านเกณฑ์คะแนนร้อยละ 80 จำนวน 12 คน คิดเป็น ร้อยละ 100 และนักเรียนทั้งหมดมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนร้อยละ 82.57 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้คือร้อยละ 80 ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษานาวาร์ตน์ ชื่นมณี (2540, น. 72) ที่ศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการใช้แบบฝึกทักษะพบว่า นักเรียนได้รับการฝึกโดยใช้แบบฝึกทักษะมีคะแนนหลังเรียนออกสูงกว่าคะแนนก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ไพบุลย์ มูลดี (2546) ได้ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนาแผนการเรียนรู้และแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตราตัวสะกดกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยการเรียนรู้โดยใช้แผนการเรียนรู้และแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยหลังเรียนเพิ่มขึ้นจากก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าแบบฝึกหัดประกอบการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1 ที่สร้างขึ้นได้ผ่านการวิเคราะห์ก่อนนำมาใช้ มีการจัดเรียงคำศัพท์ที่เป็นระบบและสัมพันธ์กัน โดยเรียงคำศัพท์จากง่ายไปหายาก นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนได้ลงมือกระทำด้วยตัวเองจึงทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ซึ่งสอดคล้องกับ กฎการเรียนรู้ของ สุจิต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์มรรย (2522, น. 52 -62) คือ กฎแห่งผล (Law of Effect) กฎแห่งการฝึกหัด (Law of Exercise) และกฎแห่งความพร้อม (Law of Readiness) ซึ่งถ้าหากนักเรียนได้รับความพอใจได้ฝึกหัด ได้กระทำบ่อยๆ และนักเรียนมีความพร้อมที่จะตอบสนองในการทำกิจกรรมการเรียนรู้และจำได้ดีขึ้น

จากผลการวิจัยดังกล่าวพบว่าแบบฝึกหัดเพื่อแก้ปัญหาการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สามารถทำให้ผู้เรียนมีความรู้และเกิดทักษะในการปฏิบัติตามขั้นตอนต่างๆ บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยผ่านเกณฑ์ในระดับดี อีกทั้งยังสร้างให้เกิดใจรักในภาษาไทยอันเป็นภาษาประจำชาติที่ควรอนุรักษ์ และสืบทอดต่อไป ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ

1. การเตรียมการสอน ในการวิจัยครั้งนี้ผู้ศึกษาได้เตรียมความพร้อมก่อนการเรียนการสอนจริง โดยการศึกษาทำความเข้าใจแผนการจัดการเรียนรู้ เนื้อหา เพลงที่สอน ตลอดจนลำดับขั้นตอนต่างๆ ในการจัดการเรียนรู้ จึงทำให้การจัดการเรียนรู้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2. การจัดการเรียนการสอน ในการจัดการเรียนรู้ผู้วิจัยได้ใช้เทคนิควิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพดังนี้คือ

2.1 มีการจัดลำดับเนื้อหาจากง่ายไปหายาก โดยสอนจากเรื่องและแนวคิดที่ง่าย ๆ ไปสู่เรื่องที่สลับซับซ้อนเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้สาระอย่างเป็นลำดับขั้น ซึ่งในการสอนโดยเริ่มจากเรื่องง่ายที่สุดแล้วยากขึ้นโดยในการเรียนการสอน ผู้สอนต้องคำนึงถึงทักษะที่นักเรียนควรทำได้ตามลำดับก่อน หลัง เพื่อพัฒนาไปสู่จุดมุ่งหมายสูงสุด คือ การอ่านคำได้อย่างถูกต้องซึ่งในระหว่างการจัดการเรียนรู้ในแต่ละแผนผู้สอนก็จะได้เห็นพฤติกรรมและพัฒนาการทางความสามารถของนักเรียนแต่ละคนไป ด้วยว่าใครปฏิบัติกิจกรรมไหนได้ดีมาก น้อยแค่ไหน และนักเรียน คนไหนมีข้อบกพร่องในทักษะเรื่องอะไร ผู้สอนก็จะได้ให้คำปรึกษา ชี้แนะ และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้นักเรียนทำให้อ่านก่อนก้าวไปสู่การปฏิบัติกิจกรรมอื่นๆ ที่ต่อเนื่องกันในขั้นต่อไป

2.2 มีการจัดการเรียนรู้ โดยให้นักเรียนฝึกปฏิบัติจริง เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนด้วยตนเองโดยครูมีหน้าที่คอยให้คำแนะนำและเน้นให้นักเรียนฝึกปฏิบัติจริงโดยการอ่านคำ แต่งประโยค จากคำที่กำหนดให้ ได้มากที่สุด เนื่องจากการจัดกระบวนการเรียนรู้เป็นเรื่องของการฝึกทักษะ ทั้งในด้านการฟัง การร้องเพลง การอ่านคำและการแต่งประโยคจากคำ ดังนั้นในกิจกรรมการเรียนการสอนจึงเน้นให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริงมากที่สุดเพื่อให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรง และมีโอกาสฝึกฝนอย่างเพียงพอ โดยเน้นทั้งการปฏิบัติเป็นรายกลุ่ม และรายบุคคล นอกจากนี้ยังเปิดโอกาสให้นักเรียนสอบถามนอกเวลาเรียนได้ ทั้งนี้เพื่อเป็นการช่วยให้นักเรียนตามเนื้อหาในชั้นเรียนได้ทันเพื่อน

2.3 มีการใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลาย ในการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การเขียนสะกดคำไม่ตรงตามมาตราตัวสะกดแม่กดในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้นำเทคนิคการสอนหลากหลายวิธีมาสอดแทรก เช่น ให้นักเรียนร้องเพลง เล่นเกม เป็นต้น ซึ่งจากการตอบแบบสอบถามความพึงพอใจภายหลังจาก

การเรียนจบทั้ง 18 แผนการจัดการเรียนรู้แล้ว นักเรียนส่วนใหญ่ตอบว่าชอบลักษณะการสอนที่มีเพลง และเกมมีมากเพราะทำให้เรียนสนุกสนานเพลิดเพลินไม่น่าเบื่อ

2.4 การจัดบรรยากาศในห้องเรียน ผู้ศึกษาได้จัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนการสอน คือมีพื้นที่เป็นสัดส่วน มีบรรยากาศน่าอยู่ น่าเรียน อากาศถ่ายเทได้สะดวก และไม่มีเสียงรบกวนจากภายนอก นักเรียนจึงฝึกปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ได้เต็มที่

2.5 มีการใช้หลักจิตวิทยาในการสอน การใช้หลักจิตวิทยามีความจำเป็นต่อการจัดการเรียนรู้เป็นอย่างมาก เช่น การเสริมแรงโดยการให้รางวัล ให้คำชมเชยจะกระตุ้นให้นักเรียนมีความพยายามที่จะทำงานให้สำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับกระบวนการเสริมแรงของสกินเนอร์ (Skinner) และนอกจากนี้การจัดกิจกรรมต้องเหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของผู้เรียน ซึ่งการศึกษาผู้ศึกษาและผู้เชี่ยวชาญได้ให้กำลังใจและคอยเสริมแรงด้วยการชมเชย ทำให้เด็กมีกำลังใจที่จะเรียนรู้

3. การประเมินผล เป็นกระบวนการที่สำคัญในการจัดกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้เพื่อจะได้ทราบความก้าวหน้าทางการเรียนของนักเรียน และเพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ในการนี้ผู้ศึกษาได้ให้คำแนะนำเมื่อนักเรียนอ่าน เขียนและแต่งประโยคไม่ถูกต้อง แล้วค่อยๆ แก้ไขปรับปรุงจนนักเรียนมีทักษะด้านต่างๆ ดีขึ้น ซึ่งเป็นการง่ายต่อการตรวจสอบพฤติกรรมจุดบกพร่องของนักเรียน เพราะแต่ละพฤติกรรมที่สอนจะเรียงลำดับที่นักเรียนต้องทำได้ก่อน - หลัง ไว้อย่างเป็นลำดับขั้นตอน และสามารถแก้ไขข้อบกพร่องของนักเรียนทันทีที่พบเห็น

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้แบบฝึกหัด

5.3.1.1 ในขณะที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนหากครูผู้สอนพบปัญหาเกี่ยวกับเรื่องที่สอน จะต้องดำเนินการแก้ปัญหาโดยทันที เพื่อไม่ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในสิ่งผิด และสามารถนำไปใช้ได้ถูกต้อง

5.3.1.2 ครูผู้สอนจะต้องสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ และจัดเตรียมสื่อการสอนให้ครบถ้วน และสะดวกต่อการนำมาใช้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความพร้อมของครูผู้สอน และจัดเตรียมสื่อการสอน

เพราะกิจกรรมมีหลากหลายหากครูผู้สอนมิได้ เตรียมตัวก่อนสอนจะส่งผลให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ได้ไม่เต็มที่

5.3.1.3 ในการนำแบบฝึกหัดไปใช้นั้น ครูผู้สอนมีขั้นตอนในการใช้ที่ชัดเจนและเข้าใจง่าย รวมทั้งเนื้อหาและข้อความที่อยู่ในแบบฝึกหัด ต้องสั้นกระชับและได้ใจความ และมีการกำหนดกิจกรรมการฝึกที่แน่นอน ทำการฝึกอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ การจัดกิจกรรมโดยใช้แบบฝึกหัดจึงจะเกิดประโยชน์อย่างแท้จริง

5.3.1.4 ควรเพิ่มเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีการเขียนให้มากขึ้น เพราะเป็นกิจกรรมที่ต้องใช้เวลาพอสมควร

5.3.1.5 ในการอ่านออกเสียง เมื่อนักเรียนอ่านออกเสียงได้คล่องแล้ว ควรสอนคำที่ยากขึ้น

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

5.3.2.1 ควรมีการนำแบบฝึกหัดที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น ไปปรับใช้กับนักเรียนในระดับชั้นอื่นหรือในหลายๆ โรงเรียนเพื่อจะให้ได้ข้อสรุปที่กว้างขวางครอบคลุมมากขึ้น

5.3.2.2 ควรมีการสร้างแบบฝึกหัด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ในเนื้อหาอื่นๆ ที่หลากหลาย และควรทำการเปรียบเทียบการเรียนรู้ระหว่างนักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกหัดทักษะกับนักเรียนในชั้นเรียนที่มีการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีอื่นๆ

5.3.2.3 ควรมีการสร้างแบบฝึกหัดภาษาไทย เพื่อแก้ปัญหาการเขียนหรือทักษะอื่นของนักเรียน ทั้งนี้เพื่อเป็นการพัฒนาทักษะของผู้เรียนในเรื่องการเรียนรู้ภาษาไทยให้ดียิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2555). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : ศุภสภาลาดพร้าว.
- กิตติพร ปัญญาภิญโญผล. (2551). *วิจัยเชิงปฏิบัติการ แนวทางสำหรับครู*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ บริษัท นันพันธ์พรีนติ้ง จำกัด.
- กาญจนา วัฒมาญ. (2551). *การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กิตติพร ปัญญาภิญโญผล. (2549). *วิจัยเชิงปฏิบัติการ แนวทางสำหรับครู*. เชียงใหม่ : นันพันธ์พรีนติ้ง.
- กฤติยา สิทธิกันต์. (2547). *การพัฒนาครูด้านการวิจัยในชั้นเรียนโรงเรียนบ้านดงสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาดุษฎีบัณฑิต). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- กุกุยา แสงเดช. (2545). *แบบฝึกคู่มือการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญระดับประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ : พิสิกส์เซ็นเตอร์.
- กิดานันท์ มลิทอง. (2544). *เทคโนโลยีการศึกษาและนวัตกรรม* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กิตติพร ปัญญาภิญโญผล. (2541). *รูปแบบของวิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน : กรณีศึกษาสำหรับครูมัธยมศึกษา*. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- โกวิท ประวาลพุกษ์. (ม.ป.ป.). *การพัฒนาผลงานทางวิชาการ*. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- เครือวัลย์ สมศรีแก้ว. (2552). *การเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่าน การคิดวิเคราะห์และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างการเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือที่ใช้แบบฝึกทักษะกลุ่มร่วมมือที่ใช้แผนผังความคิด* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาดุษฎีบัณฑิต). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน. (2550). *คู่มือการเรียนการสอนภาษาไทย*

กระบวนการเรียนรู้ภาษาไทยเพื่อพัฒนาสมองช่วงชั้นที่ 1 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3).

กรุงเทพฯ : สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา.

จรรยา เหมียนเฉลย. (2542). เทคโนโลยีทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : สื่อเสริมกรุงเทพฯ.

ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน. (2556). นวัตกรรมการศึกษาชุด จิตวิทยาการอ่าน *Psychology of Reading* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : ชารอักษร.

เชษฐา จักรไชย, ฤชฎา ศรีธรรมมา, ศศิธร อ่อนเหลา. (2556). ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร.

มหาสารคาม : โรงพิมพ์คลังนานาวิทยา.

ณัฐพงศ์ สงวงศ์ต๋อย. (2542). การพัฒนาแบบฝึกทักษะที่มีประสิทธิภาพ เรื่อง การสะกดคำยาก

วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ดนัย อุทร์พย์. (2552). ตัวอย่างการวิจัยปฏิบัติการ (Action Research). กรุงเทพฯ : ชารอักษร.

ดุสิต ขาวเหลือง. (2549). การบูรณาการใช้สื่อประสมและสื่อหลายมิติเพื่อการสอนและการเรียนรู้.

สืบค้นจาก <http://www.edu.buu.ac.th/Journal%20Edu.pdf>.

ดารารวรรณ จุลอักษร. (2556). การพัฒนาการอ่านคล่องโดยใช้กิจกรรมแบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค CIRC ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

เดือนใจ แสงไกร. (2559). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

ทรงพร ช่างสอน. (2549). การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวคิดสื่อกลางการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านและเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

ทัศนีย์ ศุภเมธี. (2542). พฤติกรรมการสอนวิชาภาษาไทย. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยครูธนบุรี สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์.

ทันสมัย ทิพย์นม. (2557). ได้ทำการวิจัยการวิจัยปฏิบัติการเพื่อแก้ปัญหาการอ่านคำควบกล้ำของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนหนองทุ่มวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

ธิติมา อูปศรี. (2553). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาวิทยาศาสตร์ หน่วยสารและสมบัติของสารของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านแดงใหญ่ (ราษฎร์ครูวิทยาคาร) (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). เลย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.

นิภา โมงหนีหะ. (2558). ความสำคัญของภาษาไทยในชีวิตประจำวัน. สืบค้นจาก <http://kasma018.blogspot.com>

นภาพร เพ็ญบุญ. (2551). การวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อแก้ปัญหาการอ่านหนังสือไม่ออกของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนดงมะไฟเจริญศิลป์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สกลนคร เขต 1 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

นพเก้า ณ พัทลุง. (2548). การวิจัยในชั้นเรียน หลักการและแนวคิดสู่ปฏิบัติ. สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ.

เนาวรัตน์ ชื่นมณี. (2540). การพัฒนาแบบฝึกทักษะภาษาไทยการสะกดคำยาก เรื่อง เบ็ดหาย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ประทีป แสงเปี่ยมสุข. (2538). แนวการสร้างแบบฝึกสะกดคำยาก. สารพัฒนาหลักสูตร, 11(53) เมษายน – มิถุนายน.

ประสพสุข ฤทธิเดช. (2559). นวัตกรรมการศึกษาการสอนภาษาไทย. มหาสารคาม : อภิชาตการพิมพ์.

ปิยะธิดา ปัญญา. (2558). การวัดและการทดสอบแบบอิงกลุ่ม. มหาสารคาม : ตักสิลาการพิมพ์.

ปาริชาติ บัวรอด. (2555). การวิจัยปฏิบัติการเพื่อแก้ปัญหาการอ่านหนังสือไม่ออก ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนค้อกนิสไทยฯ สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 23 จังหวัดสกลนคร. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

ปิยรวี สุริยา. (2553). ผลการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยด้านการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้แบบฝึกทักษะประกอบกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- เพ็ญศรี แก้วมณี. (2560). การวิจัยเชิงปฏิบัติการจัดการเรียนรู้พัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ไพบุลย์ มุลดี. (2546). การพัฒนาแผนการเรียนรู้และแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ไพศาล วรคำ2559). การวิจัยทางการศึกษา (Educational Research) (พิมพ์ครั้งที่ 8). มหาสารคาม : ตักสิลาการพิมพ์.
- มารศรี ธาณี. (2549). การปฏิบัติการเพื่อฝึกทักษะการอ่านและการเขียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). อุบลราชธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ยาใจ พงษ์บริบูรณ์. (2537). การวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research). ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ยาใจ พงษ์บริบูรณ์. (2552). หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการ. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- ลือชัย สุวรรณไตร. (2554). การวิจัยปฏิบัติการเพื่อแก้ปัญหาการอ่านหนังสือไม่ออกของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านคางยุงเจริญศิลป์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- วาโร เพ็งสวัสดิ์. (2557). การวิจัยในชั้นเรียน. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- วิมลรัตน์ สุนทรวิโรจน์. (2545). เอกสารประกอบการสอนวิชาสัมมนาหลักสูตรและการสอนภาษาไทย. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิมลรัตน์ สุนทรวิโรจน์. (2549). นวัตกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ : ช้างทอง.
- วรรณิ โสสมประยูร. (2539). การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ศาสตราจารย์ ดร.หาสนาม. (2559). การวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อแก้ปัญหาทักษะการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

- ศรีทัย สุขยศศรี. (2549). การวิจัยเชิงปฏิบัติการในการพัฒนาการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยกิจกรรมสื่อประสมของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ช่วงชั้นที่ 1 และ 2 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2559). คู่มือการสอนอ่านเขียนโดยการแจกลูกสะกดคำ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สุจิริต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์พรชัย. (2522). วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สุจิริต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์พรชัย. (2525). วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สุวรินทร์ เกริกเกียรติศรี. (2557). ปัญหาการอ่านหนังสือไม่ออกของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา. สืบค้นจาก <https://sites.google.com/site/suwarinlilly/journalofeducation/RAM6003-1>
- สมนึก ปฏิพานนท์. (2555). ผลการเรียนรู้การสอนด้วยวิธีวีดิทัศน์ที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุพัฒตรา นาคยา. (2555). การวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ เรื่อง อสมการ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2555). ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย
- สมบูรณ์ พงศาเทศ. (2550). การพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนคำยากวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้เกม (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุภจิตร คงสุวรรณ. (2550). การพัฒนาแผนการเรียนรู้และแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาล

ศรวิไล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคายเขต 3 (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต).

มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สุวิมล ว่องวานิช. (2550). *การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน* (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ :

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำราญ กำจัดภัย. (2550). *เอกสารประกอบการสอน การวิจัยในชั้นเรียน (Classroom Action Research)*. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

สุชุมาลย์ ฐานมัน. (2547). *การพัฒนาแผนและแบบฝึกทักษะการสะกดคำยาภาษาไทย เรื่อง ไชยเชษฐ์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3*. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

สุจิตราภรณ์ ศิลปะ. (2547). *การพัฒนาสื่อประสมร่วมกับการเรียนแบบซี ไอ อาร์ ซี เรื่อง การสะกดคำไม่ตรงมาตราตัวสะกดแม่กด วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). นครราชสีมา : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2545). *หลักและวิธีการสอนภาษาไทย*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

สุนันทา สุนทรประเสริฐ. (2544). *การผลิตนวัตกรรมการเรียนการสอน การสร้างแบบฝึกหัด*. ชัยนาท : โมเดิร์นโฮม.

อรัญ ชูยกระเดื่อง. (2557). *การวิจัยทางการศึกษา (Educational Research)*. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

อรสา ศรีฉาย. (2553). *ผลการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านและการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แผนผังความคิดประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้วยกลุ่มรวมมือ แบบ STAD*. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

Billow, F.L. (1962). "The Teacher Work Out His Own Exercise" in *The Technique of Language Teaching*. P. 87 London : Longman Green.

Bouchard, Magaret. (2002). "An Investigation of students Word Knowledge as Demonstrated by Their Reading and Spelling Errors," *Dissertation Abstracts Internationnal*, 63-(2).

- Brooks, Gregory William. (2010). Exploring the Relationship Between Teachers Reading and Writing and Their. *Teaching of Reading and Writing Dissrtations Abstracts International*, 60(80), 2854-A.
- Cohen, L. and Lawrence M. (1992). *Retsearch methods in education*. London : Croom Helm.
- Garcia Carol Ann. (2008). *The Effect of Two Typer of Spelling Instruction on Fir]st-Grade Readin Writing and Spelling Achievement ,”* Dissertations Abstracts
- Holman,Gina Gurley. (2008). Correlational Study to Determine the Effect of Aaaelerated Reader Program on the Reading Comprehension of Fourth and Fifth-Grade. *Students in Early County Georgia Dissertation Abstracts International*, 59(03),771-A
- M.D. Roblyer. (2003). *Integrating Educationnal Technology into Teaching*. Third Edition New Jersey Pearson Education : Inc.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ครั้งแรก

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านคำตามมาตราตัวสะกดแม่ ก กา	เวลา 7 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ เรื่อง มาตราตัวสะกดแม่ ก กา	เวลา 1 ชั่วโมง
สอนโดย นางสาวนิภาพร โพธิราช	

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สาระสำคัญ

การเรียนรู้คำ ผู้เรียนต้องเรียนรู้ทั้งในด้านองค์ประกอบหลักการอ่านแจกลูกสะกดคำ ความหมาย และหลักการใช้จึงจะสามารถนำคำไปใช้ได้ถูกต้องตามสถานการณ์

มาตรฐานการเรียนรู้

1. ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

1. อ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง และข้อความสั้นๆ
2. บอกความหมายของคำ และข้อความที่อ่าน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนอ่านออกเสียงตัวสะกดแม่ ก กา ได้ถูกต้อง
2. เพื่อให้นักเรียนเขียนตัวสะกดแม่ ก กา ได้ถูกต้อง
3. เพื่อให้นักเรียนสามารถทำแบบฝึกหัดที่ 5.1 และ 5.2 ได้ถูกต้องตามเกณฑ์ที่กำหนด ร้อยละ 80 ขึ้นไป

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ข้อ 1. ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่างๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผล ความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสาร ที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

ข้อ 7. รักความเป็นไทย

กระบวนการจัดการเรียนรู้

1. ชี้นำเข้าสู่บทเรียน (ใช้เวลา 10 นาที)
  - 1.1 แจกจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

1.2 ตัดแผนภูมิเพลง “มาตราแม่ ก กา” บนกระดานดำ จากนั้นนักเรียนฝึกร้องเพลงโดยมีขั้นตอนดังนี้

1.2.1 นักเรียนอ่านเนื้อเพลงพร้อมกัน

1.2.2 สนทนาเกี่ยวกับเนื้อเพลง

1.2.3 ครูร้องให้นักเรียนฟัง 1 รอบ

1.2.4 นักเรียนร้องพร้อมกัน พร้อมเคาะจังหวะประกอบ

2. ชั้นจัดการเรียนรู้ (ใช้เวลา 40 นาที)

2.1 นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาเรื่องมาตราตัวสะกดแม่ ก กา จากนั้นครูนำใบความรู้เกี่ยวกับมาตราตัวสะกด แม่ ก กา ให้นักเรียนอ่านออกเสียงตามครู แล้วนักเรียนอ่านเองอีกรอบ

2.2 แบ่งนักเรียนกลุ่มละ 5 คน โดยคละระหว่างเด็กเรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อน จากนั้นให้ช่วยกันอ่านคำ

2.3 ครูให้นักเรียนอ่านคำตัวสะกดแม่ ก กา จากนั้นให้นักเรียนเขียนตัวสะกดแม่ ก กา ตามครูบอกอีกรอบ

2.4 ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ 5.1 และ 5.2

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

3. ชั้นสรุป (ใช้เวลา 5 นาที)

นักเรียนและครูร่วมกันเฉลยแบบฝึกหัดสนทนาซักถามและอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับการอ่านและเขียนสะกดคำตามมาตราตัวสะกดแม่ ก กา พร้อมสรุปข้อปัญหาที่พบและวิธีแก้ไขเพื่อการเรียนรู้ต่อไป

สื่อ / แหล่งการเรียนรู้

1. เพลง “มาตราแม่ ก กา”

2. ใบความรู้ที่ 5

3. แบบฝึกหัดที่ 5.1 และ 5.2

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. สิ่งที่จะวัด

1.1 จุดประสงค์การเรียนรู้

1.1.1 นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงตัวสะกดแม่ ก กา ได้ถูกต้อง

1.1.2 นักเรียนสามารถเขียนตัวสะกดแม่ ก กา ได้ถูกต้อง

1.1.3 เพื่อให้ นักเรียนสามารถทำแบบฝึกหัดที่ 5.1 และ 5.2 ได้ถูกต้องตามเกณฑ์ที่

กำหนด ร้อยละ 80 ขึ้นไป

1.2 พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

2. วิธีการวัด

2.1 ตรวจแบบฝึกหัดที่ 5.1 และ 5.2

2.2 สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

3. เครื่องมือวัด

3.1 แบบฝึกหัดที่ 5.1 และ 5.2

3.2 แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

เกณฑ์การวัดและประเมินผล

1. เกณฑ์การวัด

1.1 ให้คะแนนแบบฝึกหัดที่ 5.1 และ 5.2 ตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดให้ 0 คะแนน

1.2 ให้คะแนนการประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม โดยใช้เกณฑ์ดังนี้

ดีมาก	ให้	4	คะแนน
ดี	ให้	3	คะแนน
ปานกลาง	ให้	2	คะแนน
ควรปรับปรุง	ให้	1	คะแนน

2. เกณฑ์การประเมิน

2.1 นักเรียนได้คะแนนจากแบบฝึกหัดที่ 5.1 และ 5.2 ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

2.2 นักเรียนได้คะแนนจากแบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ในระดับ 3 ขึ้นไป ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของนักเรียนทั้งหมด

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

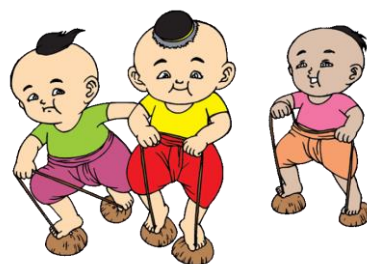

เพลง “มาตราแม่ ก กา”

เด็กทั้งหลายยังจำได้ไหม   แม่ ก กาในมาตราไทย
 เป็นไทยไม่มีตัวสะกด   เราต้องจดจำ
 เต่า ไก่ เสือ หมี วัว ถั่ว งา   ปลาโลมา ม้า ลา จระเข้
 คำเหล่านี้ ไม่มีตัวสะกด   นั่นคือแม่ ก กา

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

มาร้องเพลง
 กันเถอะพวกเรา..

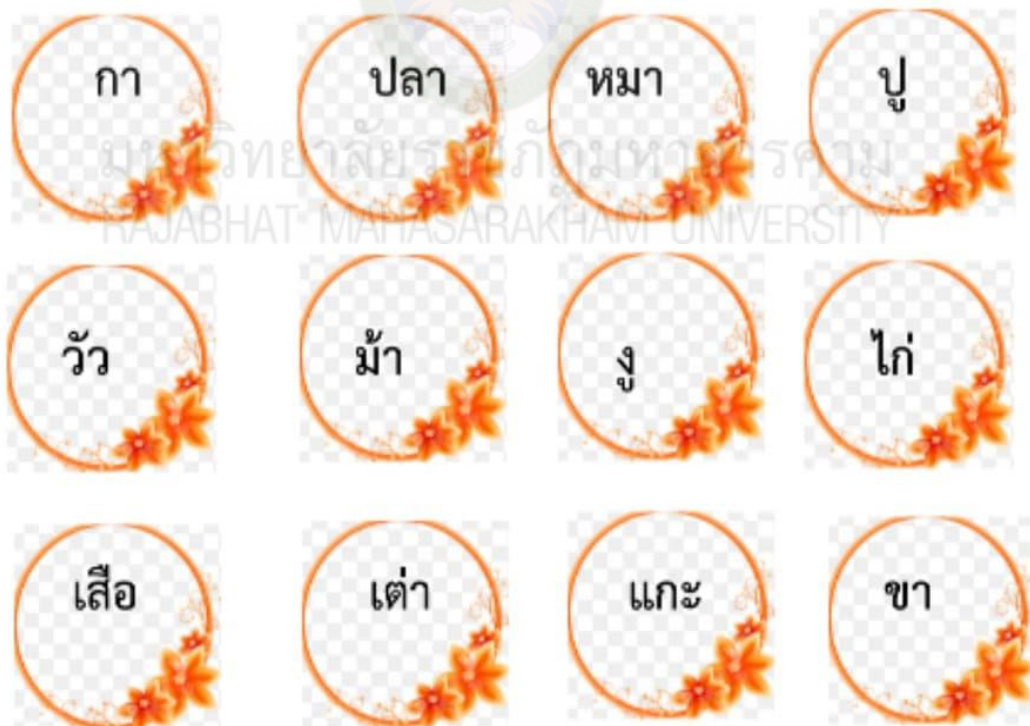

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ใบความรู้ที่ ๕ แม่ ก กา

แม่ ก กา คือ พยางค์หรือคำที่มีพยัญชนะประสม กับสระไม่มีตัวสะกด เช่น กา ปลา หมา ปู วัว ม้า งู ไก่ เสือ เต่า แกะ ขา และ เป็นต้น มีกลอ่านออกเสียงและสะกด คำในแม่เกย ตามครู ๑ รอบ แล้วอ่านอีกรอบพร้อมๆ กันนะคะ เช่น ขา อ่านว่า ขอ - อา - ขา

แบบฝึกหัดที่ ๕.๑

คำชี้แจง จงเขียนคำในมาตรา ก กา ให้ตรงกับภาพ (๕ คะแนน)

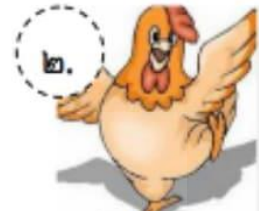
ตัวอย่าง

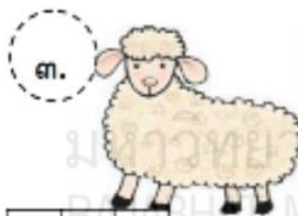
ก กา

□ □

□ □

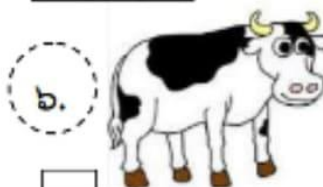
□ □ □

□ □ □

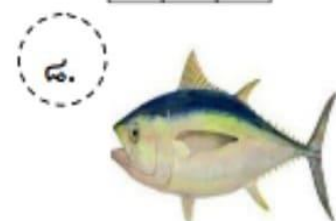
□ □ □

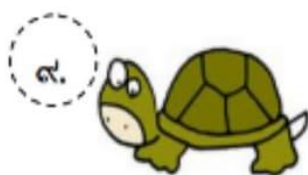
□ □ □

□ □ □ □

□ □ □ □

□ □ □ □ □

□ □ □ □

แบบฝึกหัดที่ ๕.๒

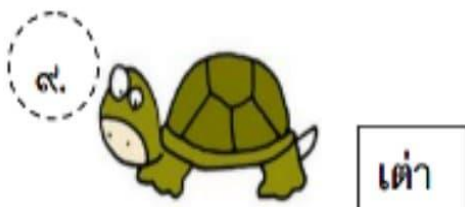
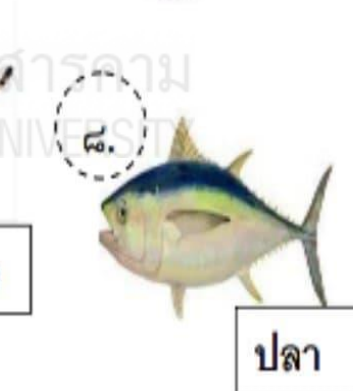
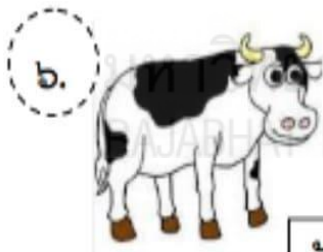
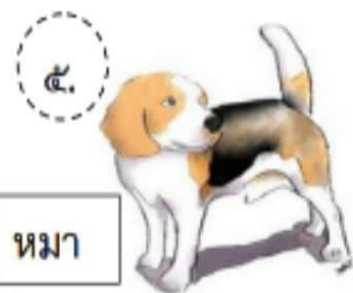
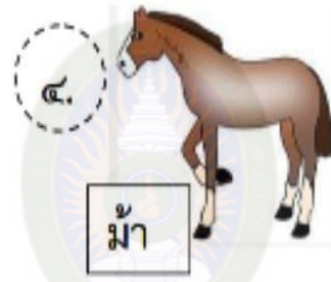
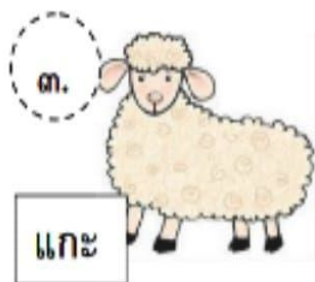
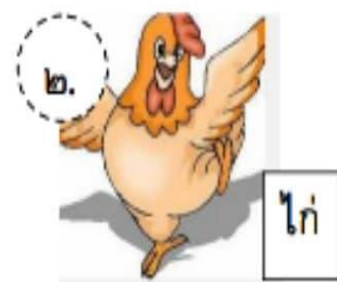
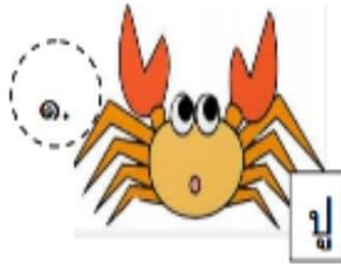
คำชี้แจง ให้นักเรียนระบายสีคำที่มีความหมายตรงกับภาพที่กำหนดให้

ตัวอย่าง	
+ อ	ลอ รอ
+ ไ	โบ โบ
๒. + ำ	กา เก
๓. + โ	ไต โต
๔. + เ-อ	เจอ เจอะ
๕. + เ-าะ	เงา เงาะ

เฉลยแบบฝึกหัดที่ ๕.๑

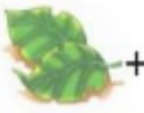

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

เฉลยแบบฝึกหัดที่ ๕.๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนระบายสีคำที่มีความหมายตรงกับภาพที่กำหนดให้

ตัวอย่าง	ลอ	๑.	โบ
 + อ	รอ	 + ไ	ใบ
๒.	กา	๓.	ไต
 + า	เก	 + โ	โต
๔.	เจอ	๕.	เงา
 + เ-อ	เจออะ	 + เ-าะ	เงาะ

ฝึกบ่อยๆ
เดี๋ยวเก่งเอง

การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ประเด็น การประเมิน	เกณฑ์การให้ระดับคะแนน		
	ดี(๒)	พอใช้(๑)	ปรับปรุง(๐)
กล้าแสดงออก	กล้าซักถามกล้าแสดงออก กล้าแสดงความคิดเห็นและ กล้าโต้แย้งในสิ่งที่ถูกต้อง	กล้าซักถามกล้าแสดงออก ไม่ค่อยกล้าแสดงความคิดเห็น และไม่ค่อยกล้าโต้แย้ง ในสิ่งที่ถูกต้อง	ไม่กล้าซักถามกล้า แสดงออก ไม่กล้า แสดงความคิดเห็น และไม่กล้าโต้แย้ง ในสิ่งที่ถูกต้อง
มีความสนใจใฝ่ เรียนรู้	กล้าซักถามกล้าพูดกล้าแสดง ความคิดเห็นและโต้แย้งในสิ่งที่ ไม่ถูกต้อง กล้าแสดงออก	กล้าซักถามกล้าพูดกล้าแสดง ความคิดเห็นและโต้แย้งในสิ่ง ที่ไม่ถูกต้อง กล้าแสดงออก	กล้าซักถามกล้าพูด กล้าแสดงความคิดเห็น และโต้แย้ง ในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง กล้าแสดงออก
ทำงานร่วมกับ ผู้อื่นได้	ให้ความสามัคคีและร่วมมือใน การทำงานกับเพื่อนอย่างดี	ไม่ค่อยให้ความสามัคคี ในขณะที่ปฏิบัติงาน	ไม่ให้สามัคคี แยกแยก ทะเลาะกับผู้อื่นเป็นประจำ
มีทัศนคติที่ดีต่อ ภาษาไทย	สนใจและตั้งใจร่วมกิจกรรม การเรียนภาษาไทยอย่าง สนุกสนานและมีความสุข ตลอดเวลา	สนใจและตั้งใจร่วมกิจกรรม การเรียนภาษาไทยอย่าง สนุกสนานและมีความสุข เกือบตลอดเวลา	สนใจและตั้งใจร่วม กิจกรรมการเรียน ภาษาไทยอย่าง สนุกสนานและมี ความสุขเป็นบางครั้ง
ประหยัดและอยู่ อย่างพอเพียง	ใช้วัสดุอุปกรณ์การเรียนที่ราคา ถูกและใช้อย่างคุ้มค่าใช้จน หมดแล้วค่อยซื้อใหม่	ใช้วัสดุอุปกรณ์การเรียนที่ ราคาค่อนข้างแพงและใช้ อย่างคุ้มค่าใช้จนหมด	ใช้วัสดุอุปกรณ์การ เรียนที่ราคาค่อนข้าง แพงและใช้อย่างคุ้มค่า ใช้ไม่หมดแล้วซื้อใหม่

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

เลข ที่	ระดับคะแนน																รวม
	การเข้าร่วมกิจกรรม				การตรงต่อเวลา				การแสดงความคิดเห็น				กล้าคิดกล้าแสดงออก				
	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	
27																	
28																	
29																	
30																	
31																	
32																	
33																	
34																	
35																	
36																	
37																	
38																	
39																	
40																	
41																	
42																	
43																	
44																	

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมินผล

...../...../.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บันทึกผลหลังสอน

.....

.....

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ลงชื่อ.....

(นางสาวนิภาพร โพธิราช)

...../...../.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงและนำมาใช้สอนกลุ่มที่ผลการทดสอบไม่ผ่านเกณฑ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านคำตามมาตราตัวสะกดแม่ ก กา	เวลา 7 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 เรื่อง มาตราตัวสะกดแม่ ก กา	เวลา 1 ชั่วโมง
สอนโดย นางสาวนิภาพร โพธิราช	

สาระสำคัญ

การเรียนรู้คำ ผู้เรียนต้องเรียนรู้ทั้งในด้านองค์ประกอบ หลักการอ่านแจกลูกสะกดคำ ความหมายและหลักการใช้จึงจะสามารถนำคำไปใช้ได้ถูกต้องตามสถานการณ์

มาตรฐานการเรียนรู้

1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

1. อ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง และข้อความสั้นๆ
2. บอกความหมายของคำ และข้อความที่อ่าน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนอ่านออกเสียงตัวสะกดแม่ ก กา ได้ถูกต้อง
2. เพื่อให้นักเรียนเขียนตัวสะกดแม่ ก กา ได้ถูกต้อง
3. เพื่อให้นักเรียนสามารถทำแบบฝึกหัดที่ 5.1 และ 5.2 ได้ถูกต้องตามเกณฑ์ที่กำหนด ร้อยละ 80 ขึ้นไป

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ข้อ 1. ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่างๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสาร ที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

ข้อ 7. รักความเป็นไทย

กระบวนการจัดการเรียนรู้

1. ชี้นำเข้าสู่บทเรียน (ใช้เวลา 10 นาที)

1.1 แจกจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

1.2 ติดแผนภูมิเพลง “มาตราแม่ ก กา” จากที่เคยเรียน จากนั้นให้นักเรียนร้อง 2 รอบ พร้อมเคาะจังหวะประกอบ

1.3 ติดแผนภูมิเพลง “มาตราแม่ ก กา” ทำนองร่ำวงดาวพระศุภร์บนกระดานดำ จากนั้นให้นักเรียนฝึกร้องเพลงโดยมีขั้นตอนดังนี้

1.3.1 ครูให้นักเรียนอ่านเนื้อเพลงพร้อมกัน

1.3.2 ครูร้องให้นักเรียนฟัง 1 รอบ

1.3.3 นักเรียนร้องเพลงพร้อมกัน พร้อมเคาะจังหวะประกอบ

2. ชี้นจัดการเรียนรู้ (ใช้เวลา 40 นาที)

2.1 นักเรียนและครูร่วมกันทบทวนเนื้อหาเรื่องมาตราตัวสะกดแม่ ก กา จากนั้นครูนำใบความรู้เกี่ยวกับมาตราตัวสะกด แม่ ก กา และให้นักเรียนอ่านออกเสียงพร้อมกัน

2.2 ครูนำใบความรู้เกี่ยวกับการแจกลูกสะกดคำ มาตราตัวสะกด แม่ ก กา จากนั้นพานักเรียนฝึกอ่าน

2.3 ครูให้นักเรียนเขียนคำอ่านมาตรา แม่ ก กา

2.4 ครูให้นักเรียนอ่านคำที่ละคน

2.5 ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ 5.1 และ 5.2

3. ชี้นสรุป (ใช้เวลา 5 นาที)

นักเรียนและครูร่วมกันเฉลยแบบฝึกหัดสนทนาซักถามและอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับการอ่าน และเขียนสะกดคำตามมาตราตัวสะกดแม่ ก กา พร้อมสรุปข้อปัญหาที่พบและวิธีแก้ไขเพื่อการเรียนรู้ต่อไป

สื่อ / แหล่งการเรียนรู้

1. เพลง “มาตราแม่ ก กา”
2. ใบความรู้ที่ 5.1 และ 5.2
3. แบบฝึกหัดที่ 5.1 และ 5.2

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. สิ่งที่จะวัด

1.1 จุดประสงค์การเรียนรู้

1.1.1 นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงตัวสะกดแม่ ก กา ได้ถูกต้อง

1.1.2 นักเรียนสามารถเขียนตัวสะกดแม่ ก กา ได้ถูกต้อง

1.1.3 เพื่อให้ นักเรียนสามารถทำแบบฝึกหัดที่ 5.1 และ 5.2 ได้ถูกต้องตามเกณฑ์ที่

กำหนด ร้อยละ 80 ขึ้นไป

1.2 พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

2. วิธีการวัด

2.1 ตรวจสอบแบบฝึกหัดที่ 5.1 และ 5.2

2.2 สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

3. เครื่องมือวัด

3.1 แบบฝึกหัดที่ 5.1 และ 5.2

3.2 แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

เกณฑ์การวัดและประเมินผล

1. เกณฑ์การวัด

1.1 ให้คะแนนแบบฝึกหัดที่ 5.1 และ 5.2 ตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดให้ 0 คะแนน

1.2 ให้คะแนนการประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม โดยใช้เกณฑ์ดังนี้

ดีมาก ให้ 4 คะแนน

ดี ให้ 3 คะแนน

ปานกลาง ให้ 2 คะแนน

ควรปรับปรุง ให้ 1 คะแนน

2. เกณฑ์การประเมิน

2.1 นักเรียนได้คะแนนจากแบบฝึกหัดที่ 5.1 และ 5.2 ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

2.2 นักเรียนได้คะแนนจากแบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ในระดับ 3 ขึ้นไป ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของนักเรียนทั้งหมด

เพลง “มาตราแม่ ก กา”

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

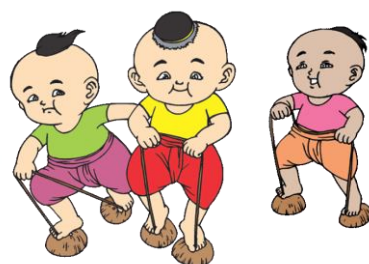
เด็กทั้งหลายยังจำได้ไหม แม่ ก กาในมาตราไทย

เป็นไทยไม่มีตัวสะกด เราต้องจดจำ

เต่า ไก่ เสือ หมี่ วัว ถั่ว งา ปลาโลมา ม้า ลา จระเข้

คำเหล่านี้ ไม่มีตัวสะกด นั่นคือแม่ ก กา

มาร้องเพลง
กันเถอะพวกเรา..

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

เพลงมาตราแม่ ก กา (ทำนองร่ำวงดาวพระศุกร์)

มาเร็วมา มาเรียนแม่กาให้รำเริงใจ

พวกเราเริงรำดูราแจ่มใส มาเรียนแม่ไอแม่เอา

มะมาพวกเราเร็วมา ใช้เสียงอะ อา อุ ไอ อำเอา

เราไม่ใส่ตัวสะกด เราตัดออกหมดสะกดไม่เอา

ใช้แต่สระ เช่นว่า เรา เขา พ่อ ตัว หัวเข่า เรามี

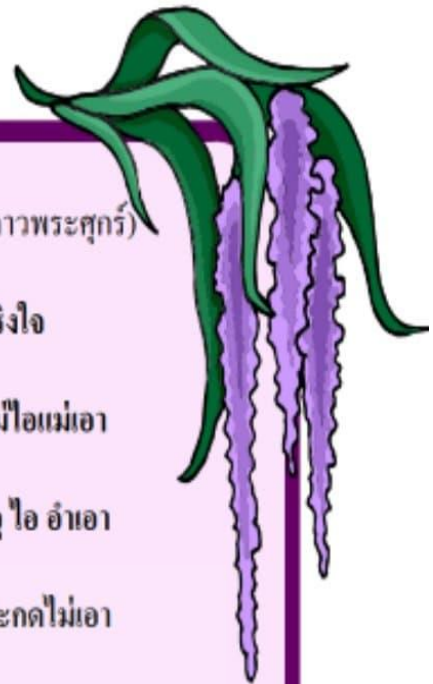
ฤ ฤา อะ เอ อุ อู อัวะ อัว อี้ อือ อะ อา อี อี้

ใช้สระให้ดี แม่กาไม่มีตัวสะกดเต็ม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

จำไว้ ๆ ให้ดี ถ้าเป็นอย่างนี้เราเรียกแม่ ก กา

ไม่ระอาเพราะใช้ถูกเอย

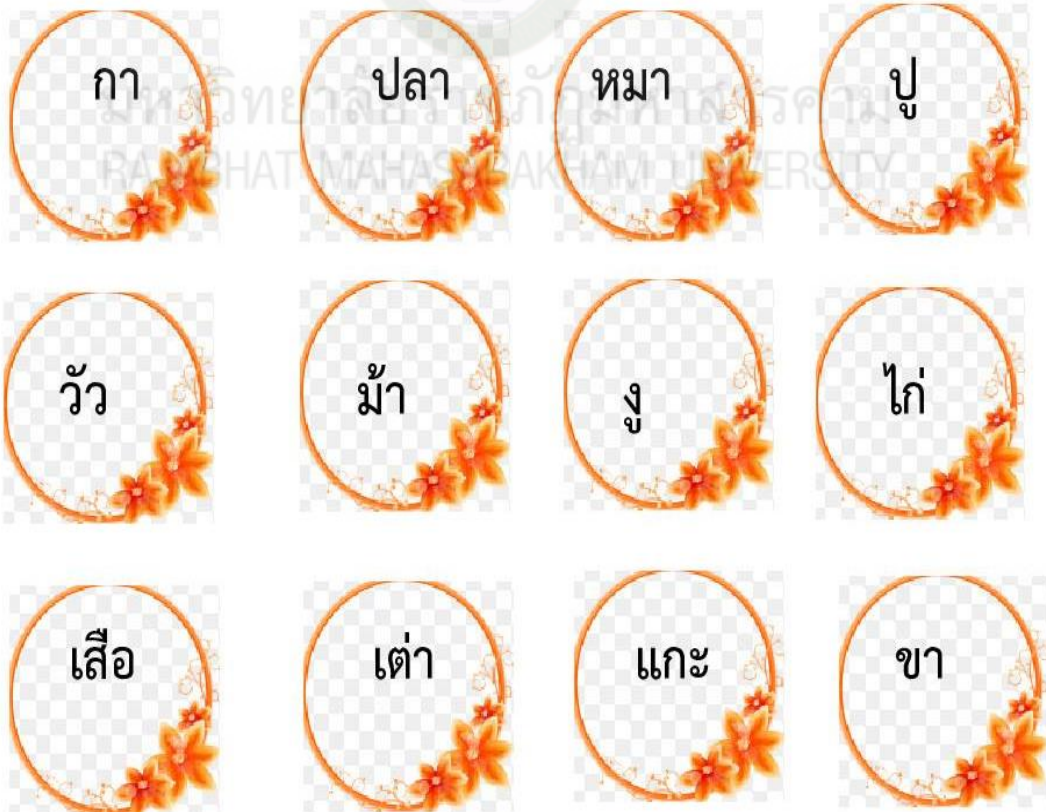

ใบความรู้ที่ ๕.๑

แม่ ก กา

แม่ ก กา คือ พยางค์หรือคำที่มีพยัญชนะประสม กับสระไม่มีตัวสะกด เช่น กา ปลา หมา ปู วัว ม้า งู ไก่ เสือ เต่า แกะ ขา และ เป็นต้น ฝึกอ่านออกเสียงตามครู ๑ รอบ แล้วอ่านอีกรอบพร้อมๆ กัน นะคะ เช่น ขา อ่านว่า ขอ - อา - ขา

ใบความรู้ที่ ๕.๒
การแจกลูกสะกดคำ

ลำดับ	คำศัพท์	การแจกลูกสะกดคำ
๑.	กา	กอ + อา อ่านว่า กา
๒.	เสื่อ	สอ + เอื่อ อ่านว่า เสื่อ
๓.	เผา	พอ + เอา อ่านว่า เผา
๔.	วัว	วอ + อัว อ่านว่า วัว
๕.	แกะ	กอ + แอะ อ่านว่า แกะ
๖.	มือ	มอ + อื่อ อ่านว่า มือ
๗.	ปู	ปอ-อู-ปู
๘.	เหาะ	หอ-เอาะ อ่านว่า เหาะ
๙.	เลีย	ลอ + เอีย อ่านว่า เลีย
๑๐.	ดี	คอ + อี อ่านว่า ดี

แบบฝึกหัดที่ ๕.๑

คำชี้แจง จงเขียนคำในมาตรา ก กา ให้ตรงกับภาพ (๕ คะแนน)

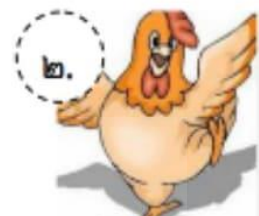
ตัวอย่าง

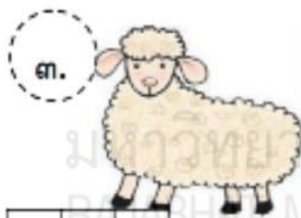
ก กา

□ □

□ □

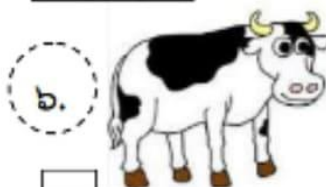
□ □ □

□ □ □

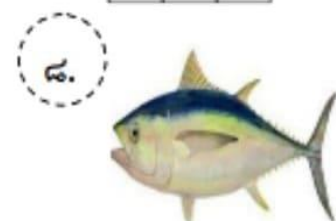
□ □ □

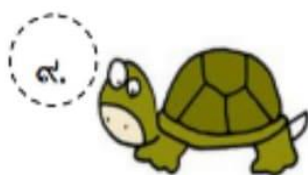
□ □ □

□ □ □ □

□ □ □ □

□ □ □ □ □

□ □ □ □

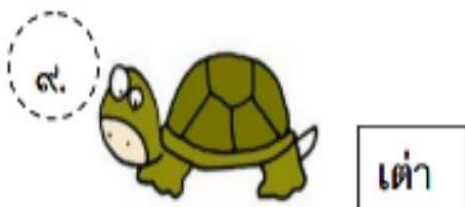
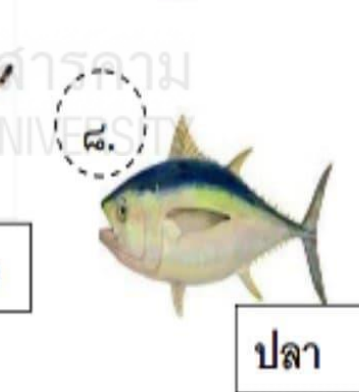
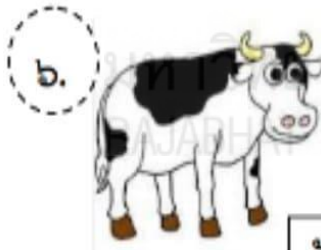
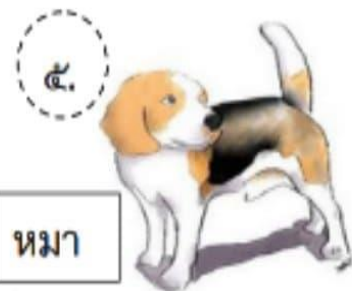
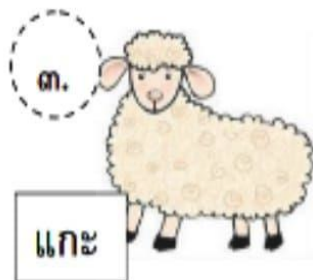
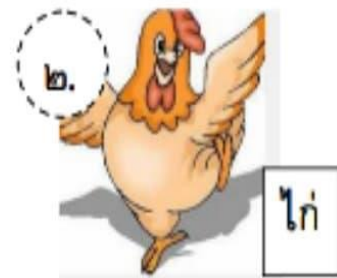
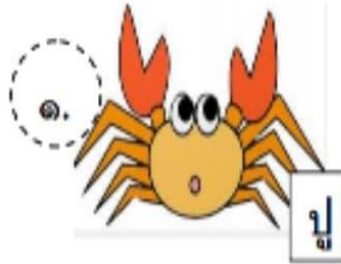
แบบฝึกหัดที่ ๕.๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนระบายสีคำที่มีความหมายตรงกับภาพที่กำหนดให้

ตัวอย่าง	
+ อ	ลอ รอ
+ ไ	โบ ใโบ
๒. + ำ	กา เก
๓. + โ	ไต โต
๔. + ะ-อ	เจอ เจอะ
๕. + ะ-าะ	งา งาะ

เฉลยแบบฝึกหัดที่ ๕.๑

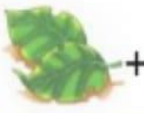

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

เฉลยแบบฝึกหัดที่ ๕.๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนระบายสีคำที่มีความหมายตรงกับภาพที่กำหนดให้

ตัวอย่าง	ลอ	๑.	โบ
 + อ	รอ	 + ไ	ใบ
๒.	กา	๓.	ไต
 + ำ	เก	 + โ	โต
๔.	เจอ	๕.	เงา
 + ะ-อ	เจออะ	 + ะ-าะ	เงาะ

ฝึกบ่อยๆ
เดี๋ยวเก่งเอง

การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้ระดับคะแนน		
	ดี(๒)	พอใช้(๑)	ปรับปรุง(๐)
กล้าแสดงออก	กล้าซักถามกล้าแสดงออก กล้าแสดงความคิดเห็นและ กล้าโต้แย้งในสิ่งที่ถูกต้อง	กล้าซักถามกล้าแสดงออก ไม่ค่อยกล้าแสดงความคิดเห็น และไม่ค่อยกล้าโต้แย้ง ในสิ่งที่ถูกต้อง	ไม่กล้าซักถามกล้า แสดงออก ไม่กล้า แสดงความคิดเห็น และไม่กล้าโต้แย้งใน สิ่งที่ถูกต้อง
มีความสนใจใฝ่ เรียนรู้	กล้าซักถามกล้าพูดกล้าแสดง ความคิดเห็นและโต้แย้งในสิ่งที่ ไม่ถูกต้อง กล้าแสดงออก	กล้าซักถามกล้าพูดกล้าแสดง ความคิดเห็นและโต้แย้งในสิ่ง ที่ไม่ถูกต้อง กล้าแสดงออก	กล้าซักถามกล้าพูด กล้าแสดงความคิดเห็น และโต้แย้ง ในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง กล้าแสดงออก
ทำงานร่วมกับ ผู้อื่นได้	ให้ความสามัคคีและร่วมมือใน การทำงานกับเพื่อนอย่างดี	ไม่ค่อยให้ความสามัคคี ในขณะปฏิบัติงาน	ไม่ให้ความสามัคคี แยกแยก ทะเลาะกับผู้อื่นเป็นประจำ
มีทัศนคติที่ดีต่อ ภาษาไทย	สนใจและตั้งใจร่วมกิจกรรม การเรียนรู้ภาษาไทยอย่าง สนุกสนานและมีความสุข ตลอดเวลา	สนใจและตั้งใจร่วมกิจกรรม การเรียนรู้ภาษาไทยอย่าง สนุกสนานและมีความสุข เกือบตลอดเวลา	สนใจและตั้งใจร่วม กิจกรรมการเรียนรู้ ภาษาไทยอย่าง สนุกสนานและมี ความสุขเป็นบางครั้ง
ประหยัดและอยู่ อย่างพอเพียง	ใช้วัสดุอุปกรณ์การเรียนที่ราคา ถูกและใช้อย่างคุ้มค่าใช้จน หมดแล้วค่อยซื้อใหม่	ใช้วัสดุอุปกรณ์การเรียนที่ ราคาค่อนข้างแพงและใช้ อย่างคุ้มค่าใช้จนหมด	ใช้วัสดุอุปกรณ์การ เรียนที่ราคาค่อนข้าง แพงและใช้อย่างคุ้มค่า ใช้ไม่หมดแล้วซื้อใหม่

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

เลข ที่	ระดับคะแนน																รวม
	การเข้าร่วมกิจกรรม				การตรงต่อเวลา				การแสดงความคิดเห็น				กล้าคิดกล้าแสดงออก				
	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	
27																	
28																	
29																	
30																	
31																	
32																	
33																	
34																	
35																	
36																	
37																	
38																	
39																	
40																	
41																	
42																	
43																	
44																	

ข้อเสนอแนะ

.....
 .....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมินผล

...../...../.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บันทึกผลหลังสอน

.....

.....

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ลงชื่อ.....

(นางสาวนิภาพร โพธิราช)

...../...../.....

ภาคผนวก ข

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ ข.1

ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจำนวน 30 ข้อ

ข้อที่	ค่าความยากง่าย (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)
1	0.50	0.57
2	0.81	0.67
3	0.67	0.47
4	0.49	0.67
5	0.71	0.67
6	0.46	0.40
7	0.88	0.60
8	0.42	0.33
9	0.35	0.67
10	0.33	0.50
11	0.32	0.40
12	0.53	0.47
13	0.59	0.47
14	0.53	0.53
15	0.45	0.47
16	0.36	0.60
17	0.31	0.60
18	0.41	0.40
19	0.44	0.47

20	0.71	0.40
21	0.62	0.73
22	0.40	0.67
23	0.55	0.70
24	0.78	0.40
25	0.54	0.40
26	0.50	0.47

(ต่อ)

ตารางที่ ข.1 (ต่อ)

ข้อที่	ค่าความยากง่าย (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)
27	0.62	0.67
28	0.51	0.70
29	0.59	0.53
30	0.28	0.60

p มีค่าตั้งแต่ .20-.80

r $\geq$ .20

KR20 = 0.912

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ค

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ

ตารางที่ ค.1

ค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ ความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับเนื้อหา และจุดประสงค์

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC
	1	2	3	4	5		
1	1	1	1	1	1	5	1.0
2	1	1	1	1	1	4	0.8
3	1	1	1	1	1	5	1.0
4	1	1	1	1	1	5	1.0
5	1	0	1	0	1	3	0.6
6	1	1	1	1	1	5	1.0
7	1	1	1	1	1	5	1.0
8	1	1	1	1	0	4	0.8
9	1	1	1	1	1	5	1.0
10	1	1	1	1	1	5	1.0
11	1	1	0	1	1	4	0.8
12	1	1	1	1	1	5	1.0
13	1	1	1	1	1	5	1.0
14	0	1	1	1	1	5	1.0
15	1	1	1	1	1	5	1.0
16	1	1	1	1	1	5	1.0
17	1	1	1	0	1	4	0.8
18	1	1	1	1	1	5	1.0

19	1	1	1	1	1	5	1.0
20	1	1	1	1	1	5	1.0
21	1	1	1	1	1	5	1.0
22	1	1	1	1	1	4	0.8
23	1	1	1	1	1	5	1.0
24	1	1	1	1	1	5	1.0

(ต่อ)

ตารางที่ ค.1 (ต่อ)

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC
	1	2	3	4	5		
25	1	0	1	0	1	3	0.6
26	1	1	1	1	1	5	1.0
27	1	1	1	1	1	5	1.0
28	1	1	1	1	0	4	0.8
29	1	1	1	1	1	5	1.0
30	1	1	1	1	1	5	1.0
รวมทั้งสิ้น							28.00
เฉลี่ย							0.93

ภาคผนวก ง

แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สำหรับนักเรียน

แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านออกเสียงคำที่กำหนดให้ 1 - 30 ดังต่อไปนี้ ให้เวลาอ่านภายใน 30 นาที
ข้อละ 1 คะแนน (30 คะแนน)

คำที่	คำ	คำที่	คำ
1	บ	16	แกะ
2	พ	17	เสื่อ
3	ฝ	18	แตะ
4	ภ	19	เตะ
5	ท	20	แพ
6	เ	21	เจาะ
7	แะ	22	เธอ
8	เ-า	23	ผีเสื้อ
9	เ-อ	24	ทะเล
10	แ	25	เรือใบ
11	หมา	26	ต้นไม้
12	ปู	27	เท้า
13	วัว	28	เช่า
14	ม้า	29	ลำตัว
15	เต่า	30	เงาะ

สำหรับครูผู้สอน

แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ชื่อ-สกุลนักเรียน..... ห้องที่.....เลขที่.....

คำชี้แจงสำหรับครู ให้นักเรียนอ่านออกเสียงคำที่กำหนดให้ข้อ 1 – 30 ภายใน 30 นาที ให้ครูทำเครื่องหมายถูก / ในช่องว่างเมื่อนักเรียนอ่านออกเสียง ถูกต้อง หรือ ทำเครื่องหมายผิด x ในช่องว่างเมื่อนักเรียนอ่านผิด ดังต่อไปนี้

คำที่	คำ	คะแนนที่ได้	คำที่	คำ	คะแนนที่ได้
1	บ		16	แกะ	
2	พ		17	เสื่อ	
3	ฝ		18	แตะ	
4	ภ		19	เตะ	
5	ห		20	แพ	
6	เ		21	เจาะ	
7	แะ		22	เธอ	
8	เ-า		23	ผีเสื้อ	
9	เ-อ		24	ทะเล	
10	แ		25	เรือใบ	
11	หมา		26	ต้นไม้	
12	ปู		27	เท้า	
13	วัว		28	เช่า	
14	ม้า		29	ลำตัว	
15	เต่า		30	เงาะ	

ภาคผนวก ง

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ที่ ศธ ๐๕๔๐.๐๒/ว. ๔๓๒๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม
๔๕๐๐๐

๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน นางกุเงิน บุตรเคน

ด้วย นางสาวนิภาพร โพธิราช นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาวิจัยและประเมินผล การศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ได้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การวิจัยเชิงปฏิบัติการ เพื่อแก้ปัญหาการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรครุศาสตร มหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความ เรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็น ผู้เชี่ยวชาญในการทำวิทยานิพนธ์

- เพื่อ
- ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ ด้านเนื้อหา
  - ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ ด้านการวัดและประเมินผล
  - ตรวจสอบความเหมาะสมด้านการใช้ภาษา สถิติ การวัดและประเมินผล
  - เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านข้อมูล และให้สัมภาษณ์ข้อมูล

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยโท

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐรัชย์ จันทชุม)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา

โทรศัพท์/โทรสาร ๐-๔๓๗๔-๒๖๒๒

www.edurmu.ac.th

ที่ ศธ ๐๕๔๐.๐๒/ว. ๔๓๒๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม
๔๕๐๐๐

๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน นางอภิญา คำภา

ด้วย นางสาวนิภาพร โพธิราช นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาวิจัยและประเมินผล การศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ได้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การวิจัยเชิงปฏิบัติการ เพื่อแก้ปัญหาค่าอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรครุศาสตร มหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความ เรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็น ผู้เชี่ยวชาญในการทำวิทยานิพนธ์

- เพื่อ
- ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ ด้านเนื้อหา
  - ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ ด้านการวัดและประเมินผล
  - ตรวจสอบความเหมาะสมด้านการใช้ภาษา สถิติ การวัดและประเมินผล
  - เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านข้อมูล และให้สัมภาษณ์ข้อมูล

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยโท

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐชัย จันทชุม)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา

โทรศัพท์/โทรสาร ๐-๔๓๗๔-๒๖๒๒

www.edurmu.ac.th

ที่ ศธ ๐๕๔๐.๐๒/ว. ๔๓๒๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม
๔๔๐๐๐

๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญในการทำวิทยานิพนธ์
เรียน นางประพร โชติพงษ์

ด้วย นางสาวนิภาพร โพธิราช นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาวิจัยและประเมินผล การศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ได้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การวิจัยเชิงปฏิบัติการ เพื่อแก้ปัญหาการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรครุศาสตร มหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความ เรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็น ผู้เชี่ยวชาญในการทำวิทยานิพนธ์

- เพื่อ ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ ด้านเนื้อหา
 ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ ด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบความเหมาะสมด้านการใช้ภาษา สถิติ การวัดและประเมินผล
 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านข้อมูล และให้สัมภาษณ์ข้อมูล

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยโท

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐชัย จันทร์ชุม)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา
โทรศัพท์/โทรสาร ๐-๔๓๗๔-๒๖๒๒
www.edurmu.ac.th

ที่ ศธ ๐๕๔๐.๐๒/ว. ๔๓๒๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม
๔๔๐๐๐

๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญในการทำวิทยานิพนธ์
เรียน นางจิตติมา อูประวี

ด้วย นางสาวนิภาพร โพธิราช นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาวิจัยและประเมินผล
การศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ได้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การวิจัยเชิงปฏิบัติการ
เพื่อแก้ปัญหาการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรครุศาสตร
มหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความ
เรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็น
ผู้เชี่ยวชาญในการทำวิทยานิพนธ์

- เพื่อ
- ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ ด้านเนื้อหา
  - ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ ด้านการวัดและประเมินผล
  - ตรวจสอบความเหมาะสมด้านการใช้ภาษา สถิติ การวัดและประเมินผล
  - เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านข้อมูล และให้สัมภาษณ์ข้อมูล

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยโท

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐชัย จันทร์ขุม)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามสาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา
โทรศัพท์/โทรสาร ๐-๔๓๗๔-๒๖๒๒
www.edurmu.ac.th

ที่ ศธ ๐๕๔๐.๐๒/ว. ๔๓๒๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม
๔๕๐๐๐

๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญในการทำวิทยานิพนธ์
เรียน ว่าที่ร้อยตรีสิทธิพงษ์ สิงห์น้อย

ด้วย นางสาวนิภาพร โพธิราช นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาวิจัยและประเมินผล การศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ได้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การวิจัยเชิงปฏิบัติการ เพื่อแก้ปัญหาการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรครุศาสตร มหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความ เรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็น ผู้เชี่ยวชาญในการทำวิทยานิพนธ์

- เพื่อ
- ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ ด้านเนื้อหา
  - ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ ด้านการวัดและประเมินผล
  - ตรวจสอบความเหมาะสมด้านการใช้ภาษา สถิติ การวัดและประเมินผล
  - เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านข้อมูล และให้สัมภาษณ์ข้อมูล

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยโท

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐชัย จันทชุม)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา
โทรศัพท์/โทรสาร ๐-๔๓๗๔-๒๖๒๒
www.edurmu.ac.th

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสาวนิภาพร โพธิราช
วันเกิด	13 ตุลาคม พ.ศ. 2532
ภูมิลำเนา	บ้านเลขที่ 96 หมู่ 11 บ้านหนองด่าน ตำบลด่านช้าง อำเภอนากลาง จังหวัดหนองบัวลำภู รหัสไปรษณีย์ 39170
ที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 96 หมู่ 11 บ้านหนองด่าน ตำบลด่านช้าง อำเภอนากลาง จังหวัดหนองบัวลำภู รหัสไปรษณีย์ 39170
ตำแหน่งหน้าที่	ครูผู้สอน
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนภูบดินทร์นุกูล ตำบลกุดแห่ อำเภอนากลาง จังหวัดหนองบัวลำภู 39170
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2555	ปริญญาบริหารธุรกิจบัณฑิต (บธ.บ.) สาขาวิชาการจัดการการโรงแรมและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยขอนแก่น
พ.ศ. 2562	ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม